

Montreālas Latviešu
Biedrības
ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1993. GADA MARTS

MONTREALA, KVEBEKĀ

44. GADA GĀJUMS

Nr. 3. (528.)

Vai neesam isti pelnījuši?

Revolūcijas pievelk tos, kam nav;
tās ir jāuzspiež tiem, kam ir.

—Gilberts Seldes

Neesam isti apmierināti. Kaut kas ir iestidzis. Nekustas tā 'lieta' no vietas. Veco klizmu vietā—jaunas. Tagad, kad varētu—nenotiek. Runājam, debatējam, strīdamies, mēram. Dīkstam, bet neuzdīkstamies. Kāpēc?

Un izskan doma: *Latvijā viss turas tāpat vien, jo nekāds īsts apvērsums nav noticis*. Tie paši cilvēki vadībā, tā paša 'sistēma', ekonomija sliktāka, kā jebkad, vēl mafija pa virsu... kāpēc tad cīnījāties? Un nāk atpakaļ atbilde, kā nelaiņa atbalss—jā, bet nekāda 'ciņa' jau nenotika. Tā 'brīvība' no gaisa vien nokrita momentā, kad jaunai impērijai apsīka griba un varēšana. Jukumā, lūk, arī mēs no tās žņaugiem izķepurojāties...bet nu vienkārši nezinām, ko tālāk darīt. Neprotam. Forma būtu, bet satura trūkst.

Momentu, momentu! Kā tad 'necīnījāties'? Vai tad Rīgā nešāva, nedraudēja, necēla barikādes? Visa pasaule beidzot atzina rezultātu: neatkarību. Trimda, šoreiz iekšējās ķildas nolikusi malā, izvērta plašu politisku 'akciju', neatlaidīgi neatkarību prasīja. Vai Baltijas 'atmosfera', un visu impērijas sastāvdaļu, 'nеспēlēja' avīžu un televīzijas uzmanības degpunktā kā 'jaunu, labāku laiku sākums', kā 'rietumu uzvara'? Jā gan. Milzu pagrieziena. Un amerikāņu profesors, šo 'ideju ciņas' posmu apaļi noslēdzot, sacerēja pravietisku grāmatu: 'Vēstures gals'. Nākotne, lūk, visiem būs vairāk, vai mazāk līdzīga—tirgus ekonomijā, demokrātijā, utj. Par kādiem tur 'konfliktiem' tālāk nebūs ko prātot.

Divus nepilnus (arī—pārpilnus!) gadus vēlāk tāds jūsmīgs tvēriens skan kā diezgan iedomīga ilūzija. Pie tam, daudzplāksņaini bistama. Tik bagāta niānsēs, ka no tās var ērti pārtikt, un dzīvot tālāk nojautā, ka nekas nopietns vairs nav jādara. 'Uzvarēts', un cauri. Tālāk viss—pa slidenu.

Bet—jo tālāk uz austrumiem pametam skatu, jo īstu 'maiņu' mazāk sastopam. Jo dziļāk paveras krievu arhīvu vāki, jo skaidrāks, cik iznīcīgi melots, izvarots, slaktēts—viena maldīga, nožēlojama '-isma' dēļ. Galu galā, šauru aprindu privilēģiju dēļ. Un tas pats proporcionāli 'provincē'—Latvijā. Arī trimdā (tagad: diasporā) nevaram skaļi ar ilgi kalto 'gataību' lepoties, ja saskaita atjaunotās Latvijas pilsonībai pie-reģistrētos. Toties, mūsu 'gatavošanās' vēstures pārrakstītāju netrūkst.

Tas šobrīd tomēr nav galvenais. Izkrīstalizējas jautājums—vai bez smagiem upuriem vispār var notikt nopietnas maiņas? Vai bez asiņu liešanas varam runāt par 'ciņu'? Sūrai samaksai izpaliekot, vai varam ko jaunu sapņot un veidot—kā, piem., Latvija bija spiesta to darīt Pirmā pasaules kara beigās? Kādu 'vērtību' piešķirsim 'brīvībai' (un kāpēc tikai materiālu), ja to neesam 'isti' nopelnījuši?

Bet tūlīt, no otras puses, jāprasa pretī: vai tad mūsu tautai piemērotāks (dažs labs saka: 'pareizāks', pat 'vajadzīgā') būtu bijis Jugoslavijas liktenis—asiņainas 'etniskas' ciņas, senu rēķinu nokārtošana? Vai ko tādu vispār varam atļauties, kas tādu gājieni pieprasa? Vai viss tas vēl nestāv priekšā kā rēgs, ja neesam uzmanīgi—un cilvēciski? Jeb vai tā ir tikai 'politiski' samākslota bremze, kas kavē nepieciešamās maiņas, īstu 'atjaunošanu' un 'ieiešanu Eiropā'?

Amerikāņiem (reiz arī revolūcijas cīnītājiem) ir sakāmvārds: brīvībai līdz nāk pienākumi. Un tālāk: ja pienākumus pilsoņi nepilda, brīvība novīst. Vienmēr būs kāds, kas prātis nevēlību, izvirtību izmantot saviem nolūkiem.

Tomēr—kā varam sagaidīt, ka, pusgadsimtenā perversijā izauguši un, jā, paldies Dievam izturējuši, latvieši pilnībā sa-prātis jēdzienu 'pienākums'? Ka viņi tūlīt prātis prasīt 'atbildību', un zinās kur—tā kā mēs, katrā sīkumā? Skumji, ka—radus un ciemiņus sastopot—tik daudzi no 'viņiem' uzreiz sagaida materiālus labumus (ar kuriem nekavējamiem lepotes) kā 'brīvības' galveno pazīmi, ja ne ne *nozīmi*. Ko mēs esam darījuši, lai viņus mudinātu uz 'jaunu domāšanu', ja pašiem tādas nav? Kā lai atbildam Imanta Ziedoņa bailēm ('viņi ir mums izsītuši darba tikumu'), ja paši maz esam Latvijas labā veikuši? Ja šodien mūs knapi vienu no 'oriģināliem' desmit var saziņēt (par bērniem labāk nerunājot)? Cik 'demokrātiski'—un kāds piemērs—esam bijuši mēs?

Fakts ir, ka rietumi—latviešus ieskaitot—nav pārlietu 'cīnījušies', un pie šodienas stāvokļa stāv tik pat apmulsuši, kā nule 'atbrīvotie'. Neesam uzreiz mainījušies mēs (un uz to netaisāties), nav mainījušies 'viņi' (un nejut, ka vajadzētu). Labi, 'viņi nesaprot', bet vai tas mums dod tiesības prasīt kaut kādu 'attīrīšanu', vai 'šķīstīšanu', lai tad visiem iznāktu kopēji pieņemams un saprasts 'jauns sākums'? Tā ir tāda intelektuāla vingrošana: lūk, vajag 'kosmisku' atrisinājumu. Tādu nav. Uz tādu ilgi gaidīsim.

Vajag gan spert sīkus, praktiskus soļus. Kā bijuši čekisti var brīvi strādāt neatkarīgas Latvijas ārlietu ministrijā? Kas nosaka, ka tādi var vispār būt ievēlēti deputāti? Kas atbild par narkotikas ražošanu Latvijas rūpnīcās? Nevar uzvilkt 'brīvības' plēvi un visu iekšējo paturēt tāpat: tas ir absurds. Nevar 'mazliet mainīties' (nosaukumos, posteņos)—un izlikties, ka noticis izšķirīgs 'pagrieziens'. Neviens tam netic. Ticamība (un tālāk: cerība, enerģija) izriet no ķēķību likvidēšanas, no pacietīgas vainu sameklēšanas un izārstēšanas. Pilsoņiem ir jāredz, ka 'brīvība' nav uzreiz kaut kāds 'ko katrs var izspiest' bordels bet, vispirms, kopējas labklājības, drošības un, ja tā varētu teikt, tīrības celšana.

Tāpat: lai nedomājam, ka pāris no rietumiem ielidojuši biznesmeņi Latvijai iemācīs tirgus disciplīnu vai, ka pāris trimdas 'politiķi' pēkšņi iesēs paliekošu demokrātiju (vai kādu bijušu modeli 'atjaunos'). Visu to tāpat ir jāsaliek ķieģeli pa ķieģelīm, lēmumu pie lēmuma, sākot rajonos, sādžās, pilsētu līmenī, skolu pārvaldēs, skolās, organizācijās, utt. Demokrātija, tāpat, kā 'brīvība', nenokrīt no augšas, to ir godīgi jāsauc un jāiedarbina visparastākā, personīgā līmenī vispirms, cilvēku, ģimeņu, darba attiecībās. Ja tā būs dzīva 'apakšā', tad no tās nevarēs izbēgt 'augšā'. Ja ko mēs—Latvijā ciemojoties un strādājot—varam darīt bez lielām pūlēm, tad tā ir demokrātijas prasīšana visās lietās un visos gadījumos. Tas nozīmē: nekādu kukuļošanu, apkārtiešanu, nekādas 'speciālas privilēģijas' tikai mūsu svētās ērtības dēļ; tieši otrādi: solidaritāti ar tiem Latvijas tautiešiem, kuri arī cenšas šīs vecā režīma ierašas izsvilpt. Mēs nekādu pakalpojumu nenesam Latvijai ar pliku savu t.s. 'spēju', vai 'pārākuma' demonstrēšanu. Deprimējošā tur netrūkst.

No Latvijas ir jāizraida ne tikai atvaļināti kolonistu virsnieki (tūlīt pēc atlikušām kolonistu armijas daļām), bet arī kolonistu ieperinātā domāšana (mazvērtības, nespējas gaisotne). Latvijā nav jāieved krasu, bezgaumīgu (reizēm: bezprincipu) komerciālismu kā atvietošanu.

Latviešiem ir iespēja, šoreiz bez lielas asiņu liešanas, konkrēti un droši revidēt bijušo 'kārtību' un tās vietā veidot ko jaunu, unikālu, latvisku—pašiem izšķirot kas tas būs.

Tas ir tas izaicinājums: bez ilūzijām—mainīties; likt malā bankrotējušu modeli; kritiski un rūpīgi izmeklēt labāko, derīgāko no citiem; negaidīt, bet darīt; paļauties vienam otrā un uzticēties trešam; atgūt lepnumu ar varēšanu; aicināt talkā visus, kam laba griba; mācīt un mācīties.

Un nekad neiazmirst—**būt** revolucionāriem.

Juris Mazutis

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU PADOME

riko

MŪZIKAS NOMETNI LATVIJĀ

1993. gadā, no 21. - 30. jūnijam, Silmačos, Lizdolē pie Smiltenes

Pieteikšanās līdz šī gada 1. aprīlim -

Jaunatnes Dziesmu Padomē: 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Que., Canada, tel. 514-457-9832
vai Daces Aperānes, RFD 2, 11 Cat Rocks Drive, Bedford, NY 10506, USA, tel. 914-234-3339

PAR BALTIJAS PRIORITĀTI

Atkārtota prasība pēc plaša zviedru atbalsta Baltijas valstīm

Pēdējā laikā zviedru presē pieaug kritika par saimnieciskās palīdzības sadali, ko Zviedrija piešķir, t. s., "attīstības valstīm", kas šos līdzekļus bieži vien nelietderīgi izšķērdē. Tiek prasīts radikāli pārkārtot palīdzības ievirzi, lai tā nāktu par labu atjaunotajām Baltijas valstīm, jo tas atbilst zviedru nacionālajām interesēm. Ar teicami motivētu izklāstu šai jautājumā janvāra nogalē (*Svenska Dagbladet*, 23. 1. 1993) nāca klajā zviedru tautsaimnieks un izcilais publicists G. **Albinsons-Brūners** (Albinsson-Bruhner). Šeit sniegts viņa raksts, nedaudz saīsināts.

Zviedru Māršala plāns Baltijai

Pasaule ir apbalvojusi Džodžu Māršalu (Marshall) ar nevīstošu valstsvīra slavu par viņa iecerēto un īstenoto amerikāņu vērienīgo palīdzību kaņā izpostītajai Eiropai. Turpretī mūsu ārējās palīdzības ministra Alfa Svensona ar vilcināšanos piešķirtos žēlastības grašus grūtību piemeklētajiem baltiešu kaimiņiem mēs gan labāk gribētu aizmirst.

Nav ne mazāko šaubu, ka Māršala plāns efektīvi palīdzēja Rietumeiropai atveseļoties. Tāpēc tas vispār ir kļuvis par apzīmējumu (terminu) masīvas palīdzības akcijām. Joprojām šad un tad, sadūroties ar postu un nelaimi kaut kur pasaulē, tiek ierosināts jauns Māršala plāns. Tuvāk pārbaudot tamlīdzīgas ieceres, tomēr izrādās, ka tās pa lielākai daļai balstās uz neistas analogijas. Taču daudz kas liecina, ka plaša apmēra zviedru palīdzības pasākumam Baltijā ir teicami priekšnoteikumi, lai tas izvērstos par sava veida mazāku Māršala plānu.

Ir daudz ļoti svarīgu iemeslu, kas mudina Zviedriju darīt visu iespējamo, lai palīdzētu trim trūcīgiem kaimiņiem viņu akūtajās grūtībās un spaidos. Humānu atspērumu dēļ mums būtu nekavējoties jāsaņem pārtika tiem, kas ir izsalkuši, un kurināmais tiem, kas salst. Drošības politikas primārās intereses prasa panākt, lai

Baltija visdrīzākā laikā kļūtu stabila bufera zona starp Zviedriju un Krieviju, kas balansē uz sabrukuma robežas. Aizvien vairāk noskaidrojas, ka zviedru palīdzība tādām zemēm ir tikai gigantiska izšķērdība. Daudzos gadījumos tā vairāk veicina stagnāciju nekā attīstību. Globālā labklājība tikai iegūta, ja Zviedrija balstītu demokrātiskas tirgus ekonomijas, kam ir attīstības iespējas, nevis sociskas un eksotiskas diktatūras.

Tas nebūt nav ciniski, ja aiz drošības politikas atspērumiem dod priekšroku Baltijas attīstībai. Tās Zviedru bilaterālās palīdzības programmā iekļautās zemes, par kuņām tā rūpējas Alfs Svensons, ir lielā mērā spilgta sociska nepotisma ("onkuļu 'būšanas'") un Ulofa Palmes personisko ambīciju (tēlot lomu internacionālā skatuvē) rezultāts.

Masīva līdzekļu pārvešana tieši uz Baltiju var kļūt līdzīgs palīdzības triumfs kā savā laikā Māršala plāns. Tikpat svarīga kā devēja kapacitāte ir arī saņēmēja varēšana. Birokratizētas un koruptētas despotijas nespēj pārvaldīt sniegto atbalstu, tās var to tikai izšķērdēt.

Četrdesmit gadu ilgā komunistu patvaldība, protams, ir atstājusi dziļas pēdas. Ar visu to Baltijā ir labi priekšnoteikumi, lai šīs valstis spētu jēdzīgi apieties ar lielu un dažāda veida atbalstu. Galvenais ir tas, ka Baltijas valstis ir cilvēki, kas daudzko prot un grib mācīties vēl vairāk.

Māršala plāns izrietēja no prezidenta Harija Trumena doktrīnas, kur deklarēts, ka draudi demokrātijai jebkuņā vietā pasaulē kaitē ASV interesēm. Kad Zviedrijas valdība beidzot atsēdinās ārējās palīdzības birokrātiju pienācīgā vietā un ar **masīvu palīdzību Baltijai** parādīs, ka demokrātijas iespēju pārdzīvot 120 km no Gotzemes tā uzskata par nacionālu likteņa problēmu?

*

Raksta autors apzinās, ka Zviedrija pašlaik pārdzīvo lielas saimnieciskas grūtības. Tas tomēr nekavē pārkārtot palīdzības sadali par labu svarīgajam uzdevumam - nostiprināt Baltijas valstu neatkarību un demokrātisku attīstību.

Izsekojis laikmeta pēdu dzinējs ULAFS JĀNSONS.

Senču valoda
ne tikai šodien
dainām dziedama;
tā te, klusā pilskalnā
vēl vienmēr viedama.

Dienās skanēja,
kad mana senmāte,
svešo jūgā iedama,
sāpju stundā
latviski kļiedza.

Ak! es sadzirdu vēl
viņas kļiedzienus te,
pieplacis zaļajai kraujai,
bula laika
burvestībā tvicis.

Dun mana satrauktā sirds,
rokas savelkas dūrēs;
mana senmāte pilskalnā kļiedz,
mani, savu mazdēlu,
palīgā saukdama!

Bet tad ieraugu es:
pāri pakalnam steidz
sentēvs mans neredzētais,
asu šķēpu lielajās rokās,
pretī negantajam svešzemniekam.

Un pērkondārdi grand,
Šķīst balta uguns
pār visu zemi,
pār visu laiku.
Un tad ir klusums.

Un tad es redzu:
man pretī
Latvju māte nāk
tik daiļa, daiļa,
zelta matiem.

Ar dzidru mīļumiņu acīs
un smiedama,
man līdz uz rītdienu,
uz latvju tautas nebeidzamo
nākamību iedama.

1990. gadā, Alūksnē ALFRĒDS ZARIŅŠ

*****

RĪTĀ

Zied bērzi ziemas rītā-
baltās un sidraba krāsās.
Vasaras sapņus sapņojot,
Snauz egles tēva sētā.

Bet strauti, ar jaunības sparū,
jau biezo ledus segu grauž,
lai tiktos ar saules staru,
kas zemei jaunu pavasari pauž.

Jau vīru sapņos arkli
pa brīvo zemi slid -
Slid gāju putni pāri,
dzied priecīgs cirulīts.

Svēti, Dievs, šo zemi
un tautu strādīgo,
kas augstāk par ikdienas rūpēm
ceļ karogu sarkanbaltsarkano.

1987. gadā

S. JERUMANIS

Caur bargo ziemu,
Caur dziļo sniegu
Izskrējis sniegpulkstenīts -
Stāv kautrīgi galviņu liekdams
Un klusi zvana pavasari.

To dzird tikai tie,
Kam puķu dvēseles...

Rupja roka tam nav pieskārusi,
Tik saule to ir skūpstījusi.
Tas nepieder ne debesīm,
Nedz zemei -
Tikai gaismai,
Kas pār zemi pārpilnībā list,
Lai aplaimotu puķu dvēseles.

S. JERUMANIS

*****

VISLIELĀKAIS UPURIS

Pavasaris - vaoņu pieminēšanas un godināšanas laiks.
Mēs pieminam tos, kas savas dzīvības ir atdevuši -
upurējuši - par savu tautu un zemi.

Vislielāko upuri deva un vislielāko mīlestību parādīja
Jēzus Kristus, atdodams savu dzīvību, ne tikai par saviem
ļaudīm, bet par visas pasaules grēciniekiem, arī par tiem,
kas Viņu zaimoja, izsmēja un sita krustā.

Vai mēs visi dodam godu Jēzum Kristum? Vai dodam
godu Visuvarenajam Dievam, kas upurēja Savu Dēlu par
jauno un grēcīgo cilvēku?

Pēdējos gados "*Lasītāju balsis*" redzam pat tik
pārdošus ļaudis, kas Dievu noliek uz apsūdzēto sola un
apsūdz Dievu nežēlastībā, bet netur par vajadzīgu izzināt,
kāpēc Dievs ar lielu dusmību vēršas pat pret veselām
tautām.

Vecajā Derībā lasām, ka Dievs pavēl iznīcināt
vairākas ciltis, bet iemesls ir, ka pārgudrais cilvēks
negodā vairs Dievu, savu Radītāju, bet ceļ sev dažādus
elku dievus un godā tos. Par lielu grēku Dievs tura
novēršanos no istā Dieva un kalpošanu elku dieviem.

Vai nav arī tagad vēl ļaudis, kuņģi kalpo elku dieviem
un tic dažādām cilvēku izdomātām mitoloģiskām
dievībām un neapzinas, ka viņi ar to izaicina Dieva
dusmas.

*Dievs ir devis cilvēkam brīvu izvēli: "Redzi, Es šodien
jūsu priekšā nolieku izvēlei svētību un lāstu: svētību, ja jūs
klausīsīt Tā Kunga, sava Dieva baušļiem... Lāstu turpretī,
ja jūs neklausīsīt Tā Kunga, sava Dieva baušļiem un
sekosit citiem dieviem!" "Savu godu Es nevienam neatdošu,
nedz savu slavu elkiem!"*

Ja mēs negribam nākt zem Dieva lāsta, tad mēs
nedrīkstam likt Dievam blakus cilvēku celtos elku dievus,
jo pirmais bauslis saka: "*Tev nebūs citus dievus turēt Manā
priekšā!*"

Latviešiem nav sava atsevišķa Dieva, bet tikai viens
Dievs visai pasaulei, visa universa un visas dzīvības
Radītājs, un mūsu likteņa lēmēja nav Laima, bet Dievs.

Dievs cilvēku tik ļoti mīlējis, ka devis Savu Dēlu kā
salīdzināšanas upuri, lai ikviens varētu saņemt grēku
piedošanu. Dievs piedos grēkus, ja mēs lūgšim grēku
piedošanu Jēzus Kristus nopelna dēļ.

Dieva vārds saka, ka Dievs piedos arī nezināšanas un akluma grēkus: "Ja jūs būtu akli, jums nebūtu grēka; bet tagad jūs sakāt: mēs redzam, tāpēc jūsu grēks paliek." (Jāņa 9:41.)

Mūsu senči ticības lietās bija akli, jo viņi vēl nepazīna Jēzu Kristu, bet tagad neviens, kas prot lasīt un kam pieejama Bībele, nevar aizbildināties. Tie, kuņģi savā paštaisnībā nezemojas Dieva un Jēzus Kristus priekšā, neatzīst sevi par akliem un nenozēlo savā nezināšanā darītos grēkus, tiem viņu grēki paliek.

Dievs, upurēdams Savu Dēlu - Jēzu Kristu, ir parādījis vislielāko mīlestību uz cilvēku, ir pasniedzis piedošānā cilvēkam pretī Savu roku, bet paštaisnais cilvēks to nepieņem, to atgrūž, vai tad var runāt par Dieva nežēlību?

Tad atliek tikai apdomāt: "Kā mēs izbēgsim tik dārgu pestīšanu nicinādami?!" (Ebr. 2:3)

T. VALĒNA

*****

TRĪSREIZTRĪS 1993 SALĀ

Mēs pamazām atgriežamies mājās. Caur jaunajiem mērnieku laikiem, caur savas vietas un savas dzimtas apzināšanu, caur savu tikumu atkal atklāšanu. Pamazām, cauri pamestības, nedrošības un bārenības izjūtai sāk starot cauri māju siltā gaisma.

Cik daudz mums vajag, lai mūsos sāktu dzīvot māju izjūta? Vai vajag atrast to vietu, to māju, kur dzīvojuši senči, un viņu stādītos kokus? Vai vajag atklāt un apzināt katram savu latvietību? Vai vajag nonākt skaidrībā savā iekšējā attieksmē pret zemi, tautu un Dievu? Tas ir tik daudz, un to mums vajag.

Mēs jau ejam uz to, un visi zinām, cik daudz drupu, šaubu un neskaidrību ir mūsu ceļā. Un mēs pulcējamies vienkopus, lai atrastu domu biedrus, lai stiprinātos viens otrā un lai mācītos paaudze no paaudzes, viens no otra.

Viens solis šajā ceļā var kļūt par Tavējo, jūsējo, un kopā - mūsējo, ja būsīm kopā šogad no Jāņiem līdz Dziesmu svētkiem, piektajā Latvijas Trīsreiztrīs nometnē, Salā pie Jēkabpils. Salas ciems atrodas Daugavas kreisajā krastā, pie Ziemeļsusejas ietekas Daugavas atekā Sakā, sēļu zemē. Tādējādi pēc Trīsreiztrīs nometnēm Vidzemē, Zemgalē, Kurzemē un Latgalē arī Sēlija iesaistas Trīsreiztrīs kustībā.

Trīsreiztrīs Salā notiks no 24. jūnija līdz 1. jūlijam, bet tie, kas to vēlēsimies, varēsīm būt jau kopā Zāļu vakarā un sagaidīt Jāņu dienas ritu ar Salas ciema ļaudīm.

24. jūnija pievakarē notiks nometnes atklāšana un sāksies intensīva darba un atpūtas nedēļa. Nometnes dalībniekiem būs iespēja darboties rīta un pēcpusdienas vai arī visas dienas ievirzēs, atkarībā no interesēm.

Rīta ievirzēs - Politikā Viesturs Karnups (Latvija, Austrālija) un Astra Pavlovska (ASV) vadīs pārrunas par aktuālām problēmām un vispārējām politiskās situācijas attīstības tendencēm Latvijā, piedaloties Olgertam Pavlovskam un citiem lektoriem. Ģimeņu seminārā Liga Ruperte, Tupešu Māra (ASV) un Sarmīte Voitkāne (Latvija) kopā ar ievirzes dalībniekiem risinās ģimenes locekļu savstarpējo attiecību un bērnu audzināšanas problēmas. Folklorā Vaira Viķe-Freiberga, Imants Freibergs (Kanada) un Iveta Tāle (Latvija) apskatīs garīgā spēka izpausmes un tautas tradīcijas. Literatūrā Valtes Nollendorfs (ASV) un Janīna Kursīte (Latvija)

pievērsīsies Augšzemes jeb Sēlijas ietekmei latviešu literatūrā.

Pēcpusdienā darbosies teātra ievirze Māra Ubāna (ASV) un Jāņa un Guntas Kliestu (Latvija) vadībā un latviskā virtuve ar tradicionāli latvisko zirņu pikku, sklandu raušu un citu sārtīgu ēdienu gatavošanu Elgas Pones (ASV) un Dzidras Pusbarņieces (Latvija) vadībā. Reliģijas ievirzē diskusijas par cilvēku iekšējo vajadzību pēc Dieva un ārīšķīgo baznīcas apmeklēšanas uzplūdu Latvijā vadīs Modris Plāte (Latvija). Kā līdzvadītāja ir aicināta Sarma Eglīte (ASV). Latviešu valodas attīstības un lietošanas problēmas pārrunās dalībnieki varēs piedalīties ievirzē, kuņģi aicinātas vadīt Liene Ozola-Kalniņa (ASV, Latvija) un Rasma Grīse (Latvija).

Visu dienu strādās rotkalēji, gatavojot archeoloģiskās un etnogrāfiskās rotas ar meistariem Olgertu Kutceri, Spuru Lilitu (ASV) un Daumantu Kalniņu (Latvija), keramiķi trauku izgatavošanā ar un bez virpas ar Antru Grišķenu (Latvija) un bērni - vienkāršu māla figūriņu veidošanā ar Tiju Bušmani (Latvija). Kokgriezēji ar Andri Balceri (Latvija) strādās pie rotaļlietu un karošu taisīšanas. Rokdarbos Anta Latsone (Latvija) mācīs aust prievītes un celaines, Anna Gobzeme (Latvija) ierādīs baltos darbus, un pie vietējām Salas sievām varēs ielūkoties Krustpils novada cimdu pūrā. Bērza tāsapstrādi ierādīs Zvirbuļu Pēteris (Latvija), bet klūdziņu un sakņu pinumu amata prasmi mācīs Aina Karlsona (Latvija).

Vēl bez tam nometnē būs iespēja pie Andas Ābeles (Latvija) iemācīties koklēt uz deviņu vai vienpadsmit stīgu koklēm, bet šajā ievirzē ir ierobežots dalībnieku skaits un jāpiedalās vismaz četras dienas.

Visu dienu darbosies arī mazlāciņu grupiņa, 0 - 3 g. v., Salas bērnu dārzā, 1/2x1/2, 3 - 7 g. v., ar Līgu Gaili un Ievu Dakni (Latvija), un "viss kas", 7 - 13. g. v., Mārites Melkertes, Jāņa un Guntas Kliestu (Latvija) un Aijas Tupeses (ASV) vadībā.

Pēcpusdienā pēc darba ievirzēs varēs izlocīt kājas tautas dejās pie Birutas Hegenbartes (Latvija) vai ielocīt balsi nometnes kori pie Arnolda Skrides (Latvija). Tradicionāli notiks arī kopreferāti no rīta un vakara programmas - vakarā, un, protams, nikšana pēc visa pārējā, cik nu katrs spēs panīkt.

Ekskursijas dienā varēsīm iepazīties ar Sēliju - Sauka, Ormaņkalns, Jēkabpils brīvdabas muzejs, Jāņa Jaunsudrabiņa dzīves vietas, kā arī Daugavas krasti - Koknese, Staburags, Asotes pilskalns, Livāni un Jersikas pilskalns.

Un pēc šīs nedēļas - noslēguma izstāde, nometnes teātra izrāde, koņa uzstāšanās un noslēguma balle, pēc kuņas mūs jau aicinās Dziesmu svētki.

Nometnē varētu būt ap 200 dalībnieku. Dalības maksa Latvijā - puse no iztikas minimuma, kāds tas būs jūnija beigās. Dalībniekus no Latvijas uzaicinās Trīsreiztrīs padome pēc žurnāla "Skola un Ģimene" redakcijai iesniegto anketu saņemšanas.

Ārzemju dalībniekus uzņems pieteikšanās kārtībā, un tie var pieteikties uz vienu vai abām nometnēm (otrā nometne Latvijā notiks no 12. - 19. jūlija, Pāvilstā). Dalības maksa ārzemju dalībniekiem, ieskaitot apmešanos, ēšanu, ekskursiju un transportu starp Rīgu un nometni, ir \$ 150. - (ASV) no personas, bet ne vairāk kā \$ 400.- no ģimenes par katru nometni. Ārzemju dalībniekus lūdzam pieteikties līdz **1. aprīlim**.

Austrālijas dalībniekiem lūdzam pieteikties pie Arņa Siksnas, 153 Jesmond Rd., Indooroopilly, Qld. 4068, Australia, bet pārējiem ārzemju dalībniekiem pie Arnolda Ruperta, 2141 Brunsink N. E., Grand Rapids, MI 49503, U. S. A.

Uz tikšanos mājās, Latvija!

INESE UN JĀNIS KRŪMIŅI
Trisreiztris 1993 Salā vadītāji

NO NESENĀM PIEZĪMĒM

Robeža nav uz ceļa. Tā nešķērso pļavu ar žogu, nesākas pie staba ar uzrakstu: Latvija. Ja tā būtu - vai tik grūti būtu tai pārkāpt, tik smagi tai pārcelt līdzvestos prombūtnes gadus?

Viņi noklāj sev priekšā katrs savu sāpi un sapni, un pa to pieiet pie vārtu sarga - pie savas sirdsapziņas, pie savas paštaisnības un lūdzas: "Laid mani iekšā! Nāku savējos apraudzīt. Man ciemkukulis līdz."

Lūdzas lai ielaiž.

Un tad ir satikšanās. Pirmā brīža apskurbums. Pirmā mirkļa apmulsums. Vilšanās. Pārsteigums.

Atrautās slūžās drāžas skaļums. Tuvums laužas pāri tālumam. Mirklis uzliesmo kā svētku rakete, un aizsedz tumsas gadus.

Kad ugunošana beidzas, apklust balsis un mājnieki aizgājuši mājās, viņi iziet Rīgas ielās, jau rīta gaismas jausmā, un meklē savu vietu.

AINA ZEMDEGA

TRĪSREIZTRĪS 1993 PĀVILOSTĀ

Vienā no Latvijas zeltainā rudens dienām kopā ar manu vīru Arni un Trisreiztris Latvijā padomes priekšsēdi Jāni Gulbi pāri Kurzemes pakalniem braucām uz Pāvilstu nolūkot vietu šīs vasaras Trisreiztris nometnei Kurzēm.

Pāvilsta atrodas kādus 60 km no Liepājas, pie Sakas upes grīvas. Agrāk pilsētiņa saukta par Sakasgrīvu un Āķagalū. Tas bijis zvejnieku un jūras braucēju ciematīšs. 1890. gadā tur ierikota osta būvmateriālu, lauksaimniecības ražojumu un citu vietējo kravu pārvadāšanai uz Liepāju. Tagad ostu izmanto tikai zvejas kuģi.

No malas izskatās, ka Pāvilstu veido tikai viena gaŗa iela gar Sakas upes krastu, un šī iela beidzas pie jūras. Izrādas, ka pirmie iespaidi ir mānīgi un Pāvilstā no vecā ciemata centra saglabāts viss vērtīgākais un skaistākais. Pāvilstas centrs esot vienīgais no šāda veida arhitektūras pieminekļiem Latvijā. Pilsētas vienā malā plašais Upesmuižas parks. Jūras pusē šalc savdabīgās vētras priedes. Pie pašas pilsētiņas robežas, Durbes un Tebras upju satekā, paceļas Sakas pilskalns ar Livonijas laiku pilsdrupam un kādreizējās ostas administrācijas celtnēm.

Vietējās skolas darbinieki un pagastnieki slavē savu tiro jūrmaļu - vistirāko Latvijā. Ir vējaina diena un jūra met ūdens klēpjus pret Pāvilstas malu, ka šļakatas vien šķīst.

Ilgus gadus Pāvilsta bijusi slēgta zona. Tagad tā viesmīgi aicina trisreiztrisniekus no visas pasaules izbaudīt Kurzemes vasaru.

Nometne notiks no 12.-19. jūlijam. Tajā būs iespēja darboties tradicionālajās ievirzēs - politikas, folkloras, reliģijas, teātra. Visplašāko interesentu loku dažkārt pulcina ģimeņu seminārs. Līga Ruperte, Tupešu Māra un Solveiga Mieziņa (ASV, Kanada) kopā ar Sarmīti Voitkāni (Latvija) arī šogad gatavas risināt mūžam jaunos un sareģītos ģimeņu labas sadzīvošanas un bērnu audzināšanas noslēpumus. Daudz dalībnieku iepriekšējā gada nometnē labprāt iesaistījās ekoloģijas ievirzē. To varēs darīt arī Pāvilstā, jo apkārtnē piedāvā bagātīgas iespējas - dižakmeņus un upurakmeņus, senču pilskalnus un vēsturisku kauju vietas, Baltijas jūras tīribas problēmas, atomreaktora un dažādu armijas (okupantu) lokatoru vajadzība vai nevajadzība Kurzēmē - tas viss ir skatāms un vērtējams. Varbūt vienu pēcpusdienu pastrādāsim ar grābekļiem un vakarā rīkosim Grābekļu balli ar apdziedāšanos jūras malā? Ekskursijas mums piedāvā braucienu uz Griņu rezervātu, kuŗš dibināts 1936. gadā. Tas atrodas ipatnējos piejūras zemienes apstākļos ar savdabīgu augsnes mitruma režīmu - pavasaros to klāj ūdens, bet vasaru valda sausums. Lielas platības te aizņem virši un spilves, bet pats ievērojamākais augs ir griņu sārtnē, kuŗa atceļojusi pie mums atlantiskajā laikā un aug šeit uz savas izplatības ziemeļu robežas. Tie, kuŗus nebaida jūras slimība, varēs pabraukāties ar jachtām.

Teātris būs gan lielajiem, gan mazajiem, jo grēks būtu neizmantot Liepājas teātra aktierus un režisorus. Ievirzi vadīs Valdis Lūriņš(Latvija) un Māris Ubāns (ASV). Liekas, Pāvilstas Trisreiztris būs arī daudz dziedātāju. Folkloru piekritusi vadīt Māra Mellēna (Latvija), kam par līdzvadītāju aicināts Austris Grasis (Vācija). Kādu vakaru kopā nikt un jaunos ļaudis spēlēm rosināt gatavs Valdis Muktupāvels (Latvija). Ievirzi "Mūzikas nozīme tautas attīstībā" vadīs Daira Cilne (ASV), un ja vēl nometnes dalībnieks būs Ilmārs Dzenis... Un mūs dancinās Zigis Mieziņis...

Politisko ievirzi aicināts vadīt Uldis Grava (ASV, Vācija), bet reliģiju vadīs Ivars un Anita Gaides(Kanada) ar līdzvadītājiem no Latvijas.

"Roku" ievirzes - rotkalšanu, keramiku, kokgriešanu, iespējams, arī rokdarbus un ādas un dzintara apstrādi - vadīs meistari no Liepājas un Ventspils, bet no ASV tiem palīgā brauks rotkaļi Oļģerts Kutcers un Spuru Lilita.

Mazuļus, kā vienmēr, nodarbinās audzinātājas, bet bērni no 7 - 13 gadiem darbosies savās ievirzēs - keramikā, bērnu teātrī, folklorā, un tie, kam prāts nesas uz visu ko, būs Visdaŗu ievirzē.

Rita kopreferātos runāsim par Kurzemes literatūru, Kurzemes katlu un Kurzemes ekoloģiju, Latvijas politiku. Pēpusdienās būs kopā ar bērniem pasaku un miklu stundās un ģimeņu sporta sacensībās.

Vakara programmas būs - tradicionālās: "svēcīšu dievkalpojums, daudzinājums, politiska diskusija, iepazīšanās un "izrādišanās" vakari, nometnes noslēgums, kad katrai ievirzei būs jārada savs priekšnesums. Un, protams, nīksim, nīksim, nīksim - visi kopā - līdz aizsmakumam, līdz saullēktam pie jūras...

Ļoti ceru, ka uz nometni atbrauks izdarīgi un niķu, stiķu pilni jaunieši, jo vēlos vienu vakara programmu un nīkšanu atdot pilnīgi viņu ziņā. Tas varētu būt arī viens

nometnes avizes numura vai vismaz lapas, kuŗās jaunie izteiktu savas domas. Ar jauniešu grupu solās strādāt Aija Tupese (ASV).

Nometnē varētu būt ap 220 dalībnieku. Dalības maksa Latvijā - puse no iztikas minimuma, kāds tas būs jūnija beigās. Dalībniekus no Latvijas uzaicinās Trisreiztris padome pēc žurnāla "Skola un ģimene" redakcijai iesniegto anketu saņemšanas. Vēlamies lai Kurzemes nometnē būtu daudz jaunu seju, un šoreiz tos, kuŗi no Latvijas jau bijuši vairākās nometnēs, miļi lūgsim savas atpūtas ieceres šovasar istenot citādāk.

Ārzemju dalībniekus uzņems pieteikšanās kārtībā, un tie var pieteikties uz vienu vai abām nometnēm (Skatiet iepriekšējo rakstu par nometni Salā un tur pieminēto pieteikšanās informāciju! - red.). **Pieteikšanās līdz š. g. 1. aprīlim.**

INTA BALTGALVE
Trisreiztris 1993 Pāvilstā vadītāja

*****

GLĀBSIM LATVIEŠU VALODU!

Latvijā arvien vēl spēkā ir krievu okupācijas laikā pieņemtā latviešu valodas pareizrakstība, kas nesaskan ar latviešu valodas gramatisko likumību un garu. To aizstāv okupantu ieceltā valodnieku grupa, kas noraida sadarbošanos ar latviešu valodas aizstāvjiem.

Okupācijas laikā mēs redzējām latviešu valodas proletarizēšanu, to pielāgojot krievu valodas izteiksmei. Šodien Latvijas presē redzam valodas internacionalizēšanu. Kā viens, tā otrs valodu nokauj. Šodien, liekas, esam nonākuši pie valodas nāves sliekšņa. Gŗūti iedomāties, ka to, vēl vairāk izkropļotu, varētu saukt par latviešu valodu. Ja iesāktais ceļš lejup vēl turpinātos, mēs drīz nonāktu pie valodas, ko sauc par "pidžin engliš". To, galvenokārt, lieto neizglītotie nēģeru vergu pēcnācēji, kas, zaudējuši savu kultūru, nav spējuši iekļauties citā.

Valoda ir tautas dvēseles avots. Mēs to esam tīru saņēmuši mantojumā, mums to nepiesārņotu jādod tālāk nākamām audzēm. Ir pacēlušās balsis par latviešu valodas glābšanu. LPB Kanadas kopa vēlas šai akcijā piedalīties, jo rakstūtais vārds un valodas tīrība ir nedalāmi jēdzieni.

Izsludinām divas prēmijas 500 dolāru apmērā preses izdevumam Latvijā ar tīrāko, pareizāko latviešu valodu. Vienu dienas izdevumam, otru nedēļas vai mēneša izdevumam. Vērtēšana notiks divās daļās. Vispirms, Latvijā to izdarīs valodnieku komisija Jāņa Kušķa vadībā. Ieteiktos izdevumus apskatīs un izvēlēsies prēmiju ieguvējus Ingrīda Viksna, Inta Purva un Jānis Mežaks. Rezultāti tiks paziņoti š. g. 18. novembrī.

Andrējs Eglītis saka: "Tauta - tā ir valoda. Glābiet savu latviešu mēli, neļaujiet tai nomirt savā mutē, runājiet to okupantiem sejā."

Aicinām ikvienu latvieti stāvēt sardzē latviešu valodai!

LATVIEŠU PRESES BIEDRĪBAS
KANADAS KOPA

DZĪVES VIRPULĪ

O' KANADA...

Viena daļa kanadiešu saka - brīvā saimniecība nenodarbosies Kanadas labā; amerikāņi saka - muļķības

Brīvās tirdzniecības sarunas sākās pie galda un turpinājās uz paklāja

Amerikānis iedomājas, ka viņš Kanadā atklājis Jēkaba aku

Kaimiņu ērglis mušas neķer

-ED. komentāri

LATVIEŠU LEĢIONS LATVJU TAUTAS DZĪVĀ SPĒKA SAGLABĀTĀJS

Ir pagājuši 50 gadi kopš 1943. gada 10. februāra dienas, kuŗā Vācijas vadonis Ādolfs Hitlers parakstīja pavēli par Latviešu leģiona formēšanu, kas ar savām varonīgām cīņām daudzajos kauju laukos ir ierakstījis neizdzēšamas lapas ne tikai latviešu tautas, bet arī pasaules vēsturē.

Diemžēl, vēl tagad, kad toreizējie notikumi skatāmi patiesības gaismā, latviešu sabiedrībā un presē izskan domas, kas viss tas pats būtu panākts arī bez leģiona un leģionāru ciestiem asins upuriem un ka leģions formēts latviešu augstāko virsnieku godkāres nolūkos. Šādi apgalvojumi ir bez pamata. Noteicošie faktori leģiona formēšanā bija:

- latvju tautas absolūta vēlēšanās atjaunot savas dzimtenes valstisku neatkarību;
- darīt iespējamo atlikušā latvju tautas dzīvā spēka saglabāšanā, lai to varētu vajadzības gadījumā izlietot šī mērķa sasniegšanā.

Izklausās neticami, paradoksāli, ka karaspēka vienība, kas tiek formēta kaujai, neatkarīgi no tā, vai kauja vainagosies ar uzvaru jeb nesis sakāvi, prasis asins upurus, var būt dzīvā spēka saglabātāja.

Lai gan leģiona formēšana sākās 1943. gada februārī, tā pirmsākums saskatāms latviešu paš aizsardzības pulciņos, kas, kaŗam sākoties starp Vāciju un Padomju Savienību, pašplūsmes ceļā izveidojās, lai pasargātu vietējos iedzīvotājus no atkāpjošās Sarkanās armijas varas darbiem, kā arī traucētu tās atkāpšanos un līdz ar to palīdzētu vācu armijai uzbrukumā.

1941. gada rudenī vācieši sāka formēt latviešu policijas bataljonus, sākumā ar brīvprātīgiem, vēlāk arī ar "C" grupas palīgpoliciem (bijušiem aizsargiem) un savrup dienesta policistiem. Saformētos bataljonus vācieši izkaisīja pa visu austrumu fronti no Ukrainas līdz Somijas jūras licim ar dažādu veidu apsardzības uzdevumiem. Šiem vāji apbruņotiem bataljoniem nācās piedalīties partizānu apkaŗošanā un dažiem pat cīņās priekšējās kauju līnijās ar regulārām Sarkanarmijas vienībām. Visus Zemes pašpārvaldes protestus pret šāda veida bataljonu izmantošanu, kā arī pūles izkaisīt bataljonus savākt Latvijas robežu tuvumā, vācu vadība atstāja neievērotus.

Pēc vācu 1942. gada vasarā ievadītas lielofensīvas Austrumu frontē sabrukuma un rietumu sabiedroto karaspēka izsēdināšanas Ziemeļāfrikā bija jūtams, ka Vācija kaŗā neuzvarēs un ka vācu armijai, agrī vai vēlū, būs jāatstāj ieņemtie apgabali austrumos. Šim momentam iestājoties, bija no svara savs karaspēks kārtības uzturēšanai dzimtenē, aizsargāt tautu un tās īpašumus no atkāpjošā karaspēka varmācībām, kā arī aizstāvēt Latvijas robežu pret Sarkanarmiju līdz Latvijas valstiskā stāvokļa noskaidrošanai starptautiski. Ka Rietumu Sabiedrotie atļaus Padomju Savienībai izvīzīties līdz Elbas upei, paredzēt gan nevarēja.

Sakarā ar Vācijas vispārējā militārā-stratēģiskā stāvokļa pasliktināšanos un ciesto neveiksmi austrumu frontē, Vācija 1942. gada beigās pasludināja totālu kaŗu un Austrumu ieņemto apgabalu ministrs Alfreds Rozenbergs, totālā kaŗa ietvaros, 1942. g. 19. decembrī izdeva rīkojumu par obligāto darba dienestu Austrumu ieņemtajos apgabalos, vācu vadība Latvijā stājās pie 6

gada gājumu (1919.-1924. g. dzimušo) Latvijas pilsoņu iesaukšanas militāram darbam un dienestam. Iesaukums skāra ap 90.000 vīru, no militārā viedokļa latvju tautas visvērtīgāko dzīvo spēku. No šī skaita vācu vadība bija paredzējusi, ka darba pārvaldes iestādēm izdosies iesaukt ap 58.000 vīru sekojošās sadalēs: 25.000 vīru vācu armijas palīgdienestam (Hilfswillige), 6.000 policijas bataljonu papildināšanai, 10.000 militāriem darbiem un kaŗa rūpniecībai, atlikumu - 15-17.000 vīru leģionam.

Sākumā Zemes pašpārvalde izturējās noraidoši formēt leģionu, aizrādot uz iesaukšanas nelikumību no starptautiskā tiesiskā viedokļa, jo Vācija turpina uzskatīt Latviju par Padomju Savienības sastāvdaļu, bet nevis par neatkarīgu valsti. Redzot, ka vācu vadība, neskatoties uz Zemes pašpārvaldes protestiem, stājusies pie iesaukšanas realizēšanas, Zemes pašpārvalde savu nostāju leģiona formēšanā vairs nedarija atkarīgu no politiskām prasībām, bet no izkārtojuma, kas deva iespēju tautas dzīvo spēku saturēt vienkopus latviešu virsnieku vadībā un Latvijas robežu tuvumā, un leģionāri baudīs vācu kaŗavīru tiesības, apgādi un apbruņojumu. Ar šādu izkārtojumu bija panākts, ka:

- visas latviešu bruņotās karaspēka daļas un vienības vācu bruņotos spēkos bija pakļautas pārraudzības un inspekcijas ziņā leģiona ģenerālinspektoram;

- visi austrumu frontē izkaisītie policijas bataljoni atgriezās Latvijā. No kopskaitā saformētiem 40 policijas bataljoniem 1/4 daļu iedalīja leģionā, no 11 bataljoniem saformēja 3 policijas pulkus. Atlikušos bataljonus izformēja un to kaŗa dienestam derīgos vīrus izlietoja kauju vienību papildināšanai. Vācijai kapitulējot, Kurzemē atradās 4-5 maza sastāva policijas bataljoni.

- vācu armijas paredzēto 25.000 izpalīgu vietā saņēma mazāk par pusi;

- no Salaspils koncentrācijas nometnes atbrīvoja ap 3.000 par mazākiem noziegumiem ieslodzītos un saformēja 7 būvbataljonus.

Pateicoties leģionam un tā cīņām, vācu vadība jutās spiesta piešķirt latviešiem lielākas tiesības administratīvā un saimnieciskā ziņā, piemēram, sākt atdot bijušajiem īpašniekiem lielnieku valdīšanas laikā nacionalizētos īpašumus. Ja pirmos vācu okupācijas gados nebija atļauts atklāti atzīmēt 18. novembri, tad 1943. gada novembra akts Nacionālā operā neatšķīrās no 1939. gada akta, izņemot, ka kopā ar Latvijas himnu atskanēja arī Vācijas un valsts prezidenta bijušā ložā bez ģenerāļiem Dankera un Bangerska sēdēja arī Vācijas ģenerāļkomisārs Latvijā Dr. Drekslers.

1944. gada rudenī, Sarkanarmijai tuvojoties Rīgai, Zemes pašpārvalde bija spiesta pārcelties uz Vāciju. Līdz ar to tai bija ņemta iespēja turpmākajai darbībai, un leģiona ģenerālinspektors ar savu štābu tapa par faktisko latvju tautas pārstāvi un interešu aizstāvi ne tikai dzimtenē, bet arī tai daļai, kas bija atradusi patvērumu Vācijā. Arī 1945. gada februārī Potsdamā dibinātā Latviešu nacionālā komiteja, kas būtībā bija latviešu autonoma pagaidu valdība zem Vācijas protektorāta, bija leģiona cīņu nopelns. Toreizējie chaotiskie dzīves apstākļi un isais laika spridis vairs neatļāva komitejai efektīvi iedarboties.

Kādi būtu bijuši rezultāti, Zemes pašpārvaldei atsakoties atbalstīt leģiona formēšanu, nav iespējams noteikti paredzēt. Noteikts ir tikai tas, kas noticis. Balstoties uz tā laika notikumiem un vācu vadības

izricībām, var tikai ar zināmu pārliecību pieņemt, ka attiecības ar vāciešiem būtu ievērojami pasliktinājušās. Daudzi iesaucamie nebūtu paklausījuši iesaukšanas rīkojumam un agri vai vēlu nokļuvuši koncentrācijas nometnēs.

Visdrošāk izvairīties no iesaukšanas liktos meklēt patvērumu mežos. Ar zināmu drošību var pieņemt, ka vācieši būtu stājušies pie mežu ķemmēšanas akcijām, un viņu izricība būtu līdzīga tai, kādu viņi pielietoja pārējos ieņemtajos apgabalos austrumos. Nekāds pozitīvs labums ar to nebūtu iegūts ne sev, nedz arī savai tautai, bet mazināta frontes stabilitāte. Bez tam jau tani laikā Latvijas lielākos mežos mitinājās sarkani partizāni. Šiem dezertieriem vai nu būtu jāpievienojas sarkaniem partizāniem jeb jāuzsāk ar viņiem cīņu.

Ir gan noteikti zināms, ka pēc iesoļošanas Latvijā lielieki tūdaļ stājās pie mobilizācijas dienestam Sarkanarmijā. Jau pirmā Kurzemes lielkaujā pie Dobeles 1944. gada oktobrī starp kritušiem un gūstā saņemtiem sarkanarmiešiem bija Latgalē mobilizētie latvieši. Kurzemes Ziemeļvētku 1944. gada decembra beigās un 1945. g. janvāra sākumā starp kritušiem un gūstekņiem bija Vidzemē mobilizētie latvieši. Leģiona 43. grenadieru pulks, nomainot februārī vācu vienību, ziemeļaustrumos no Zebras ezera atrada uz neliela uzkalniņa 100 pēc dokumentiem pārbaudītus kritušos latviešus. Liecību latviešu zaudējumiem Sarkanarmijā sniedz raksts, kas iespiests Rīgā "Padomju Jaunatne" 1984. g. decembra numurā "Lai ieroči klusē!", sakarā ar Kurzemes Ziemeļvētku lielkaujas 40 gadu atceri. Raksts vēsta, ka uzbrukuma pirmā ešalonā Džūkstes rajonā uzbrucis 130 latviešu strēlnieku korpuss ģenerālmajora Detlava Brantkalna vadībā un ka Džūkstes vidusskolas internacionālā draudzības istabā glabājas 3 grāmatas ar 4.500 Džūkstes apkārtņē kritušo strēlnieku vārdiem. Pie Birzēm, Plenavas rajonā, brāļu kapos guldīti 1.610 kritušie strēlnieki. Ar ordeņiem un medaļām par varonību apbalvoti 11.107 latviešu korpusta kaņavīri. No sacītā var secināt, ka, iztrūkstot leģionam, latvju tautas nestie asins upurī nebūtu mazāki, varbūt pat lielāki un nesti nevis dzimtenes brīvībai, bet gan komunistiskai verdzībai.

Nav jāaizmirst, ka arī mēs, kas šos ilgos gadus esam baudījuši mūsu patversmju zemju brīvību un turpinājuši cīņu dzimtenes brīvībai un Latvijas valstiskai neatkarībai, izglābamies no komunistiskās varmācības, pateicoties leģionam, tā kaņavīru varonībai un nestiem asins upuriem. Leģionam iztrūkstot, vācu vadība nebūtu gādājusi par kuģu lielo tonnažu latviešu bēgļu pārvešanai uz Vāciju un piešķīrusi latviešiem vācu bēgļu tiesības attiecībā uz novietošanu, apgādi un darbu.

Pateicība un slava Latviešu leģionam.

ARTŪRS SILGAILIS

*****

"Ja tā labi padomā, mēs varam aiziet ar godu, jo latviešiem esam noēduši visus labumus."

- Ed. Keiša zīmējums un teksts

Politiskā kustība ar kristīgās mācības pamatprincipiem radās Austrijā pagājušā gadsimta beigās. Lidz II pasaules kaņam dažāda lieluma kristīgo demokrātu grupas darbojās visās Eiropas valstīs un Amerikā. Pēc II pasaules kaņā kristīgo demokrātu grupām apvienojoties partijās, tās kļuva par lielāko politisko spēku Vācijā, Itālijā, Beļģijā, Holandē un Luksemburgā, veidojot to valdības.

Kristīgo demokrātu partiju programmas balstās uz kristīgām normām un vērtībām, uz cilvēku personību un sociālu taisnīgu sabiedrību. Kristīgie demokrāti, uzsveņot ikkatras personas vērtību, aizstāv to pret totalitarismu vai kolektīvismu, veicina visu interešu līdzsvarošanu un sadarbību sabiedrībā. Internacionālā laukā viņi cenšas veicināt mieru starp tautām - brīvībā, taisnībā un sadarbībā, respektējot pašnoteikšanās tiesības.

Pēc II pasaules kaņā posta Itālijā un Vācijā vēlēšanās tauta savu uzticību deva kristīgo demokrātu partijām un to vadītājiem - A. De Gasperi un K. Adenaueram.. Viņu vadībā notika nācijas atveseļošanās un valsts uzplaukšana. Sarežģītajā politiskā situācijā Francijā mazāk sekmju bija R. Šūmanim.

Kristīgiem demokrātiem bija vēsturiska nozīme Eiropas kopienes radišanā. Eiropiešu apvienošanā vislielākie nopelni ir R. Šūmanim, A. De Gasperi un K. Adenaueram. Lai veidotu vienotu Eiropu, kristīgie demokrāti sadarbojās bez aizspriedumiem. Tādā garā notika franču-vācu izlīgšana, kas bija nepieciešama, lai radītu Eiropas kopdarbības priekšnoteikumus. Tas bija Šūmaņa un Adenauera vēsturisks panākums. Viņu mērķis bija apvienot visas Eiropas tautas. Roberts Šūmans deklarēja: "Eiropa bez Austrumu un Centrālās Eiropas tautām ir - invalids." Pēc komūnisma sabrukuma šai Eiropas daļā Eiropas Kristīgo Demokrātu Savienība atbalsta kristīgo demokrātu partiju veidošanu Austrumu- un Centrāleiropā.

Latvijas parlamentārā laikā darbojās un savus deputātus Saeimā ievēlēja vairākas partijas un savienības, kuņu nosaukumā bija vārds "kristīgs". Tās bija: Latgales Kristīgo Zemnieku Savienība, Kristīgā Nacionālā Savienība un Kristīgais Darba Bloks. Piecdesmit okupācijas gadi lidz ar citām partijām iznīcināja arī tās.

Padomju varai izirstot, sāka organizēties atsevišķi kristīgi domājoši cilvēki no grupas "Helsinki 86", katoļu kustības "Exodus" un LNNK. Bija jāzaug lidz starpkonfesionālai vienotībai un jāpārvar daudzas iekšējas un ārējas grūtības, kamēr 1991. gada martā lielākā daļa šo cilvēku apvienojās, izveidojot Latvijas Kristīgo Demokrātu Savienību (LKDS). Kristīgo demokrātu kustībai savu principiālo piekrišanu ir devuši visi Latvijas baznīcu augstākie vadītāji: Luterāņu archibiskaps (nelaiķis) Kārlis Gailītis, Rīgas Romas katoļu archibiskaps Jānis Pujāts, Krievu pareizticīgo baznīcas Latvijā mētopolīts Aleksandrs, Latvijas baptistu draudžu savienības biskaps Jānis Eisāns un Latvijas vecticībnieku baznīcas centrālās padomes priekšsēdētājs Joans Miroļubovs.

LKDS priekšsēdētājs ir Andris Saulītis, priekšsēdētāja vietnieki: Arnis Irmejs un Artūrs Pētersons. Savienības birojs ir Rīgā, Lāčplēša ielā 24, 1. stāva 4. kabinetā. Pie Savienības pastāv Starpkonfesionālā kristīgās informācijas sabiedrība "Pajumte", kas izdod kristīgu avīzi "Solis". Redaktrise ir Silvija Fricberga. Avīze iznāk vienreiz mēnesī kopš 1992. gada augusta. Ir iecerēts to pārvērst par nedēļas avīzi. Saturā ir reliģiskas un filozofiskas

apceres, kā arī ziņas par LKDS un baznīcu dzīvi. Tā cenšas sniegt kristīgas atbildes uz dzīves jautājumiem.

LKDS ir sabiedriski politiska organizācija, kas veido savu politiku uz kristīgās kultūras vērtībām. Demokrātiskā iekārtā valsts vara izriet no tautas gribas. Jāizveido tāda politiska iekārta, kas nodrošina visu pilsoņu līdzdarbību un garantē viņu brīvību. Tādēļ LKDS šai gadā piedalīsies Latvijas 5. Saeimas vēlēšanās.

LKDS 1993. gada vēlēšanu programmā tiek atzīts, ka, kaut arī tagad Latvija ir neatkarīga valsts, ilgi gaidītā neatkarība tomēr nav atnesusi apmierinājumu. Latvijā arvien vēl ir Krievijas kaņšpēks. Agrākā komunistu partijas nomenklatūra vēl joprojām ir pie varas, kas kavē istas demokrātijas un brīvas tirgus saimniecības izveidošanu. Nākošās vēlēšanās Latvijas pilsoņiem būs jāizšķiras, vai Latvija paliks līdzšinējā katastrofālā stāvoklī vai valsts vara jānodod godīgu, nacionālu un spējīgu patriotu rokās, tani iesaistot pēc iepējas vairāk arī trimdas latviešus.

LKDS iestājas par brīvu, demokrātisku un tiesisku Latviju ar sociālo taisnīgumu, kam pamatā ir 1922. gada 15. februāra Satversme. Tās mērķis ir sabiedrības atveseļošanās un garīga atjaunotne, balstoties uz kristīgi-sociālo mācību. Tā darbojas kā tautas apvienotāja un tās interešu aizstāve Latvijas republikā un aiz tās robežām visās dzīves nozarēs, vadoties no cilvēku tiesībām uz privāto īpašumu un ekonomisku brīvību.

LKDS savai darbībai ir pieņēmusi un deklarējusi šādas pamattēzes:

- LKDS mērķis ir atjaunot Latvijā kristīgās un garīgās kultūras tradīcijas, savienojot tās ar pasaules civilizācijas vērtībām, parlamentārismu, tirgus saimniecību un patiesi cilvēciskām sociālām programmām.

- LKDS uzskata, ka Latvijas valsts politikas uzdevums ir sasniegt tautas vienotību un brīvību.

- LKDS iestājas par cilvēktiesību prioritāti pār valsts interesēm. Cilvēka cieņa un dzīvība ir neaizskaņamas.

- Ģimene ir mūsu sabiedrības un valsts pamats, kas jāasargā un jāatbalsta.

- LKDS atzīst visu Latvijas baznīcu un draudžu pārstāvību un atbalsta to ieguldījumu sabiedriskās apziņas veidošanā.

- Darbs nav tikai maizes pelnīšanas avots, bet arī sevis apliecināšanas veids. Tādēļ valdībai jāgādā par pilnīgu nodarbinātību.

- Nodokļu likumiem jābalstās uz sociāliem un tirgus saimniecības principiem, kas nedrīkst kavēt privāto iniciatīvu.

- Īpaša vieta ierādama veselības aizsardzībai.. Veselība ir cilvēka augstākā vērtība. Visiem pilsoņiem jānodrošina vienādas iespējas saglabāt savu veselību.

- Vecie cilvēki nedrīkst justies nevajadzīgi. Viņiem jānodrošina cieņas pilna un pilnvērtīga dzīve.

Pēc gariem diktatūras gadiem nav viegli atjaunot demokrātisku izpratni un organizāciju Latvijā. Trimdas latviešiem ir jāiet palīgā ar savu pieredzi un materiālo atbalstu. Mūsu draudzēm jāpalīdz saviem kristīgiem brāļiem un māsām Latvijā atjaunot nevien viņu dievnamus, bet arī radīt tādus apstākļus, kas veicina un nodrošina kristīgu dzīves veidu. Latvijas politiskā dzīvē tā sasniegšanai ir LKDS.

LKDS mērķu un darba atbalstīšanai Toronto ir nodibinājusies visu konfesiju piederīgo LKDS Atbalsta grupa. Atbalsta grupas mērķis ir sniegt informāciju par LKDS, veicināt tās ideju un mērķus, sniegt materiālu atbalstu. Iniciatori par LKDS Atbalsta grupas priekšsēdi ir izraudzījuši Jāni Mežaku, par viņa vietnieku un kasieri - Eduardu Upenieku, sekretāri - Ernu Jansoni-Roberts un prezidija locekli - Jāni Bērziņu. Ikviens ir aicināts pievienoties LKDS Atbalsta grupai, piesakoties pie Atbalsta grupas prezidija vai draudžu priekšniekiem.

Vērojot dažādos "jaunas pasaules" celšanas mēģinājumus, nelaiķis archibīskaps Arnolds Lūsis vienmēr atgādināja, ka neko labāku neviens nespēs uzcelt, ja paši cilvēki nekļūst labāki, ja viņi nenāks pie Jēzus, nesekos Viņa mācībām. Lidzīgu aizrādījumu deva arī jau mūžībā aizsauktais katoļu bīskaps Broņislavs Sloškāns: *"Latviešu tauta spēš pastāvēt vienīgi kā ticīga tauta, ar augstu morāli, kāda bija mūsu tauta cauri gadu simtiem. Ne ienaidnieki iznīcina tautas, bet tautas pašas sevi iznīcina, kad morāle ir pagrimusi."*

Uzsvērdams kristiešu aktīvas piedalīšanās nepieciešamību sabiedriskā darbā, LKDS un nakamajās vēlēšanās, LKDS priekšsēdis Andris Saulītis ir teicis: *"Ir pienācis laiks, kad kristiešiem jāuzņemas upuris. Jāuzņemas tas sabiedrības darba upuris, valsts pārvaldes un valsts līdzdzīvošanas darbs. Ja mēs to krustu ņemsim un ja mēs to ņemsim kā krustu, tad es domāju, ka problēma atrisināsies daudz vieglāk. Jo pagaidām valda tendence, ka cilvēki cenšas gūt. Tiekot par deputātiem, kā arī citās valdības struktūrās, viņi cenšas gūt. Un tieši šī patērētāju ideoloģija rada korupciju, par ko mēs runājam."*

Atbalstīsim Latvijas Kristīgo Demokrātu Savienību tās centienos un darbā atgriezt tautu uz kristīgā ceļa, nodrošinot godīgumu un pašreizējai valsts pārvaldei un sadzīvei!

JĀNIS MEŽAKS

*****

GRĀMATAS

DZEJA DZIESMAI UN LATVIJAI

"DZĪVOŠU DZIESMĀ" - Edvarta Tūtera dzeju izlase, Daugavas Vanagu ASV valdes izdevums 1992. gadā. Izdevumu sakārtojusi mag. phil. Magdalēna Rozentāle. Miķeļa Geistauta ilustrācijas.

EDVARTS TŪTERS dzimis 1893. gada 10. augustā, Mazsalacā, - tā tad viņam šogad aprit 100. mūža gadskārta, - un miris 1984. gada 1. martā, Mineapolē. Latvijā viņš publicējis 5 dzejoļu krājumus: *Laika soļi* (1922.), *Pie jūras* (1925), *Dvēseles silueti* (1928), *Vijole pagrabā* (1933), *Mūžības dārzos* (1939). Kara liesmās Berlīnē bojā gājuši šie pieci un arī vēl nepublicētais krājums *Spēka avots*. Amerikā klajā laisti trīs krājumi: *Pēdas sniegā* (1963), *Ceļš uz mājām* (1968) un *Straumes brīvībai* (1976). Vācijā publicēti atmiņu tēlojumi *Traucīgš ar medu* (1951).

Krājums *Dzīvošu dziesmā*, kuŗu tik mērķtiecīgi no pāri par 1000 nepublicētiem dzejoļiem sakārtojusi mag. phil. M. Rozentāle, iedalīts 5 nodaļās un tajās ietverti dzejoļi no 1946. - 1984. gadam. Kluss un pieticīgs visu mūžu bijis E. Tūters, un klusa un pieticīga ir viņa dzeja, un tomēr tajā tik daudz skaistuma, tik daudz cerību, ilgu un ticības. Tūters nemeklē dimdošus vārdus, cietu pantmēru, skanošas atskaņas. Viņa dzeja nav krāšņa roze, bet sīks lauku zieds, kuŗa smarža rēni gaiso, tam jau sen

vainagā kaltošam. Dzejošanu dzejnieks uzskata par savu nedalāmu sastāvdaļu. Tā ir viņa sargātāja, spēka devēja, ceļa rādītāja - Dziesma sargātāja 14. lpp. Savus dzejoļus viņš dēvē par dziesmām vai dziesmiņām. Tie viņa vistuvākie draugi, kam uzticēt domas, sapņus un ilgas - No dziesmas nešķiršos 16. lpp, Mana dziesma un es 21. lpp. un

"Aj dziesma, labā dziesma,
uz tevi paļaujos.

Tu draugs man visās briesmās
un postā palīgs drošs." Labā dziesma 22. lpp.

Dziesma - dzejolis izteic dzejnieka ilgas pēc dzimtenes: "Kaut manu pēdējo elpu glāstītu Vidzeme mana" - Aizdaru acis pret svešo 94. lpp. Šis ilgas ir skaudru sāpju pilnas un tomēr tās skaidro dvēseli un uztur ticību. Ticība Dievam Tūteram ir spēcīga un nesagraujama. Dievs būs tas, kas dos mīļotai dzimtenei brīvību, vedīs dzejnieku dzimtenē, kaut vai tikai sapnī:

"Paliek pie manis vēl sapnis,

Sapnis, kas atpakaļ ved -

Pie savas tautas, pie zemes,

Kuŗu Dievs nolēmis man."

Jo tā nolīcis Dievs 53. lpp. Un tikpat spēcīgas kā ilgas un ticība ir dzejnieka cerība, un viņš saka:

"Laiks nu nopūtu

Atdot cerībām

Lai reiz atgūtu

Sen ko zaudējam."

Lai ikviens to zin 149. lpp.

Šis cerības Dievs piepildīs un : "Plauks cerība: tu būsi - tu atkal būsi brīva, Latvija mīļā!" - Tavā gaismā 140. lpp. Zīmīgi, ka šis dzejolis rakstīts 1984. gadā, gadā, kad Tūters aizgāja mūžībā. Aizgāja, Latviju mūžam mīlēdams, tās brīvības rītausmai ticēdams.

ILZE ŠĪMANE

*****

METIMNES DZEJOĻU GRĀMATA

"LATVIJAI"

Metimnes apgāds, Toronto

Pirmizdevums 1993. gadā

Autora devums trimdas gadu latviešu daiļliteratūrai ir ievērojams. Dzejnieks pazīstams gan ar saviem dzejoļiem un ideoloģiskajiem rakstiem daudzos latviešu trimdas periodiskajos izdevumos, gan arī ar gluži vienreizējiem, traģiskajiem aculiecinieka tēlojumiem, godinot tos savus līdzcīnītājus, kuŗu acis jau nu gadu desmitiem sedz svešu zemju smiltis.

Autors (istā vārdā Arnis Ķeksis) dzimis 1923. gada 31. decembrī, Rīgā, valsts ierēdņa un Latvijas brīvības cīņu dalībnieka ģimenē. Tēva brālis - Latvijas miera laika armijas virsleitnants - 1941. gada Viļakas noņemnes traģēdijas upuris. Pats autors izglitojies Jelgavas skolotāju institūtā, Cēsu ģimnazijā, Ģeģes universitātē Frankfurtē un Toronto universitātē. Tēvijas sargu rindās kopš 1943. gada pavasara. Piedalījies cīņās Latvijas pierobežā un pašuzpurēšanās kaujās Nēveles telpa 1943./4. g. ziemā, kad un kur izšķīrās mūsu trimdas būt vai nebūt. Vairākkārt ievainots, apbalvots un kuŗu nobeidzis virsnieka pakāpē, par ko gan pats uzzinājis tikai pēc kuŗa beigām. Sarakstījis vēsturiskas lugas "Burtņieks" (1990. un 1991. g.) un "Dorieši" (tad pat), kā arī dzejoļu krājumus "Pārļaicībai" (1989. g.) un "Meklētājs" (1992. gadā).

1993. gadā dzejnieka darbu cienītājus var iepriecināt Latvijas neatkarības 75 gadu atcerē, autora apgādā,

izdots viņa darbu jaunākais sējums "Latvijai". Tam ir trīs nodaļas: "Latvija" (sonetu vaiņags) un izlases no lūgām "Burtņieks" un "Dorieši". Pats autors saka:

"Sonetu vaiņagu 'Latvija' uzrakstīju 1991. gada augustā - laikā, kad Latvija atkal cēlās savam kuŗajam un grūtajam ceļam uz pilnīgu valstisku brīvību."

Abas minētās lūgas autors sacerējis ticībā mūsu tautai un valstij un kā velti baltiešu neatkarības septiņdesmitajai gadskārtai: "Burtņieks ir manas dzimtās zemes mīlestības apguŗota un manas neapguŗāzamas ticības apliecinājums gaismai, kas nāks - tautas nestā..." Tie ir viņa vārdi 7. lpp. Un tālāk: 9. lpp.:

"Tā Latvija! Pie krusta pieri spied,

Ja nomākta tā svešā jūgā iet...

Nāk brīvība "Svied dziesmu tālē - svied!"

45. lpp. dzejoli "Laimīgā tauta" zēns saka:

"Ak, laimīgā tauta, kas mīlēt prot

Savu tautu, savu zemi, savu Dievu!"

Sonetu vaiņaga IX sonetā "Valoda" (17. lpp.) dzejnieks stāv sardzē svētākajam, kas mums ir - mūsu valodai:

"Tur valoda no sirmās senatnes,

Kā skaista mūzika tā liegi skan;

Kur runā to - tā dzimtā vieta man.

Tā mājup sauc no tālas svešatnes.

Būs valodu mums koŗt un aizstāvēt

No liekiem svešvārdiem un izrunām;

No svešām iedomām un patvaļām;

Tik tā var mūsu tauta pastāvēt.

Tikai tā - bez svešu ļaužu rauga;

Bez kroŗļiem rakstībā un izrunā,

Lai plūst tā saulaina un maiga.

No mutes mutē senčos tā mums auga

Un mūsu pienākums ir par to gādāt,

Lai tālāk plūst tā medaina un valga."

Ar dzimtenes un tautas mīlestības apliecinājumiem caurausts viss šo patriotisko dzejas darbu krājums. Nekad autors nav šaubījies, ka brīvības saule atkal spīdēs pie tām debesīm, kas klājas pāri Daugavai, Gaujai un Ventai:

"Nāks jauni laiki,

Kad tauta zels

Un atkal gaismā

Pili cels!!" (65. lpp.)

Kā daždien pats reiz varonīgs dzimtenes aizstāvis būdams, autors neaizmirst atgādināt, ka brīvība tautām netiek dāvāta - tā ir jācīnina:

"Ne smaidi, ne draudi

Svešos nepieņieiks;

Vien spēks -

Pareizā laikā un vietā likts!" (69. lpp)

"Lai skaistā zeme nelutina mūs;

Tā kādreiz kuŗā jāaizstāv mums būs - " (104. lpp)

"Atmetīsim vieglo dzīvi!

Nepasargās tā mums brīvi!" (119. lpp)

Sējuma vāks ir zīmīgi izvēlēts Latvijas kuŗoga sarkanajā krāsā. Grāmata var lieliski noderēt kā dāvana draugiem dzimtenē un pasaules tālēs. Tai kā mudi varētu likt 83. lpp. lasāmās rindas:

"Latvija ir brīva valsts!

Pār visu pasauli skrien šī balss!"

Bet 5. lpp. autors pieticīgi lūdz Latviju:

"Kad Dieva lemtās zemes gaitas izstaigājis būšu -
Liec pelniem pāri savu vairogu..."

Es šo krājumu izlasīju jau pirmajā dienā.

VISVALDIS VALTERS

RIETUMU ATZINĪBA IGAUŅU RAKSTNIEKA DARBAM

1978. gadā Eesti Raamat apgāds Tallinā laida klajā Jāna Krosa vēsturisko romānu "Keisri hull" jeb "Ķeizara neprātis". Šogad amerikāņu apgāds "Random House" publicējis Krosa darba tulkojumu angļu valodā zem virsraksta "The Czar's Madman". Tulkojumu veicis Somijā dzimušais dzejnieks, tulkotājs un žurnālists Anzelms Hollo.

Romāna darbība risinājas deviņpadsmitā gadsimta sākumā un tā protagonistis ir vēsturiska persona - barons Timotejs fon Boks (Thimotheus von Bock), Krievijas cara Aleksandra Pirmā uzticības persona. Liepratēji Jānu Krosu atzīst par vēsturiskā romāna žanra meistarību un norāda, ka senatnes varoņu likteņi lielā mērā atspoguļo paša Krosa pieredzi. 1946. gadā, tobrīd divdesmit sešus gadus veco Krosu apcietināja padomju vara un viņš deviņus gadus pavadīja Austrumsibīrijas darba nometnēs. Arī romāna varonis fon Boks neslēpj savus brīvdomīgos cilvēka tiesību uzskatus, atļaujas kritizēt visnotāj autokrātisko caru un par savu vaļsirdību izpelnās deviņus gadus cietumā, no kurienes atgriežas ar izsīstiem zobiem un iedragātu mentālo veselību. Vai dumpīgais taisnības sludinātājs bijis pie pilna prāta jau pirms apcietināšanas? Tas, kā raksta *The New Times* kritiķis, jāizlemj katram lasītājam pašam.

Šai vietā gribam, pirmām kārtām, atzīmēt ievēribu, kādu Krosa romāna publicējums angļu valodā guvis tādos respektējamos laikrakstos kā *The New York Times* un *The European*. Nikolass Mārstons (Nicholas Marston), *The European* recenzētājs, raksturo autoru Jānu Krosu kā vadošo balsi Igaunijas literatūrā. Arī plašākā kontekstā Mārstons vērtē Krosu kā autoritatīvu vēstītāju, kuŗš savu romānu veidojis ar izcila amata meistara prasmi. Mārstons izceļ romāna notikumu paralēles ar mūsdienām un atgādina, ka taisnība visos laikos bijusi un paliek mainīga un nepastāvīga lielums, kā to savā darbā tik uzskatāmi parādījis Kross.

Ar atzinību neskopoņas arī *The New York Times* recenzētājs W. S. Kuničaks (Kuniczak). "Jāna Krosa meistarīgais, atjautīgais, disciplinētais un aizraujošais romāns ir vērtīgs mūsdienu Austrumeiropas literatūras paraugs", viņš raksta. Dažas rindkopas vēlāk kritiķis runā par "spēcīgo, rūpīgi nostrādāto, dziļi aizkustinošo darbu". Kuničaks paskaidro, ka Jāna Krosa mīlestība pret savu tautu un viņa izveicīgo rīkošanos ar literāro struktūru un formu var pilnībā izprast un izbaudīt arī lasītājs, kas par Igauniju un igauņu likteņiem neko nezina. Darbam ir pārilaicīga gaisotne, tajā tieši vai netieši paustās atziņas rod atbalsi jebkādas tautības modernā lasītājā. "Ķeizara neprātis" ir patikams atklājums lasītājiem, kas nepazīst nedz igauņu literatūru, nedz igauņu kultūru vispār. "Ja šo romānu uzskatām par priekšēdienu literāram mielastam, tad jau sen par ilgu esam gaidījuši uz galveno maltīti!", izsaucas minētais recenzētājs.

No savas puses atgādināsim, ka žurnālā "Karogs" (3-4, 1991) Jāns Kross ticis raksturots kā pasaulē vispazīstamākais un visvairāk tulkotais igauņu prozaiķis. 1989. gadā Rietumvācijā un 1990. gadā Tallinā notikuši Krosam veltīti starptautiski kolokviji jeb zinātniskas sanāksmes. 1991. gada jūnijā rakstniekam piešķirts Helsinku Universitātes goda doktora titulis. 1989. gadā romāns "Ķeizara neprātis" Francijā novērtēts kā labākais togad publicētais ārzemju autora daiļdarbs. 1990. gadā

romāns izpelnījās Starptautiskās Amnestijas organizācijas Francijas filiāles literatūras balvu..

"Kad pienāks latviešiem tie laiki?"

BIRUTA SŪRMANE,
Radio Brīvā Eiropa, Ņujorka.

*****

NOTIKUMI LATVIJĀ

PAR BRĪVĪBAS PIEMINEKLI UN RĪGAS BRĀĻU KAPIEM

Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmums

Apzinoties, ka Brīvības piemineklis un Rīgas Brāļu kapi ir Latvijas nacionālās neatkarības iznīcināšanas, valstiskas identitātes un nacionālas pašapziņas simbols, uzsverot to uzcilo kultūrvēsturisko vērtību, kā arī ņemot vērā to saglabāšanas un kopšanas līdzību, Latvijas Republikas Augstākā Padome nolemj:

1. Noteikt Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu īpašas kārtības teritoriju šādās robežās: Brīvības piemineklim - starp Aspazijas bulvāri un Basteja bulvāra braucamo daļu un Raiņa bulvāri 100 m platumā uz abām pusēm no Brīvības bulvāra apbūves līnijas; Rīgas Brāļu kapiem - Brāļu kapu apbūves teritorija ar priekšlaukumiem līdz braucamai daļai pie galvenajiem un sānu vārtiem.

2. Noteikt, ka Brīvības piemineklis un Rīgas Brāļu kapu uzturēšanas un restaurācijas darbi finansējami no valsts budžeta.

3. Uzdot LR Ministru padomei, konsultējoties ar Brāļu kapu komiteju:

1) līdz 1993. gada 1. aprīlim izveidot valsts uzņēmumu - Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu pārvaldi ar akmens konservācijas centru, kas finansējama no valsts budžeta, nosakot tai šādas galvenās funkcijas: - īpašas kārtības teritorijas uzturēšana un šo pieminekļu saglabāšana; - akmens konservācija un apkope; - izdalīto budžeta līdzekļu izlietošana; - konservācijas speciālistu un amatnieku sagatavošana;

2) izveidot Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu pārvaldes ražošanas bāzi un nodot tai Brāļu kapu komitejai vēsturiski piederošos īpašumus: - akmens apstrādes un tēlnieku darbnīcu Rīgā, Gaujas ielā 1; - Allažu sūnakmens atradnes.

3) Sakārtot Rīgas Brāļu kapu ansambli atbilstoši to izveides autoru iecerei, nodrošinot arī nepieciešamo pārāpbedīšanas darbu veikšanu.

4) Izveidot Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu teritorijas pastāvīgus kārtības uzraudzības dienāks postēņus sabiedriskās kārtības nodrošināšanai.

4. Uzdot Rīgas pilsētas pašvaldībai, saskaņojot ar LR Kultūras ministriju, līdz 1993. gada 1. martam izstrādāt un apstiprināt minēto īpašas kārtības teritoriju nolikumu, tajā nosakot, ka:

1) organizēt masu pasākumus Brīvības pieminekļa un Rīgas kapu teritorijā ir atļauts tikai pēc iepriekšējas saskaņošanas ar Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu pārvaldi;

2) abu minēto objektu teritorijās ir aizliegta ielu tirdzniecība, ubagošana, piketēšana, kā arī tādas darbības, kas ir pretrunā ar vispār pieņemtām morāli ētiskām normām;

3) jeb kādu vizuālu informāciju un reklāmu, kas veido Brīvības pieminekļa vizuālo fonu saskaņojumā ar Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu pārvaldi;

4) Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu attēlu un simbolu izmantošana reklāmas un peļņas nolūkos, izņemot masu informācijas līdzekļus, atļauta vienīgi, saskaņojot ar Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu pārvaldi.

5. Noteikt, ka Kolonādes kiosks izmantojams atbilstoši 1923. gadā izstrādātajam projektam 1929. gada pārbūvēm un tā izmantošanas režīms un restaurācijas projekts saskaņojams ar LR Kultūras ministriju.

*****

PAR RĪGAS BRĀĻU KAPU ANSAMBLĀ ATJAUNOŠANU

LR AP deputāta Ojāra Blumberga un LR AP preses dienesta izskaidrojums

Sakarā ar to, ka Krievijas masu informācijas līdzekļi ir izplatījuši nepatiesu informāciju par LR AP 1993. gada 2. februāri pieņemto lēmumu "Par Brīvības pieminekli un Rīgas Brāļu kapiem", LR AP Preses dienests lūdz komentēt pieņemto lēmumu tā autoram, parlamenta Arhitektūras un celtniecības, enerģētikas transporta un informatikas komisijas priekšsēdētājam Ojāram Blumbergam.

O. Blumbergs: Rīgas Brāļu kapu ansamblis tika izveidots Latvijas brīvvalsts laika divdesmitajos, trīsdesmitajos gados, pakāpeniski pārnesot uz šejieni kritušo latviešu strēlnieku mirstīgās atliekas no bijušo Latvijas brīvības cīņu vietām. Pēcāk šī ansambļa autora, architekta Kārļa Zāles vadībā tika radīts no architektoniska viedokļa unikāls kapu ansamblis, izmantojot skaistu vietējo dekoratīvo materiālu - Allažu sūnakmeni, no kuŗa veidoti gan visi skulpturālie tēli, gan arī akmens mūŗa iekšējais (tieši kapus ietverošais) ieŗogojums, gan arī ārējā siena, kuŗa no apkārteŗās terriŗorijas norobeŗo mākslīgi izveidoto dekoratīvo apstādiŗumu zonu. Šo apstādiŗumu pamatideŗa tika istenota tādēŗādi, ka tā atbilda miniātūri izveidotām Latvijas dabas ainavām bijušo brīvības cīņu vietās Tireŗpurvā, Nāves salā, Loŗmetēŗkalnā, u. c.

Bolševisma laikā līdz septiŗdesmito gadu sākumam Brāļu kapu apmeklēŗana faktiski bija aizliegta - tika darīts viss, lai šis ansamblis erozijas iespaidā un bez jeb kādas uzkopŗanas aizietu bojā, jo tas visu laiku atgādiŗināja, ka Latvija ir bijusi brīva, neatkarīga valsts, kuŗas tauta nepakļāvusies okupācijas varai. Ziedu nolikŗana pie Mātes - Latvijas tēla kapos varēja (un tā tas notika) beigties ar cietumu vai izsūtīŗumu.

Septiŗdesmito gadu vidū komūnistī, redzot, ka pieaug āŗzemju viesu apmeklēŗumi Rīgā un to interese par Rīgas Brāļu kapiem, radot partijas ideoloŗijai problēmas, izmainīŗa taktiku. Tika pieņemts lēmums dekoratīvas koŗuma joslas aizpildīt ar bolševiku partijas veterāņu mirstīgajām atliekām, praktiski pilnīgi iznīcinot autora realizēto ieceri. Šai zonā arī apbedīŗa latvieŗu sarkanos strēlniekus, kuŗi pēc 1917. gada palīka padomju Krievijā un Latvijā atgriezās kā VDK un partijas aparāta vadoŗie darbinieki. Daudzi no tiem zināmā mēŗā līdzvainīgi represījās pret latvieŗu tautu - izsūtīŗšanā, notiesāŗšanā bez tiesas un iznīcināŗšanā.

Sakarā ar to, ka piecdesmitajos gados Brāļu kapos nekas netika darīts, to steidzamāi glābŗšanai šobrīd nepiecieŗams veikt plaŗa mēŗoga rekonstrukcijas un konservācijas darbus. Lai to izdarītu, jārada pietiekoŗi

plaŗs darba laukums ap tehnisko pievadceļu ar iespēŗu izmantot pacēlāŗmechanismu un citu rīteŗu tehniku. Šai sakarībā LR AP pieņēma lēmumu par šo darbu veikŗšanai nepiecieŗamo organizatoriski tehnisko un finanŗiālo nodroŗināŗjumu, paredzot veikt arī pāŗapbedīŗjumus, bet tikai tos, bez kuŗiem darbi Brāļu kapu ansambļa atjaunoŗšanai nav izdarāmi.

Izstrādāŗot darba projektu, tika precizēts, cik pāŗapbedīŗjumu jāizdara. Pēc galēŗi nepiecieŗamas pāŗapbedīŗjumu schēmas apstiprināŗšanas, apbedīto tuviniekus aicinās pīeteikties, dodot tiem iespēŗu izvēlēties pāŗapbedīŗjumu vietu kādos citos tuvējos Rīgas kapos. Visi darbi, kas saistīti ar Rīgas Brāļu kapu ansambļa atjaunoŗšanu, ieskaitot pāŗapbedīŗjumus, tiks finansēti no valsts budŗeta.

Informācija, kas tiek pausta Krievijas masu informācijas līdzekļos par otrajā pasaules kaŗā kritušo padomju kaŗavīru masveidīgu izrakŗšanu, ir provokatoriski melīga, jo Otrajā Pasaules kaŗā kritušo apbedīŗjumu vietu skaits kapos ir ne vairāķ kā pāŗis desmiti, un tie nekādā veidā netiek skartī. Gandrīz trīs ceturtdaļas no apbedītajiem zonā, kuŗu var skart pāŗapbedīŗjumi, ir bolševiku partijas veterānes, kuŗas miruŗas laikā no 1972. gada līdz 1986. gadam, pāŗdzīvojot savus, Staļina-Berīŗas reŗīma laika nobendētos, dzīves biedrus. Šiem apbedīŗjumiem nav nekā kopīga ar ne vienā, ne otrā kaŗā kritušajiem.

Redakcijas piezīme: Šim ziņām īpaŗa nozīme sakarā ar Gwynne Dyer rakstu "Errors of the Flag", ko Montrealas angļu valodas rīta laikraksts publicēŗa š. g. 6. februāri, B5 lpp. un kas izsauca saŗutumu un izbrīnu mūsu sabiedrībā. Zīnām, ka daudzi laikrakstam ir iesūtīŗjuŗi pamatīgas lasītāŗu vēstules, no kuŗām neviena gan līdz šim nav publicēta. Šajā sakarībā šoreīz **Sveŗvalodu nodaļa** varbūt būs mazīet plaŗāķa, ja varēŗsim atrast pīetieķami telpas, ar ko mums arvien vairāķ jāŗēķīnāŗas.

*****

IEBRAUKŗANAI LATVIJĀ BŪS VAJADZīGAS VīZAS

Šā gada 20. martā Latvijā stāŗas spēķā vīzu reŗīms. Lai Latvijā varētu ierasties citu valstu pilsoņi, kā arī Latvijā atgriezties tās pastāvgīe iedzīvotāŗi, vīņiem Latvijas āŗvalstu konsulāŗajos dienestos vai pīrms robeŗas šķēŗsoŗanas būs jāsaņēŗ iebraukŗanas vīza. Šādu lēmumu 3. februāri pieņēmusī LR valdība. Par to 4. februāri preses konferencē informēŗa LR valsts ministra vietnieķs V. P. Karnups. Izņēŗmums ir tās valstīs, ar kuŗām Latvijai ir līgums par bezvīzu reŗīmu, pīemēŗam, Iķaunīja, Lielbrītanīja, Polīja, Ungāŗija, kā arī Lietuva.

Karnups pastāŗstīja, ka būŗot piecu veīdu iebraukŗanas vīzas: diplomātīskās, privātpersonu, tranzīta, atgrieŗšanās, kā arī āŗķārtas. Šo vīzu iesnīegŗšanas nosacīŗjumi būs atšķīŗīgi. Samaksas līelums par vīzu saņēŗšanu tīķŗot precīzēts tuvāķajās dīenās. Ierodoties Latvijā, iebraucēŗjiem būs jāizpīlda arī īeceļoŗanas anketa.

To valstu pilsoņi, kuŗās nav Latvijas vēstnīecības vai konsulātu, vīzu varēs saņēŗt pīrms robeŗas šķēŗsoŗanas, uzsvēŗa Karnups. Tas, iespēŗjams, maksās dīvreīz dāŗgāķ, nekā saņēŗot vīzu Latvijas Āŗlietu ministŗijas īestādēs āŗvalstīs. Saņēŗot vīzu uz robeŗas, būs jāsamaksā ķādi US \$ 20. Šī summa būs vīenāda kā īebraucēŗjiem no Rīetumiem, tā īebraucēŗjiem no NVS valstīm. Karnups nenolīedza, ka NVS valstu pilsoņīem, pāŗrēķīnot rubļos, samaksa par vīzu varētu būt pāŗāķ augsta. Taķu tas līķŗot cilvēķīem padomāt, cik nepīecīēŗams šāds braucīens.

Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem - nepilsoņiem pirms došanās ceļā ārpus Latvijas būs jāsaņem atgriešanās viza. Tās cena būs, aptuveni, US \$ 3 - 5, vai šī pati summa, pārrēķināta Latvijas rubļos. Gadījumā, ja viza nebūs saņemta, varēs rasties grūtības ar atgriešanos Latvijā. Personas, kas pirms 20. marta devušās strādāt vai mācīties ārpus Latvijas teritorijas, varēs atgriezties bez iebraukšanas vizas.

Atviegloti iebraukšanas vizas saņemšanas noteikumi būs Latvijas pierobežas zonas iedzīvotājiem, kam gadu gaitā izveidojušās ģimeniskas vai sadarbības saites ar otru robežas dzīvojošajiem. Šīs vizas būs lētākas.

Tranzitvīzas jāsaņem personām, kas ķērso Latviju ceļā uz kādu trešo valsti. Ar tranzitvīzu Latvijā drikstēs uzturēties 48 stundas.

Ārkārtas vizas tiks izsniegtas gadījumos, ja ārvalsts pilsonim radušies apstākļi, kas to spiež nekavējoties ierasties Latvijā, skaidroja Karnups. Kā viens no iemesliem var būt kāda tuvinieka nāve vai smaga slimība. Taču tie neesot vienīgie iemesli. Šīs vizas tiks izsniegtas ļoti īsā laikā.

LĪGA KRAPĀNE

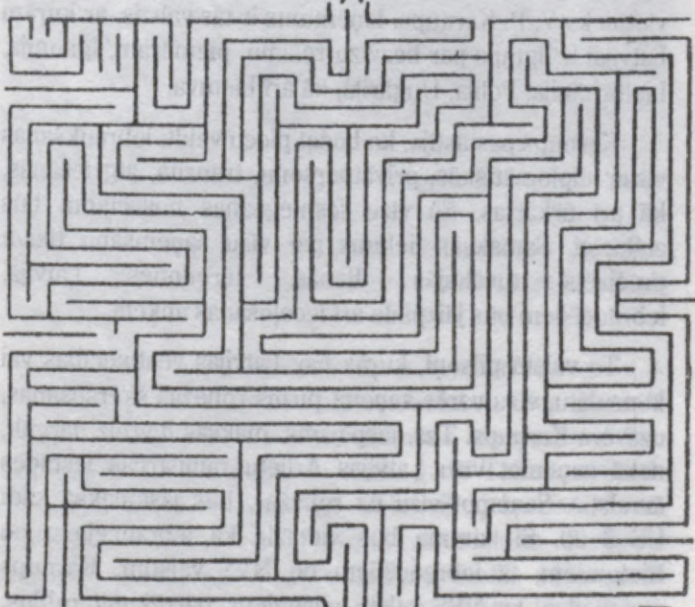
*****

Paaugstinātas pasta tarifa likmes

Sākot ar 15. februāri, Latvijas pasts paaugstinājis savas tarifu likmes pasta pakalpojumiem. Vietējā vēstule pa Latviju maksās 10 LVR, uz Igauniju un Lietuvu - 20 LVR, bet uz ārzemēm - jau 30 LVR. Par citām likmēm ziņu patlaban trūkst. Tas nozīmē, ka būs vajadzīgas jaunas pastmarkas un ka varbūt vairs nesaņemsim tik daudz vēstuļu kā līdz šim.

1993. gadā Latvijas pasts paredzējis izdot sekojošas pastmarkas: **aprīlī** - 6 markas ar dažādu novadu tautas tērpiem; **jūlijā** - vienu vai divas markas uz Dziesmu svētkiem; **decembrī** - 2 markas ar Latvijas Republikas karogu un 8 markas ar Latvijas pilsētu ģērboņiem; **septembrī** varbūt iznāks speciālmarka, atzīmējot Romas pāvesta viesošanās Latvijā. Jūlijā paredzēta speciālzīmogošana Trīszaigžņu sporta spēlēs Valmierā. Un, droši vien, būs vēl daudzi un dažādi citi speciālzīmogi, kā tas bijis līdz šim.

G.K.

NEATKARĪBAS LABIRINTS

Pamēģiniet iziet cauri

MIERA SARUNAS PIE KRUSTOTIEM ŠĶĒPIEM

Organizācija "Daugavas Vanagi" dibināta 1945. gada pēdējās dienās Beļģijā. V. Akermanis jaunās kaņavīru organizācijas dibinātājiem Cēdelgemā norādījis, ka "Darbs jāveic tā, lai nerastos pārpratumi un nebūtu iemesls runām, ka jaunās biedrības organizēšana būtu tikai 'šauras kliķes' interesēs". - "Jaunajā organizācijā jāuzņem visi bijušie latviešu kaņavīri bez laikmeta, grupu vai vienību izšķirības. Tai jābūt veidotai uz stipriem demokrātiskiem pamatiem"- "Atturēties no jebkādas politiskas aktivitātes, lai biedrība apvienotu visus kaņavīrus, viņu piederīgos un tos, kas domā tāpat kā kaņavīri." (Laiks, telpa, ļaudis, 124.-126. lpp.)

Par pirmo priekšnieku ievēlēja plkv. V. Janumu, kas šos pienākumus pildīja no 28.12.45. līdz 31.12. 69; tā tad 24 gadus.

Šie ideāli pamazām sākuši izbalēt, radušies strīdi, naidi, savtīgums, nenovīdība, ko nepazīna ne grūtajos gūsta vai nometņu laikos, ne labajos gados dažādās rietumu zemēs.

Kas tad noticis? Nekas sevišķs, tikai parastā latviešu nesaprašanās. Pie DV organizācijas debešiem parādās tumši mākoņi, kas draud nomākt labos darbus un nodomus, kad vairs nevar izšķirt, kas draugs, kas naidnieks, kas labs, kas slikts vai nolietojies. Diviem vai trim tūkstošiem Daugavas Vanagiem Latvijā mēģina atņemt tiesības lietot šo nosaukumu vai saņemt rietumu atbalstu. No tiem turpat pāris tūkstoši ir leģionāri, kas kaujās aizstāvēja Vidzemi un Kurzemi un pēc tam izcieta pazemojumus krievu gūstā. Radušās divas grupas. Kuŗa ir labāka vai piemērotāka? Abas ir labas, bet pa starpu mana ievainotu lepnumu vai svaidīšanos ar vārdiem.

Kādas Eiropas zemes kādreizējais DV priekšnieks vēstulē raksta: "Latvijas DV saplēsušies, gandrīz dodas atpakaļ "grāvjos" un tad klabina viens otram virsū ar vārdu ložmetējiem. Vanagu augstie kungi gudri runās, un vēl gudrāki darbos, iemaisījās un gribēja dot padomus. Kad tas neveicās, aicināja domu biedrus no dažādām vienībām palīdzēt, rakstīja norādījumus tieslietu ministram, lai neļautu lietot DV vārdu".

Lasot latviešu rietumu preses izdevumus, lasītāji būs nojautuši, ka Latvijā izveidojušās divas organizācijas, kas nosaukumam izvēlējušās DV vārdu. DV CV atzīst, ka Latvijas DV organizācija (kāpēc ne **organizācijas**) ir administratīvi neatkarīga, kaut raŗniecīga DV trimdā (DVM, 1, 1993) . Abas cerējuŗas sagaidīt rietumu DV un tautieŗu atbalstu; viena to gūŗt, otrai tas liegŗts. Abas organizācijas norāda, ka pretējā pusē darbojas komūnisti, kas nebūtu pārspilēŗts. Māksla ir noskaidrot dalibnieku skaitu. Vecākajā organizācijā esot 13 vienības ar 200 vai pēc DV ideoloģijas nozares vaditāja A. Puķiŗa ziņām - 900 dalibnieki. Otrajā arī skaitļi mainās uz augŗu, un pēc pēdējām ziņām esot 35 vienības ar pāri par 2000 biedriem. Ja abas pretējās puses varētu apvienoties, būtu liels preŗspēks savtīgiem spēkiem Latvijā. Abām pusēm ir ievainots lepnums, notiek svaidiŗšanās ar vārdiem. Zālamans ar savu gudrību būtu abas puses izšķirŗis un samierināŗjis, pirms tiktu pievestas papilddivīzijas. Tik gudrs vīrs nav atrasts.

Austrālijas Daugavas Vanagi savā 2. janvāŗa salidojumā atraduŗi savu atrisinājumumu, pieņemot

deklarāciju, ka tie "noraida jebkāda veida iejaukšanos Latvijas DV problēmās. Humānās palīdzības darbs grūtos apstākļos nonākušajiem tautiešiem Latvijā nākotnē iedzīvināms un kārtojams tieši ar aprūpējamiem bez jebkādas personas vai organizācijas starpniecības Latvijā." Vai nav skaists Zālamana atrisinājums, ko DV CV nepamanīja vazi nevēlējās atrast! Varbūt nākamajās vēlēšanās DV CV vajadzētu vēlē Austrālijā šī gada oktobri.

Par šo rezolūciju neziņoja DV CV raksti presē, bet to neaizmirsu atgādināt preses pārstāvis A. Zariņš Austrālijā. Šis gadījums rāda, cik svarīga ir preses pārstāvja klātbūtne, citādi šis lēmums nebūtu zināms. Pēdējā laikā preses pārstāvji atstāti novārtā. Tiem tagad par piedalīšanos sēdēs un sanāksmēs gandrīz vienmēr pašiem jāmaksā visi izdevumi, kaut valdes locekļiem tos parasti samaksā organizācija.

Starplaikā varbūt varam cerēt, ka pašreizējā DV CV ievēros šo Austrālijā pieņemto lēmumu, to izpildīs, lai abas Latvijas vienības būtu ar vienādām tiesībām un varbūt varētu izbeigt savstarpējās ķildas un nesaprašanās.

VIKTORS IRBE

*****

VEVECĀKI KLASĒS

Projekta nolūks: papildināt skolās paredzēto mācību programmu ar kaut ko vērtīgu, ko skolas programmas nespēj dot, bet kas tomēr skolniekiem dod vērtīgus ieskatus visādās dzīves nozarēs.

Šis Kanadā patreiz ir vienreizējs projekts, ko pirms, apmēram, 10 gadiem ierosināja pensionārs (skolotājs), kas savā karjeras laikā bija kādas skolas pārzinis Halifaksā. Ar Jaunskotijas provinces Izglītības ministrijas atļauju pensionāri iepazīstina skolniekus ar to piedzīvojumiem, zināšanām un izveicībām visādos nodarbināšanas veidos. Temati atkarājas no tā, par ko pensionāri vēlas runāt, stāstīt un rādīt. Bez tam svarīgs ir fakts, ka satiekas jaunākā un vecākā paaudze, kas parastā dzīvē ir ierobežots prieks. Pat ģimeņu apvidē tāds sakars pamazām paliek retāks un retāks. To ierobežo TV un VCR pieejamība mājās. Ārpus mājām sakars vēl retāks.

Tādējādi jaunā paaudze zaudē, jo vecās paaudzes piedzīvojumi, apgūtā veiklība un piedzīvojumi tai paliek nezināma. Skolās to nevar mācīt, nedz iemācīties.

Vecai paaudzei labums tas, ka tā saredz jaunas iespējamības būt derīgiem, būt atzītiem par to spējām. Tas palīdz pašcieņai, novērš garlaicību un nospiestību.

Programma atradusi milzu piekrišanu skolniekos, skolotājos un vecajā paaudzē, ka projektu atbalsta izglītības iestādes. Kopš tās sākuma gandrīz 200 pensionāru piedāvājuši savu piedalīšanos, un tā katru skolas gadu mums Antigonisā (Antigonish) rajona skolās šis projekts turpinās ar nesamazinātu aktivitāti.

Es pats stāstu skolēniem par Latviju, par mūsu valsti, tautu, kultūru, valodu, saimniecību, mākslu, izglītības iespējām u. t. t. Es atveru viņiem, t. i., skolēniem acis par politisko pagātni un tagadni, tā kā viņi var labāk saprast, kas Eiropa noticis, kāpēc es emigrēju un nonācu Kanadā.

Es rādu fotogrāfijas, paskaidroju mūsu demokrātijas iekārtu un vēlēšanu principus. Tas ir gandrīz neizsmeļams tematu avots. Puse no paredzētā laika ir nozīmēta jautājumu atbildēšanai. Šī daļa ir ļoti laba, jo dod

ciešu saskarsmi ar jauno paaudzi. Prieks un gandarījums ir abās pusēs.

Pēdējās trīs reizes paplašināju savu sniegumu, stāstot ne tikai par Latviju vien, bet arī par visu Eiropu. Tā varu ievērojami paplašināt skolēnu zināšanas Eiropas ģeogrāfijā, vēsturē, etniskā novietojumā, kultūras un valodu izplatībā, reliģijā u. t. t. Man pašam ir liels prieks, ka bez medicīnas zinātnes es vēl esmu noderīgs kā vispārējs skolotājs. Jāpiezīmē, ka klasēs bieži vien piedalās skolotāji, kas "iegūst" no šādām "klasēm".

Man par labu nāk tās valodas, kuŗas runāju, arī latīņu un grieķu valodas zināšanas. Tas palīdz analizēt un izskaidrot daudz vārdu un jēdzienu.

Gandrīz neiedomājami, ka citur šāds projekts neeksistē. Esmu pat saņēmis ielūgumu uz vietējo vidusskolu, kur pasniedzu līdzīgu programmu piecas reizes. Jāpateicas manai vecākai meitai, kas dzīvo Bostonas apkaimē. Viņas ierosmē es to pašu pasniedzu kādai lasītavas grupai bibliotēkas klubā un četrās skolās. Vietējā universitāte mani aicināja piedalīties diskusijā (panel discussion) par komūnisma - bolševisma draudiem Latvijai.

Kamēr mums vēl ir latviešu skolas un latviešu vecākā paaudze, tādu projektu der īstenot, kur tas vien iespējams.

DR. ROLFS ŠĒRS

*****

OTRAIS PASAULES KARŠ JAUNĀ SKATĪJUMĀ

KAD mani iesauca leģionā 1943. gada rudenī, vairāk kā pusgadu pēc Staļingradas krišanas, Vācijas sakāve bija jau skaidri paredzama. Negribējās arī ticēt, ka Hitlers būtu tāds muļķis un to neredzētu. Neticami likās arī, ka rietumu sabiedrotie atstātu Baltijas valstis un pusi Eiropas Staļina varā, kad bija uzsākuši kuŗu Polijas brīvības dēļ. Kas slēpās kuŗa vedēju Staļina, Čerčila un Hitlera galvas kausos, bija apslēpts. Pavisam nesaprotama bija Molotova-Ribentropa līguma parakstīšana, atdodot Padomju Savienībai Baltijas valstis, Somiju, pusi Polijas un daļu no Rumānijas, jo Hitlers savā "Mein Kampf", sevišķi otrajā daļā, kas sarakstīta 5 gadus vēlāk (1926), ar ļoti pārliecinošiem argumentiem pierāda, ka Krievija, kā sabiedrotais, būtu pilnīgi bezvērtīga kuŗā pret rietumu valstīm, jo Vācijas sakāve būtu nenovēršama - to sasītu drupās. Viņš tur ārkārtīgi nicinoši izsakās par Padomju Savienību un tās valdību pielīdzina viszemākai kriminālistu bandai, kuŗai nevar uzticēties. Viņš tur raksta arī, ka Vācijai jāizplešas uz austrumiem Padomju Savienības un to kaimiņvalstu robežās (Baltijas valstu un Polijas), nevis šīs valstis kolonizējoit, bet pilnīgi pārņemot šo teritoriju, izspiežot vai likvidējot vietējos iedzīvotājus un tur noņemot nākotnē paredzētos 200 miljonu vāciešu.

Nevar taču būt, ka Padomju Savienības vadība nebūtu šo Hitlera bibeli lasījusi. Visur arī daudzinaja Hitlera slaveno "Drang nach Osten". Turpat Hitlers arī raksta, ka Vācija varētu uzvarēt kuŗā vienīgi, ja Anglija un Itālija būtu Vācijas sabiedrotie, jo Francija ir šo valstu vēsturiska ienaidniece un Krievijā angļi neesot ieinteresēti.

Par spīti šādiem sīkumos analizētiem faktiem un tam, ka, kuŗojot divās frontēs, Vācijai kuŗš būtu jāzaudē, kā to Hitlers pierādījis savā "Mein Kampf", viņš 1939. gada 23. augustā noslēdza draudzības un neuzbrukšanas līgumu ar Padomju Savienību un 1941. gada 22. jūnijā uzsāka savu austrumu kuŗa gājienu. Tas likās ļoti nesaprotami. Pa daļai tas varbūt izskaidrojams ar to, ka savā Eiropas sasniegumu skurbumā un ģenerāļu un augstu varas viru dievināšanas rezultātā viņš tiešām bija zaudējis spēju loģiski domāt. Lišķu un glaimotāju aplidots pazaudēja saskari ar reālo pasauli un iedomājās sevi nesam pārcilvēciskas dotības.

Šī kara rezultātā Vāciju sasita drupās, bet arī rietumu sabiedrotie nonāca pusgadsimteņa baiju un drudžainas bruņošanās stāvokli un ar atomieroču ražošanas sacensību - mūsu planēta - iznīcināšanas briesmās.

Šāds kara rezultāts pirmajos kara gados bija jau viegli paredzams. Kāpēc rietumu valstis nedarija neko, lai to novērstu? Līdz ar Amerikas iejaukšanos karā viņu pusē - tās varēja iegūt brīvību visai Eiropai un, varbūt, pat Krievijai, izmantojot Vācijas un Padomju Savienības konfliktu.

Lai izvērtētu Rūzvelta, Čerčila un Staļina stratēģiju un politiku, es meklēju atbildes vairākās grāmatās, kas apraksta 2. pasaules karu: Paula Karela "Barbarosa", Kornēlija Raiena "Pēdējā kauja", Ādolfa Hitlera "Mein Kampf", Viljama Širera "The Rise and Fall of the Third Reich", Haralda Biezā "Latvija Kāskrusta Varā", Viktora Suvorova "Icebreaker", Ernsta Topiča "Stalin's War" un par latviešu izredzēm vācu uzvaras gadījumā v-plkv. A. Silgaiļa "Latvian Legion". Krievu vēsturnieks Viktors Suvorovs bija Padomju Savienības ģenerālštāba virsnieks; Ernsts Topičs - vēstures profesors Grācas Universitātē Austrijā. Šie divi pēdējie autori neatkarīgi viens no otra, nezinot viens otra darbu, apskata jautājumu - kas šo karu ir plānojis un kas to sācis? Līdz šim literatūrā vienmēr nešaubīgi atbildēts, ka šo karu sācis Hitlers.

Pēc kara vācieši arī bez pretrunām pieņēmuši visu par savu vainu, kamēr krievi vēl līdz šim nav apstājušies propagandēt savus panākumus lielajā Tēvzemes aizstāvēšanas karā, nekad nepieminot to, ka viņi kara sākumā ir bijuši Hitlera sabiedrotie. Minētie autori izsaka domas, ka Staļins ir bijis šī kara plānotājs un bez viņa plānošanas šis karš arī nebūtu sācies. Jau Ļeņins sacīja, kas pasaules komūnisma uzvara ir sagaidāma pēc tam, kad kapitāliskās valstis sāks karot viena pret otru un kad tās būs karojot novājinātas, tad Sarkanarmija varēs kā vienam, tā otram iegrist dunci mugurā, ieņemt visu Eiropu un galu galā pasauli. Tas arī sakrīt ar Marksa mācību, ka kapitālisms seko feodālismam un tad nenovēršami komūnisms. Tas ietilpst cilvēces attīstībā līdzīgi kā bioloģiskā attīstība darvinismā.

Pēc Suvorova domām, Hitlers pazaudēja karu tajā brīdī, kad viņš parakstīja līgumu ar Staļinu, tam atdodot valstis Austrumeiropā. Ja Staļins nebūtu piekritis šāda līguma noslēgšanai, Hitlers nekādā gadījumā nebūtu uzdrošinājis karu sākt, jo būtu jārēķinās karot divās frontēs jau no paša sākuma. Ar to Staļins deva mājieni Hitleram iebrukt Polijā. Kad pēc, apmēram, 2 nedēļām krievi iebruka Polijā no otras puses, rietumu valstīm tas neizlikās nekāds pārkāpums. Rietumu valstīm tad taču vajadzēja pieteikt karu arī Padomju Savienībai, kas toreiz bija vācu sabiedrotā. Suvorovs raksta: "*Ar Molotova-Ribentropa pakta Staļins deva signālu otram pasaules karam.*" Tagad tikai vajadzēja nogaidīt, lai Hitlera armijas iebrūkt Francijā un Lielbritānijā, un Staļins paņēmu visu Eiropu.

Staļins nodrošināja savu aizmuguri, noslēgdamas neuzbrukšanas līgumu arī ar Japānu 1941. gada 13. aprīlī, t. i., piemēram, pāris mēnešus pirms Hitlera uzbrukuma Padomju Savienībai. Šajā Japānas paktā abas valstis apsoliya savstarpējas miera un draudzības attiecības un neitralitāti, ja vienai no šīm divām pakta valstīm rodas kara stāvoklis ar kādu trešo valsti. Kad Padomju Savienība bija kritiskā stāvoklī un Japānas uzbrukums atrautu Sarkanarmijas no rietumu frontes, japāņi turēja vārdus un karā neiejaucās, bet, kad Japāna bija tuvu sabrukumam, Padomju Savienība uzbruka un atņēma Japānai Sachalina salas. Šis Staļina neuzbrukšanas līgums arī deva japāņiem Staļina mājieni sākt karu ar amerikāņiem. Tas sakrīt ar komūnistu pasaules iekarošanas plāniem. Staļina aģenti (Sorge) mudināja japāņus izplesties uz dienvidiem. Tai pašā laikā Padomju Savienības kara gadījumā ar Vāciju neļautu Japānai atkārtot savu vēsturisko tieksmi pēc Sibīrijas, atbrīvojot krievu austrumarmiju karā pret Vāciju. Kļuva vairāk un vairāk skaidrs, ka Staļins būs vienīgais uzvarētājs šinī karā un arī, ka viņš ir vienīgais karojošo valstu galva ar gudru un tālredzīgu politiku un skaidriem mērķiem un idejām, kuŗas viņš gribēja sasniegt. Ar 1939. g. 23. augusta līgumu Hitlers kļuva atkarīgs no Padomju Savienības un padarīja sevi par rīku Staļina rokās cīņai pret kapitāliskām valstīm. Šis līgums bija kara sākuma

iemesls. Staļina acis tas mazināja Hitlera politiskā un militārā stratēģista vērtību, jo viņš bija dabūjis Hitleru savā slazdā, kā dažkārt citos stratēģiskos gadījumos. Parādījās arī Staļina lielās diplomātiskās spējas un tālredzība, nostādot Padomju Savienību tik izdevīgā situācijā iepretim Vācijai. Staļina spējas parādījās arī ārzemju komūnistisko partiju, pagrīdes organizāciju un kreisi domājošo slāņu piegriešanās Hitleram draudzīgā virzienā. Tas, loģiski domājot, likās kaut kas neiespējams, jo tie vienmēr bija uzskatījuši Hitleru par komūnisma vislielāko ienaidnieku, ko Hitlers arī ik uz soļa bija deklarējis.

No tā redzams, cik ļoti labi organizēta bija Staļina internacionālā kominterna pagrīdes propagandas vara. Šāds līgums bija satriecošs sitiens kreisi noskaņotiem cilvēkiem demokrātiskās valstīs, marksistiem un komūnistu partijas biedriem. Reti kāds no viņiem oponenta Staļinam. Staļins deva mājieni Hitleram jau 1939. gada 10. martā ar savu runu komūnistu partijas kongresā, kur viņš teica, ka kara gadījumā Eiropā Padomju Savienībai neesot intereses karot ar Vāciju, bet ieturēt neitralitāti. Lielbritānija un Francija, redzot Hitlera izplešanos Eiropā, ievadīja sarunas ar Padomju Savienību, lai noslēgtu militāru aliansi pret Vāciju. Staļins šādu aliansi nevēlējās. Hitlers tad nebūtu riskējis uzbrukumu Polijai un, varbūt, otrais pasaules karš būtu novērst. Staļins tad nevarētu okupēt Baltijas valstis, jo tas dotu Hitleram attaisnojumu uzbrukt Padomju Savienībai, it kā aizstāvēt Baltijas valstis. Rietumi šī karā tad nebūtu iejaukti. Tūlīt pēc komūnistu partijas kongresa Staļina vēstnieks Vācijā Merekalovs vācu ārlietu ministram ziņoja, ka, neskatoties uz dažādām ideoloģijām, šo abu valstu savstarpējām attiecībām nevajadzētu ciest.

Pēc 1939. g. 23. augusta pakta Hitlers un Ribentrops, varbūt, uzskatīja sevi par gudriem un viltīgiem valstsvīriem, bet tas norādīja uz drausmīgu politiskās gudrības un tālredzības trūkumu. Karā sākoties, ar Vācijas blokādi Lielbritānijas flote nogriezta Vācijai ārvalstu importu un padarīja to pilnīgi atkarīgu no Padomju Savienības. Neskatoties uz badu Krievijā un Ukrainā, Staļins izveda ļoti daudz labības, eļļu un kara materiāla jēlvielas kara rūpniecībai uz Vāciju. Tādā veidā Stains paglāba Vāciju no ātras sakāves. Viņš vēlējās, lai karš turpinātos līdz kapitāliskās valstis būtu tiktālu novājinātas, ka viņš varētu tās pieveikt. Viņš varēja arī novērst novērst Vācijas pilnīgu uzvaru par rietumu valstīm. Liekas neizprotami, kā Hitlers varēja atļauties nonākt tādā atkarībā no tik bīstama pretinieka. Padomju Savienība prasīja pretī no Vācijas ieročus un industriālo mašīnēriju. Tas ļāva Staļinam pilnīgi legāli ieskatīties Vācijas apbruņojumā un bruņošanās spējās. Kad Anglija un Francija pieteica karu Vācijai, Hitlers bija Staļina kabatā, kas nu bija vairāk vai mazāk noteicējs par kara norisēm. Vācu-krievu alianses laikā ne Vācija, ne Krievija nevēlējās amerikāņu iejaukšanos. Vācieši baidījās no lielā amerikāņu pārspēka. Staļins bija cerējis ieņemt visu Eiropu, kad karojošās kapitālistu valstis noasiņos. Amerikāņiem iejaucoties, labākā gadījumā varētu cerēt uz pusi Eiropas.

Padomju Savienība šinī "miera laikā" pārgāja uz ļoti intensīvu bruņošanās. 7 stundu darba dienu pārvērtā 8 stundu ar 7 darba dienām nedēļā. Izdeva likumu par darba disciplīnu visās darba nozarēs, piedraudot ar smagiem sodiem. Staļins gan deklarēja, ka jāizveido stipra aizstāvēšanās armija, bet Sarkanarmijā mācīja tikai uzbrukuma taktiku, atstājot aizstāvēšanos pilnīgā novārtā.

Nebija ilgi jāgaida, kad Staļins parādīja savu kunga stāvokli iepretim Vācijai. Milzīgā kļūda, ielaižoties ar Padomju Savienību, Hitleram atklājās 1940. g. 12. un 13. novembra konferencē ar Molotovu Berlīnē. Hitlers un Ribentrops mēģināja risināt sarunu draudzīgā garā, bet Molotova nostāja bija ļoti rezervēta. Viņš precīzā veidā deklarēja savas prasības. Proti, Vācijai jāizvāc sava armija no Somijas un jānodod Somija Padomju Savienības varā, kā tas bija paredzēts 1939. g. augusta līgumā. Viņš izteica nepatiku par to, ka Vācija garantē Rumānijai neatkarību (Vācija ieveda eļļu no Rumānijas). Molotovs gribēja zināt Hitlera nostāju, ja Padomju Savienība garantētu Bulgārijas neatkarību. Molotovs prasīja bāzes pie Dardaneļiem. Tās atvērtu Padomju Savienībai ceļu uz Vidusjūru un tālāk uz arābu eļļas avotiem. Šādas nepieņemamas prasības un

apvainojumi lija par Hitlera galvu. Tulks Pauls Šmits teica , ka viņš nekad iepriekš neesot dzirdējis nevienu ar Hitleru tā runājam. Visos līdzīgos gadījumos Hitlers esot kritis dusmu lēkmē, bet šoreiz viņš bijis pieklājības un laipnības paraugs. Vienisprātis ar Hitleru Molotovs bijis tikai par to, ka Amerikai nav jāmaisās Eiropas, Āfrikas un Āzijas darišanās. Tas vēl nebija viss. Molotovs teica, ka 1939. g. augusta līgums esot jāpapildina. Viņš neapmierinājās tikai ar Turcijas jūras šauruma, Somijas, Rumānijas un Bulgārijas jautājumiem, bet deklarēja Padomju Savienības intereses arī Ungārijā un Grieķijā - vārdus sakot, visā Austrumeiropa, bez tam Polija atkal jāatjauno viņas teritorijā kā viena valsts un tur jāradā valdība Padomju Savienības kontrolē. Pacēlās arī Zviedrijas neitralitātes jautājums un vēlēšanās pārvērst Baltijas jūru par Padomju Savienības iekšējiem ūdeņiem.

Šī konference rādīja, ka kaņš ar Padomju Savienību ir neizbēgams, un Hitleram nu bija jāplāno, kad tai uzbrukt. Pēc konferences viņš teica saviem ģenerāļiem: "Stalīns ir gudrs un villīgs un vācu uzvara viņam nav pieņemama, tāpēc Krievija jādabū uz ceļiem, cik drīz vien iespējams." Ar šo konferenci, apmēram, 6 mēnešus pirms Vācijas - Padomju Savienības kara sākuma, visi tālākie notikumi bija paredzami. Rietumu sabiedrotie arī uzķērās uz Staļina maksšķeres un piedzīvoja gandrīz 50 gadīgus atomkara draudus. Bet par viņu stratēģiskām kļūdām vēlāk. Arī Staļinam tagad situācija bija skaidra un bija jāizšķiras, vai sākt karu, iepriekš par to vienojoties ar Angliju, vai pašam uz savu roku? Novembra konferencē izaicinājums bija nodots, un abām pusēm bija skaidrs, ka kaņš ir nenovēršams.

Vācijai bija tikai viena no divām izvēlēm, padoties Padomju Savienības prasībām un atsacīties no visiem austrumu apgabaliem, ieskaitot Poliju, vai sākt karu ar Staļinu, pirms tas uzbruktu novājinātai Vācijai. Nepieņemot Padomju Savienības noteikumus, viņš iedzītu Vāciju strupceļā, jo Hitlers bija padarījis Vācijas kara ekonomiju pilnīgi atkarīgu no Padomju Savienības ievadumiem. Dažas dienas pēc šīs liktenīgās tikšanās ar Molotovu, Hitlers sāka plānot operāciju Barbarosa - uzbrukumu Padomju Savienībai.

Staļina plānos jau no paša sākuma bija uzbrukums Vācijai un visas Eiropas ieņemšana, bet ar šo konferenci viņš padarīja savu nodomu pārāk redzamu. Staļina plānos bija uzbrukt Vācijai 1942. gadā. Viņš bija izrēķinājis, ka tad vācu armija būtu ļoti novājināta, vai invāzijā Lielbritānijā. Vācijā būtu palikušas tikai policijas, administratīvās un koncentrācijas nometņu sargu vienības. Ar kādu sajūsmu tad Sarkanarmiju saņemtu atbrīvotās valstis - Čekoslovākija, Jugoslāvija un citas iekārotās valstis, ieskaitot Franciju! Staļins nebija gaidījis tik ātru vācu uzbrukumu, t. i., jau 1941. g. 22. jūnijā. Staļinam pienāca ziņas no spiegiem, ka uz šādu uzbrukumu vācieši vēl nebija sagatavoti. Staļina militārās inteliģences ļoti spējīgais šefs Jānis Bērziņš, kuŗu gan Staļins vēlāk nobendēja, bija aizsūtījis uz Japānu ļoti vērtīgu spiegu Sorgi, kas pārliecināja japāņus, ka tie var uzbrukt Amerikai bez bailēm no krievu iejaukšanās. Tas atļāva Staļinam pārsviest savu austrumu armiju uz rietumiem. Sarunājoties ar slepeniem ārzemju aģentiem Tokijā, Sorge bija ziņojis Staļinam pareizo vācu uzbrukšanas datumu jau 1941. g. 15. jūnijā. Staļins tam neticēja. Padomju Savienības militārā inteliģence nāca pie diviem slēdzieniem - pirmkārt, Vācija nevar uzvarēt divās frontēs, otrkārt, Hitlers nesāks karu austrumos pirms nebūs nobeidzis karu rietumos. Pirmais pieņēmums bija pareizs, otrais - nepareizs. Tomēr, pēc novembra konferences Hitlers redzēja, ka viņš ir iedzīts strupceļā un ka viņam ir nenovēršami jākaŗo divās frontēs, labāk to darīt, kad vācu armija vēl ir stipra. Tā bija pašnāvnieka izšķiršanās.

Ģenerālleitnants Golikovs bija noorganizējis plašu spiegu tiklu Vācijā. 1940. g. decembrī, t. i., vienu mēnesi pēc liktenīgās novembra konferences, Golikovs ziņoja, ka Hitlers ir nolēmis kaŗot abās frontēs, bet vēlāk viņš šo ziņu atsauc. Interesants fakts ir, ka politbiroja 1941. g. 21. jūnija sēdē Maskavā, t. i., dienu pirms operācijas Barbarosa sākuma, Golikovs ziņoja par masīvu vācu spēku koncentrāciju uz Padomju Savienības robežām, Vācijas gaisa spēku ierašanos aerodromos robežas tuvumā. Golikovs zināja visu vācu divīziju nosaukumus vai

numurus, komandieŗu vārdus un kur šīs divīzijas novietotas. Viņš arī zināja vairākus citus noslēpumus, piemēram, operācijas Barbarosa vārdus un laiku, kad uzbrukumam būtu jāsasākas. Pēc šī ziņojuma Golikovs teica, ka Vācija vēl nav sagatavojusies kaŗam uz ziemeļaustrumiem un tai nav iespējams sākt kaŗu ar Padomju Savienību. Par šādu spriedumu Golikovs bija tik pārliecināts, ka par to viņš liekot savu galvu ķīlā. Apmēram, 10 vai 12 stundu vēlāk lielais uzbrukums sākās. Staļins līdz šim bija nolikvidējis lielu skaitu savas militārās inteliģences šefus, ieskaitot pieminēto Jāni Bērziņu, bet Golikovs vēlāk kļuva maršals Padomju Savienībā. Golikovs bija ziņojis Staļinam patiesību, t. i., ka Hitlers nesagatavojas kaŗam pret Padomju Savienību. Golikova spiegi ievāca ziņas par aitū skaitu Eiropā no aitū audzētāvam un kautuvēm, arī par aitū gaļas un aitūdu cenām. Golikovu par to informēja 2 reiz dienā. Viņš bija izrēķinājis, ka lai uzbruktu Krievijai, vācu armijai vajadzētu 6 miljonu aitūdas kaŗoku. Nokaujot tik daudz aitū, gaļas cenas kristos, bet ādu cenas celtos, jo tās savāktu armija. Katras divīzijas noliktavā vajadzētu būt 15.000 aitūdu kaŗoku. Spiegi arī interesējās par vācu ieroču eļļu, savācot lupatas un aizmestos papirus, ko lietoja ieroču tīrišanai. Lai nebūtu aizdomas, ar šādām lupatām ietina metala mantas, kuŗas sūtīja uz Padomju Savienību. Tur analizējot sprieda, ka eļļa nav derīga Krievijas ziemā. Eksperti arī nolēma, ka vācu lietotais bencīns aukstumā sadalās nedegošās sabrukumvielās. Uzbrūkot Krievijai, Hitleram būtu jāsaŗatavo lielu daudzumu tādu degvielu, kas nesadalās aukstuma iespaidā. Bija iespējams to darīt, jo ar 1939. gada augusta līgumu ļoti daudz eļļas ievēda no Padomju Savienības. Nav saprotams, kāpēc Hitlers tik nesagatavots uzsāka kaŗu, varbūt viņš baidījās, ka krievi neuzbrūk pirmie.

/ Turpinājums nākamajā numurā /

J. T. BELDAVS

*****

LASĪTAJU VĒSTULES

KUR PALICIS OZOLIŅŠ?

RE, kur - arī Montrealā bijis un savus pusteikumus, pusgudrības un pusapvainojumus bārstījis! Redzu, Montrealas Ziņotāja 1993. gada janvāra numurā iespīestajā rakstā Leopolds Ozoliņš vismaz izvairījies aizdomas mest uz Godmaŗa kundzi. Un uz šveiciešiem piederošo populāro saldējuma veikala "Penguin": "Redziet, kā rakstīti! Tas tak nav pat pingvīns! Lūk, kādu zaņķi ievazā!" - tā, apmēram, Leopolds Ozoliņš Toronto. Tur šveicieši pārdodot ūdeni, maisītu ar ledu un indīgām gaŗšvielām, bet latviešu vergu dvēseles pērk.

Pirmā pusstunda ir interesanta, otrā - nogurdina kā auksts rudens lietis pie autobusa piestātnes, kur no slapjuma, burzmas un nejdzīgiem trokšņiem nevar izvairīties. Bet tas jau nav ļauni - Dievam visādi cilvēki vajadzīgi. Un kritikai brīvajā pasaulē piemīt vērtīga loma pievērst uzmanību uz nekārtībām. Tādu Latvijā, Dievs zina, vēl pārāk daudz. Bet arī laiks vēl bijis īss tās visas novērst, lietas sakārtot. Vēl viss nav pāspēts, lai gan noiets jau krietns gabaliņš.

Taču visumā Leopolds Ozoliņš ar savu chaotisko, gaūzi paviršo, nepamatoto, arī nelietprātīgo žults, šaubu un apvainojumu bārstīšanu atrodas jau labu gabaliņu aiz pieņemamām "izteiksmes brīvības" robežām. Viņš seŗ nezticību pret darba darītājiem Latvijā, kas izpārdodot mūsu dabas bagātības. Vai Ozoliņa kungs vēlas, lai latviešu tauta saltu un sēdētu pie svecēm tumsā? Jeb vai viņš spēj pateikt, par kādām citādām vērtībām lai Latvijas valsts nopērk ārzemju enerģiju? Ja nevar, tad derētu būt uzmanīgākam ar savu kritiku.

Un kur nu vēl mūsu "Kanadas Ozoliņi un amišu Krūmiņi, (kas) tik strādā un krāj un (kam) nav laika Veidenbaumu palasīt!" Redziet, draugi, kādus briesmoņus

vilks un ēd, kā jau daždien zvērs. Vilma smejas - viņš ēdot tik, cik abas vecās māmas kopā neapēstu. Bez suņa šodien sievieša cilvēkam dzīve nav droša. Viņš pēc savas dabas gan nav istabas suns. Viņš mil kustību un plašumu. Derētu kādam lopkopim par gana palīgu.

Arvis, Andris un Liziņa bija aizbraukuši svētdien uz Baltezeru makšķerēt. Vienu zivteli kaķim par visiem bija noķēruši gan.

Iepriekšējā reizē bija labāk veicies. Tad kādas astoņas "reņģes" bija noķēruši. Vienu tādu prāvāku. Tad iznāca pašiem zivju zupa un kaķim tās galvas un asakas. Viņš traks uz zivīm. Ēd rūkdams. Suni tad nelaiž klāt, lai gan citādi ir lielie draugi. Reiz spēlītē abi tā iekarsuši, ka suns gandrīz vai nosities, kaķim pakaļ no trepēm lēkdams. Nokritis kungstējis. Vilma domājusi, ka šis kājas lauzis. Pēc kāda laika piecēlies gan. Kaķis jau lido pa gaisu kā vāvere, un šis, lielais lamurka, bija sadomājis arī tāpat darīt. Nu, laikam, būs dabūjis mācību.

Jums nu ir jauns prezidents. Jauna slota tīri slaukot? Cerēsīm, ka tā būs. Taču tiepšu uz pasaules netrūkst. Un viņu dēļ izceļas kaķi, un nevainīgiem cilvēkiem jācieš bez mēra. Riklī aizžņaudzās, visu to kaķa radīto postu pa TV skatoties - nopostītās mājas un noskrandušos bērnu barus, kas klist pa ceļiem bez pajumtes un ēdiena. Un tie nabaga bērni! Kad reiz cilvēki pratis izšķirt savas ķildas sarunu ceļā? Dievs vien zina! Visi kā apmāti. Bumbas sprāgst visās pasaules malās. Vakar pa TV ziņoja, ka kāds tālo austrumu iebraucējs esot mēģinājis nogalināt Jeļcinu. Aizturēts. Pārbaudīšot šā gara spējas.

E.

*****

PATEICĪBA

Veselību, sirsnīga prieka pārpilnu Jauno gadu Jūsu tuviniekiem un visiem tautiešiem, tur, tālajā Montrealā, jo sevišķi Daugavas Vanagiem, viņu piederīgiem.

Neizsakāmi miļš mūsu slimnieku, slimnīcas ārstu, vadības, jo sevišķi mans paldies Jums un visiem Jūsu idejas atbalstītājiem par brīnišķīgo, dārgo sūtījumu, kuŗu saņēmām tieši Vecgada pēdējās dienās. Piedodiet par kavēšanos ar atbildi. Tam par iemeslu bija nelieli sarežģījumi manās ikdienās. Zālītes nodevām terapijas nodaļai virsmāsas pārziņā, tās ļoti atvieglinās mūsu plaušu slimnieku ciešanas. Ķipša noņemšanas aparāts būtu ļoti noderīgs ķirurgiem. Vienīgi transformators, kas mūsu 220 voltu spriegumu reducētu mazāku, pie mums nav pietams. Par Jūsu kafijas sūtījumu esmu ļoti samulsusi. Miļš paldies par to, bet man gan nav nekādu morālu tiesību izmantot Jūsu labestību un personīgos līdzekļus, kur nu vēl pievienotie pasta izdevumi. Tad jau man būtu Jums jāraksta ik nedēļas, bet to es Jums apsolut nevaru. Stipri jāpiedomā, kā to visu pareizi izlietot! Iepriekšējā vēstulē Jūs bijāt minējis par auzu pārslu iepakojumu, bet pienāca veseli divi. Vadoties no Jūsu novēlējuma, centos Jūsu Daugavas Vanagu vārdā iepriecināt vairākas man zināmas ģimenes ar maziem bērniņiem, dažus vientuļniekus, to starpā arī Lāčplēša ordeņa kavalieres Jansonu-Vesčūnas dēliņu, kuŗš traumas rezultātā ir paralizētām kājām, daļēji arī rokām, bet ar ļoti gaišu domu, stipras gribas cilvēks, pat mūsu apstākļos beidzis augstskolu, aktīvs un darbojas savā invalidu biedrībā, tikai darba iespēju patreiz nav (nodarbojas ar konstrukciju projektēšanu).

Ļoti neērti, ka Jūs tērējat vēl papildus tik daudz laika tulkojot medikamentu lietošanu, paldies par to arī.

Tekstus angļu un vācu valodās mēs te daudz maz varam izprast. Netērējiet, ļoti lūdzu, savu laiku. Būtībā man ir ļoti liela neērtības sajūta saņemot tik dārgus sūtījumus no tautiešiem, kuŗi paši bijuši spiesti pamest dzimtenes sētas, tuviniekus un ar milzu pūlēm svešās malās iekārtot savas dzīves un vēl sniegt palīdzīgu roku mums te, dzimtenē. Bet es esmu spiesta rēķināties ar realitātiem. Tālab atļaujos pievienot vēlējumu jau agrāk izteiktajam - ja Jūsu organizācijai rastos iespēja nākotnē atbalstīt mūsu slimniekus, ļoti atvainodamās pieminēšu vēl dažus medikamentus parkinsonisma ārstēšanai. Tie varētu būt kādi pāris oriģinālo ar nosaukumiem: "Cacom-C", "Noraxin", "Mikodal". Tāpat milzu grūtības ir ar urīnu dzenošiem līdzekļiem indžeksiju veidā, t. i. ampulās - "Lasix", "Furosemide" un c.

Žēl, ka Jums jāšķiež tik daudz laika un līdzekļu zāļu iegādei. Man liekas, ka pie mums tās maksātu salīdzinoši lētāk, ja tikai būtu dabonamas. Vēlreiz sirsnīgi pateikdamās un vēl nezinādama, kā lai Jums gandarītu.

Iekšīgo slimību ārste Bulduros

*) Šo vēstuli saņēmis DV Montrealas nodaļas valdes sekretārs Indulis Skrastīšs, kas pavadvēstulē pieminina: "Esmu pārliecināts, ka šāda vēstule darītājiem, saiņu sūtītājiem un gatavotājiem - Daugavas vanagiem un vanadzēm - dod prieku strādāt, cerību un ticību, ka cita ceļa mums šodien nav, lai pastāvētu mūsu tauta un atplauktu mūsu dzimtene - Latvija".

Drukas velniņa nedarbi

Iepriekšējā MLB Ziņotāja numurā ieviesušās vairākas redzamas, varbūt arī neredzamas vai pat tīri nesaprotamas **kļūmes**. Nevaram pieminēt visas, bet atzīmēsīm galvenās un izlūdzamies piedošanu, ka tas tā noticis. Būsīm pateicīgi, ja līdzstrādnieki un lasītāji uz tām norādīs nākotnē. Izmukt no tām, laikam, lai kā mēs censtos, pilnīgi nekad nevarēsīm.

Pie lietas:

1) 4. lappusē Dr. Ulfa Jāņsona raksta virsrakstam jābūt - **Intervija ar kādu mankurtu**.

2) Aivara Ruņģa miniatūrā "Ķeriet zagļus, ķeriet zagļus" I. daļījumā 6. rindiņā jābūt: "tai nav **uzvilktas** laķenes švitas;

3. daļījumā: izlaista priekšpēdējā rindiņa: jābūt: "peļot to, ko vajadzētu slavēt un augsti celt, **aizmirstot visas pagātnes nejēdzības**, kas samaitā cilvēcei ēstgribu labu."

Un tad vēl pavisam labāk: **18. lpp. apakšas labajā stūrī, kur iespiesta Ed. Keiša karikatūra ar parakstu "Propagandists mežā... un jūs redzat, kas notiek..." izpalikusi otrā daļa. To publicējam zemāk.**

Piezīme: indeksam skaitlim jāpieliek prefikss LV - ! Piemēram: Aglona LV - 5304.

Abavciems (Talsi).....3295	Bauska (Bauska).....3900	Daudzeva (Aizkraukle).....5111	Elkšpi (Jēkabpils).....5217
Acone (Rīgas raj.).....2119	Bauska-1 (Bauska).....3901	Daugavieši (Krāslava).....5662	Elste (Gulbene).....4427
Aduliena (Gulbene).....4422	Bānūži (Cēsis).....4117	Daugavpils (D-pils).....5400	Embarga (Jelgava).....3045
Aglona (Preiļi).....5304	Bārbele (Bauska).....3905	Daugavpils-1 (D-pils).....5401	Embūte (Liepāja).....3436
Ainaži (Limbaži).....4035	Bārta (Liepāja).....3482	Daugavpils-2 (D-pils).....5402	Engure (Tukums).....3113
Aistere (Liepāja).....3450	Bebrene (Daugavpils).....5439	Daugavpils-3 (D-pils).....5403	Ezere (Saldus).....3891
Aizgārša (Ludza).....5704	Bebri (Aizkraukle).....5135	Daugavpils-4 (D-pils).....5404	Ezernieki (Krāslava).....5692
Aizkalne (Preiļi).....5305	Beja (Alūksne).....4357	Daugavpils-5 (D-pils).....5405	Eži (Krāslava).....5696
Aizkraukle (Aizkraukle).....5100	Bejava (Gulbene).....4409	Daugavpils-6 (D-pils).....5406	Ēdole (Kuldīga).....3310
Aizkraukle-1 (Aizkraukle).....5101	Bernāte (Liepāja).....3471	Daugavpils-7 (D-pils).....5407	Ērberģe (Aizkraukle).....5133
Aizkraukle-2 (Aizkraukle).....5102	Bēne (Dobele).....3711	Daugavpils-8 (D-pils).....5408	Ērgļi (Madona).....4840
Aizkuja (Madona).....4874	Bērzaine (Valmiera).....4203	Daugavpils-9 (D-pils).....5409	Ērgeme (Valka).....4711
Aizpurve (Madona).....4828	Bērzaune (Madona).....4853	Daugavpils-10(D-pils).....5410	Ēvarži (Saldus).....3881
Aizpute (Liepāja).....3456	Bērzciems (Tukums).....3112	Daugavpils-11(D-pils).....5411	Ēvele (Valka).....4712
Aizsili (Ludza).....5705	Bērze (Dobele).....3712	Daugavpils-12(D-pils).....5412	Felicijanova (Ludza).....5712
Aizstrautnieki (Dobele).....3705	Bērzgale (Rēzekne).....4612	Daugavpils-13(D-pils).....5413	Franapole (Ludza).....5713
Aizviķi (Liepāja).....3487	Bērzieši (Jēkabpils).....5213	Daugavpils-14(D-pils).....5414	Gaigalava (Rēzekne).....4618
Akniste (Jēkabpils).....5208	Bērzkalne (Balvi).....4590	Daugavpils-15(D-pils).....5415	Gailiši (Preiļi).....5310
Alaukste (Cēsis).....4120	Bērzpils (Balvi).....4576	Daugavpils-16(D-pils).....5416	Gaiķi (Saldus).....3872
Alksniena (Krāslava).....5653	Biksti (Dobele).....3713	Daugavpils-17(D-pils).....5417	Galēni (Preiļi).....5311
Allaži (Rīgas raj.).....2154	Biķernieki (Daugavpils).....5440	Daugavpils-18(D-pils).....5418	Galgauska (Gulbene).....4428
Aloja (Limbaži).....4064	Bilka (Valka).....4706	Daugavpils-19(D-pils).....5419	Garkalne (Rīgas raj.).....2137
Alsunga (Kuldīga).....3306	Birzgale (Ogre).....5033	Daugavpils-20(D-pils).....5420	Garoza (Jelgava).....3044
Alsviķi (Alūksne).....4333	Birži (Jēkabpils).....5214	Daugavpils-21(D-pils).....5421	Gatarta (Cēsis).....4134
Alūksne (Alūksne).....4300	Bīriņi (Limbaži).....4014	Daugavpils-22(D-pils).....5422	Gauja (Rīgas raj.).....2140
Alūksne-1 (Alūksne).....4301	Blankaskrogs (Limbaži).....4068	Daugmale (Rīgas raj.).....2124	Gaujiena (Alūksne).....4339
Ambeļu (Daugavpils).....5438	Blīdene (Saldus).....3852	Dauguļi (Valmiera).....4225	Gavartine (Preiļi).....5312
Amele (Ventspils).....3611	Blome (Valka).....4707	Daukste (Gulbene).....4429	Gaveiki (Ludza).....5714
Ance (Ventspils).....3612	Blonti (Ludza).....5706	Dānieļi (Cēsis).....4130	Gārsene (Jēkabpils).....5218
Andrupene (Krāslava).....5687	Bodnieki (Bauska).....3906	Deglava (Ludza).....5710	Germi (Ludza).....5715
Anna (Alūksne).....4341	Boļi (Madona).....4854	Degumnieki (Madona).....4833	Glāzšķūnis (Ogre).....5010
Annenieki (Dobele).....3706	Bormaņi (Aizkraukle).....5105	Dekšāri (Rēzekne).....4614	Glūda (Jelgava).....3013
Anspaki (Preiļi).....5306	Bramberģe (Jelgava).....3012	Demene (Daugavpils).....5442	Goba (Ogre).....5035
Antūži (Jēkabpils).....5209	Branti (Valka).....4708	Demerova (Balvi).....4588	Golvari (Balvi).....4575
Antuļi (Kuldīga).....3307	Braslava (Limbaži).....4067	Dignāja (Jēkabpils).....5215	Gramzda (Liepāja).....3486
Ape (Alūksne).....4337	Brenguļi (Valmiera).....4245	Dikļi (Valmiera).....4223	Graudupe (Kuldīga).....3311
Apgulde (Dobele).....3707	Briežuciems (Balvi).....4595	Dižgavieze (Liepāja).....3431	Grāveri (Krāslava).....5655
Apriķi (Liepāja).....3455	Brigi (Ludza).....5707	Dobele (Dobele).....3700	Greiži (Daugavpils).....5445
Apšuciems (Tukums).....3116	Brocēni (Saldus).....3851	Dobele-1 (Dobele).....3701	Grenči (Tukums).....3136
Ardava (Preiļi).....5307	Brodaiži (Ludza).....5708	Dobele-4 (Dobele).....3704	Grenstāle (Bauska).....3912
Arendoli (Preiļi).....5308	Brunava (Bauska).....3907	Drabeši (Cēsis).....4140	Gricgale (Aizkraukle).....5110
Asare (Jēkabpils).....5210	Buiva (Limbaži).....4062	Dricāni (Rēzekne).....4615	Grieze (Saldus).....3898
Asūne (Krāslava).....5676	Buka (Valmiera).....4230	Drusti (Cēsis).....4132	Grobiņa (Liepāja).....3430
Atašiene (Jēkabpils).....5211	Bukaiši (Dobele).....3714	Druva (Saldus).....3862	Grostonā (Madona).....4850
Auce (Dobele).....3708	Bunka (Liepāja).....3446	Druviņa (Gulbene).....4426	Grundzāle (Valka).....4713
Auciems (Cēsis).....4146	Burtnieki (Valmiera).....4206	Dubēni (Liepāja).....3438	Gudenieki (Kuldīga).....3312
Audriņi (Rēzekne).....4611	Carnikava (Rīgas raj.).....2163	Dubna (Daugavpils).....5443	Gulbene (Gulbene).....4400
Augstkalne (Dobele).....3709	Cekule (Rīgas raj.).....2118	Dubuļi (Rēzekne).....4616	Gulbene-1 (Gulbene).....4401
Augstroze (Limbaži).....4005	Ceļmala (Ogre).....5031	Dukstagals (Rēzekne).....4617	Gulbēne (Madona).....4886
Augusti (Liepāja).....3437	Cempi (Valmiera).....4212	Dunalka (Liepāja).....3452	Ķibuļi (Talsi).....3297
Auleja (Krāslava).....5681	Cepļi (Valka).....4709	Dunava (Jēkabpils).....5216	Ķikši (Cēsis).....4141
Aumeisteri (Valka).....4705	Ceraukste (Bauska).....3908	Dundaga (Talsi).....3270	Ķipka (Talsi).....3279
Auri (Dobele).....3710	Cesvaine (Madona).....4871	Dunika (Liepāja).....3481	Idus (Valmiera).....4214
Ausmas (Tukums).....3142	Cēre (Tukums).....3122	Dunte (Limbaži).....4024	Iecava (Bauska).....3913
Avangards (Jelgava).....3029	Cērkste (Tukums).....3115	Durbe (Liepāja).....3440	Ieriķi (Cēsis).....4139
Ābeļi (Jēkabpils).....5212	Cērpene (Balvi).....4567	Dūre (Gulbene).....4411	Ikšķile (Ogre).....5052
Ādaži (Rīgas raj.).....2164	Cēsis (Cēsis).....4100	Dviete (Daugavpils).....5441	Ilmāja (Liepāja).....3442
Ādaži-1 (Rīgas raj.).....2103	Cēsis-1 (Cēsis).....4101	Dzeguzēni (Dobele).....3715	Ilūkste (Daugavpils).....5447
Ārciems (Limbaži).....4055	Cēsis-2 (Cēsis).....4102	Dzelzava (Madona).....4873	Ilze (Daugavpils).....5446
Āriesi (Cēsis).....4135	Cēsis-3 (Cēsis).....4103	Dzērbene (Cēsis).....4118	Ilzene (Alūksne).....4344
Āstere (Limbaži).....4051	Cibla (Ludza).....5709	Dzērve (Liepāja).....3454	Ilzeskalns (Rēzekne).....4619
Babite (Rīgas raj.).....2101	Cirši (Ogre).....5032	Dzilnas (Preiļi).....5309	Inciems (Rīgas raj.).....2145
Baldone (Rīgas raj.).....2125	Ciskadi (Rēzekne).....4613	Dziļleja (Ludza).....5711	Inčukalns (Rīgas raj.).....2141
Balgale (Talsi).....3287	Cīpa (Bauska).....3909	Dzintmisa (Bauska).....3911	Indra (Krāslava).....5664
Baloži (Rīgas raj.).....2112	Cīrava (Liepāja).....3453	Dzirciems (Tukums).....3125	Indrāni (Madona).....4827
Baltinava (Balvi).....4594	Cīruļi (Talsi).....3254	Dzūkste (Tukums).....3147	Ineši (Cēsis).....4123
Baltiņi (Krāslava).....5670	Code (Bauska).....3910	Edas (Kuldīga).....3309	Ipiķi (Valmiera).....4242
Balvi (Balvi).....4500	Dabra (Krāslava).....5698	Eglaine (Daugavpils).....5444	Irlava (Tukums).....3137
Balvi-1 (Balvi).....4501	Dagda (Krāslava).....5674	Egluciems (Balvi).....4592	Istalsna (Ludza).....5716
Barkava (Madona).....4834	Daibe (Cēsis).....4149	Eikaži (Rīgas raj.).....2146	Ivande (Kuldīga).....3313
Basi (Kuldīga).....3308	Daksti (Valka).....4710	Eleja (Jelgava).....3023	Izvalta (Krāslava).....5652

Piezīme: indeksam skaitlim jāpieliek prefikss LV - ! Piemēram: Aglona LV - 5304.

Ile (Dobele).....3716	Kalēti (Liepāja).....3484	Kusa (Madona).....4847	Liepāja-18 (Liepāja).....3418
Islice (Bauska).....3914	Kalkūne (Daugavpils).....5449	Kušneri (Ludza).....5719	Liepāre (Jelgava).....3032
Janapole (Rēzekne).....4620	Kalnaciems (Jēkabpils).....5220	Kūdums (Cēsis).....4148	Liepna (Alūksne).....4354
Jāpmuiža (Cēsis).....4154	Kalnāres (Valmiera).....4209	Kūkas (Jēkabpils).....5222	Liepupe (Limbaži).....4023
Jāpuciems (Daugavpils).....5448	Kalnecmpji (Alūksne).....4342	Kūji (Talsi).....3283	Liezere (Madona).....4884
Jāpukalns (Madona).....4861	Kalnciems (Jelgava).....3015	Ķegums (Ogre).....5020	Limbaži (Limbaži).....4000
Jāpuvārti (Madona).....4831	Kalniena (Gulbene).....4407	Ķēči (Cēsis).....4115	Limbaži-1 (Limbaži).....4001
Jaunaglona (Preiļi).....5313	Kalnišķi (Liepāja).....3476	Ķeipene (Ogre).....5062	Lipinišķi (Daugavpils).....5457
Jaunalūksne (Alūksne).....4350	Kaltene (Talsi).....3265	Ķeizi (Valka).....4717	Lipušķi (Rēzekne).....4626
Jaunanna (Alūksne).....4340	Kalupe (Daugavpils).....5450	Ķekava (Rīgas raj.).....2123	Litene (Gulbene).....4405
Jaunauce (Saldus).....3893	Kalvāni (Jēkabpils).....5221	Ķepava (Krāslava).....5677	Lizdēni (Valmiera).....4231
Jaunbakāni (Madona).....4872	Kalvene (Liepāja).....3443	Ķesterociems (Tukums).....3114	Lizums (Gulbene).....4425
Jaunbērze (Dobele).....3717	Kandava (Tukums).....3120	Ķevele (Dobele).....3721	Lībagi (Talsi).....3290
Jaungulbene (Gulbene).....4420	Kandavas st. (Tukums).....3121	Ķieģeļi (Valmiera).....4226	Liči (Valmiera).....4217
Jaunjelgava (Aizkraukle).....5134	Kangari (Ogre).....5051	Ķimale (Kuldīga).....3316	Ličupe (Ogre).....5065
Jaunjērceni (Valka).....4715	Kantinieki (Rēzekne).....4621	Ķirupe (Daugavpils).....5453	Lidumi (Limbaži).....4032
Jaunkalne (Valka).....4718	Kapiņi (Krāslava).....5685	Ķoņi (Valmiera).....4247	Līgatne (Cēsis).....4110
Jaunkalsnava (Madona).....4860	Kapiņi (Preiļi).....5319	Laidi (Kuldīga).....3317	Līgatne-1 (Cēsis).....4108
Jaunklidzene (Valka).....4714	Kapteine (Valmiera).....4207	Laidze (Talsi).....3280	Līgo (Gulbene).....4421
Jaunlaicene (Alūksne).....4336	Kārkli (Madona).....4881	Laizāni (Ludza).....5720	Liksna (Daugavpils).....5456
Jaunlutriņi (Saldus).....3876	Kārsava (Ludza).....5717	Lapmežciems (Tukums).....3118	Līvāni (Preiļi).....5316
Jaunmārupe (Rīgas raj.).....2166	Kārsdava (Madona).....4883	Lašupe (Saldus).....3863	Līvberze (Jelgava).....3014
Jaunmēmele (Bauska).....3916	Karva (Alūksne).....4331	Laubere (Ogre).....5044	Lizespasts (Alūksne).....4347
Jaunokra (Krāslava).....5684	Kārji (Cēsis).....4138	Laucece (Daugavpils).....5455	Loberģi (Valka).....4720
Jaunolaine (Rīgas raj.).....2127	Kārķi (Valka).....4716	Lauči (Ludza).....5721	Lociki (Daugavpils).....5458
Jaunpiebalga (Cēsis).....4125	Katlakalns (Rīgas raj.).....2111	Lauciena (Talsi).....3285	Lode (Valmiera).....4248
Jaunpils (Tukums).....3145	Katrīna (Madona).....4843	Lauderi (Ludza).....5722	Lomi (Preiļi).....5317
Jaunpļavas (Tukums).....3111	Katvari (Limbaži).....4060	Lauļēni (Cēsis).....4142	Lone (Jēkabpils).....5224
Jaunrauna (Cēsis).....4127	Kaudziši (Cēsis).....4121	Laurciems (Liepāja).....3475	Lubāna (Madona).....4830
Jaunsāti (Tukums).....3126	Kaunata (Rēzekne).....4622	Lauva (Limbaži).....4053	Lube (Talsi).....3262
Jaunsaule (Bauska).....3915	Kāvi (Gulbene).....4430	Lavīde (Daugavpils).....5454	Lubeja (Madona).....4846
Jaunsilava (Preiļi).....5314	Kazdanga (Liepāja).....3457	Lazdona (Madona).....4824	Ludza (Ludza).....5700
Jaunsviraulka (Jelgava).....3033	Kazimirova (Krāslava).....5688	Lazdukalns (Balvi).....4577	Ludza-1 (Ludza).....5701
Jēkabnieki (Jelgava).....3028	Kaļķi (Talsi).....3278	Lāde (Limbaži).....4020	Lugaži (Valka).....4723
Jēkabpils (Jēkabpils).....5200	Kaķenieki (Dobele).....3718	Lādezers (Limbaži).....4011	Lutriņi (Saldus).....3861
Jēkabpils-1 (Jēkabpils).....5201	Klapkalnciems (Tukums).....3117	Leimaņi (Jēkabpils).....5223	Lūznava (Rēzekne).....4627
Jēkabpils-2 (Jēkabpils).....5202	Kliepi (Jelgava).....3035	Lejasciems (Gulbene).....4412	Ļaudona (Madona).....4860
Jēkabpils-3 (Jēkabpils).....5203	Kliģene (Cēsis).....4114	Lejasstradi (Gulbene).....4431	Madliena (Ogre).....5045
Jēkabpils-4 (Jēkabpils).....5204	Klostere (Kuldīga).....3315	Lejasstrazdi (Dobele).....3722	Madona (Madona).....4800
Jēkabpils-5 (Jēkabpils).....5205	Kocēni (Valmiera).....4220	Lenči (Cēsis).....4147	Madona-1 (Madona).....4801
Jelgava (Jelgava).....3000	Koknese (Aizkraukle).....5113	Lendži (Rēzekne).....4625	Magoņi (Rēzekne).....4628
Jelgava-1 (Jelgava).....3001	Kolka (Talsi).....3275	Lestene (Tukums).....3146	Mairāni (Madona).....4826
Jelgava-2 (Jelgava).....3002	Korģene (Limbaži).....4054	Letes (Gulbene).....4419	Makašāni (Rēzekne).....4629
Jelgava-3 (Jelgava).....3003	Krāce (Rēzekne).....4623	Lēdmane (Ogre).....5011	Maliēna (Alūksne).....4359
Jelgava-4 (Jelgava).....3004	Krape (Ogre).....5012	Lēdurga (Limbaži).....4012	Malta (Rēzekne).....4630
Jelgava-7 (Jelgava).....3007	Krāslava (Krāslava).....5600	Lēnas (Kuldīga).....3318	Maļinovka (Daugavpils).....5459
Jelgava-8 (Jelgava).....3008	Krāslava-1 (Krāslava).....5601	Lideksna (Ludza).....5723	Mangaļi (Rīgas raj.).....2116
Jersika (Preiļi).....5315	Krāslava-2 (Krāslava).....5602	Lielaiskrogs (Valka).....4719	Marsnēni (Cēsis).....4129
Jumprava (Ogre).....5022	Krāslavas st. (Krāslava).....5658	Lielauce (Dobele).....3723	Matīši (Valmiera).....4210
Jumurda (Madona).....4844	Krasti (Aizkraukle).....5114	Lielrenda (Kuldīga).....3319	Matkule (Tukums).....3132
Junģi (Tukums).....3144	Krauļa (Daugavpils).....5451	Lielstraupe (Cēsis).....4153	Mazirbe (Talsi).....3273
Jūdaži (Rīgas raj.).....2151	Kraukļi (Madona).....4880	Lielsvitene (Bauska).....3917	Mazsalaca (Valmiera).....4215
Jūrkalne (Ventspils).....3626	Krimūnas (Dobele).....3719	Lielupe (Jelgava).....3042	Mālmuiža (Gulbene).....4414
Jūrmala (Jūrmala).....2000	Krišjāņi (Balvi).....4574	Lielvārde (Ogre).....5070	Mālpils (Rīgas raj.).....2152
Jūrmala-3 (Jūrmala).....2003	Krivanda (Ludza).....5718	Lielvārde-1 (Ogre).....5071	Mālupe (Alūksne).....4358
Jūrmala-4 (Jūrmala).....2004	Krogaucē (Dobele).....3720	Lielvircava (Jelgava).....3036	Mārciena (Madona).....4852
Jūrmala-8 (Jūrmala).....2008	Krote (Liepāja).....3444	Liepa (Cēsis).....4128	Māriņkalns (Alūksne).....4332
Jūrmala-10 (Jūrmala).....2010	Krustakmens (Gulbene).....4418	Liepāja (Liepāja).....3400	Mārkalne (Alūksne).....4351
Jūrmala-11 (Jūrmala).....2011	Krustceļi (Liepāja).....3480	Liepāja-1 (Liepāja).....3401	Mārupe (Rīgas raj.).....2167
Jūrmala-12 (Jūrmala).....2012	Kruķi (Rēzekne).....4624	Liepāja-2 (Liepāja).....3402	Māteri (Ventspils).....3616
Jūrmala-14 (Jūrmala).....2014	Krūmāji (Krāslava).....5680	Liepāja-3 (Liepāja).....3403	Medņeva (Balvi).....4586
Jūrmala-15 (Jūrmala).....2015	Kubuļi (Balvi).....4566	Liepāja-4 (Liepāja).....3404	Medņi (Balvi).....4563
Jūrmala-16 (Jūrmala).....2016	Kuiviši (Limbaži).....4034	Liepāja-5 (Liepāja).....3405	Medņi (Jēkabpils).....5225
Jūrmalciems (Liepāja).....3472	Kukšas (Tukums).....3127	Liepāja-6 (Liepāja).....3406	Medumi (Daugavpils).....5460
Kabile (Kuldīga).....3314	Kuldīga (Kuldīga).....3300	Liepāja-7 (Liepāja).....3407	Medze (Liepāja).....3461
Kaijciems (Limbaži).....4010	Kuldīga-1 (Kuldīga).....3301	Liepāja-10 (Liepāja).....3410	Mēdzūla (Madona).....4885
Kairiši (Krāslava).....5699	Kumbuļi (Daugavpils).....5452	Liepāja-11 (Liepāja).....3411	Melnšils (Talsi).....3276
Kaive (Cēsis).....4144	Kuprava (Balvi).....4582	Liepāja-13 (Liepāja).....3413	Meņģele (Ogre).....5047
Kaiģi (Jelgava).....3016	Kurmene (Aizkraukle).....5115	Liepāja-14 (Liepāja).....3414	Mežāre (Jēkabpils).....5226
Kākciems (Rīgas raj.).....2134	Kursiši (Saldus).....3890	Liepāja-16 (Liepāja).....3416	Mežciems (Jelgava).....3019
Kaldabruņa (Jēkabpils).....5219	Kurzeme (Saldus).....3864	Liepāja-17 (Liepāja).....3417	Mežezers (Aizkraukle).....5117

Piezīme: indeksam skaitlim jāpievieno prefikss LV - ! Piemēram: Aglona LV - 5304.

Mežgale (Ludza).....5724	Patmalnieki (Krāslava) ..5660	Rīga 2 (Rīga).....1002	Rīgas rajons (Rīgas raj.) 2100
Mežinieki (Rīgas raj.) ..2113	Pāle (Limbaži).....4052	Rīga 3 (Rīga).....1003	Riteri (Aizkraukle).....5122
Mežmala (Krāslava).....5697	Pārvietojama (Daugavpils)	Rīga 4 (Rīga).....1004	Rīva (Liepāja).....3469
Mežotne (Bauska).....3918	5465	Rīga 5 (Rīga).....1005	Robežnieki (Krāslava) ..5666
Mežupe (Balvi).....4573	Pāvilosta (Liepāja).....3466	Rīga 6 (Rīga).....1006	Roja (Talsi).....3264
Mežvidi (Ludza).....5725	Pededeze (Alūksne).....4352	Rīga 7 (Rīga).....1007	Rojupe (Talsi).....3263
Mērdzene (Ludza).....5726	Pedele (Valka).....4725	Rīga 9 (Rīga).....1009	Ropaži (Rīgas raj.).....2135
Mēris (Valka).....4721	Pelči (Kuldīga).....3322	Rīga 10 (Rīga).....1010	Rosība (Madona).....4822
Mērnīki (Limbaži).....4040	Pelēči (Preiļi).....5320	Rīga 11 (Rīga).....1011	Rosme (Jelgava).....3037
Mērsrags (Talsi).....3284	Penkule (Dobele).....3725	Rīga 12 (Rīga).....1012	Rozēni (Limbaži).....4041
Miezāji (Balvi).....4581	Pērļupe (Cēsis).....4133	Rīga 13 (Rīga).....1013	Rozula (Cēsis).....4150
Milzkalne (Tukums).....3116	Pidriķis (Valmiera).....4205	Rīga 14 (Rīga).....1014	Rožupe (Preiļi).....5327
Mirnoje (Daugavpils).....5461	Pienēni (Preiļi).....5321	Rīga 15 (Rīga).....1015	Rubene (Jēkabpils).....5229
Misa (Bauska).....3919	Pilda (Ludza).....5733	Rīga 16 (Rīga).....1016	Rubene (Valmiera).....4227
More (Cēsis).....4111	Pilsblidene (Saldus).....3870	Rīga 18 (Rīga).....1018	Rubeņi (Balvi).....4591
Mucenieki (Rīgas raj.).....2106	Pilskalne (Daugavpils) ..5466	Rīga 19 (Rīga).....1019	Rucava (Liepāja).....3477
Muižnieki (Krāslava).....5693	Pilskalns (Rēzekne).....4634	Rīga 20 (Rīga).....1020	Rudbārži (Kuldīga).....3324
Mujāni (Valmiera).....4221	Pilsrundāle (Bauska).....3921	Rīga 21 (Rīga).....1021	Rudzēti (Preiļi).....5328
Murjāņi (Rīgas raj.).....2142	Pilsskola (Gulbene).....4408	Rīga 22 (Rīga).....1022	Rudziši (Ludza).....5738
Mūrmuiža (Valmiera).....4224	Piltene (Ventspils).....3620	Rīga 23 (Rīga).....1023	Rugāji (Balvi).....4570
Mūsa (Bauska).....3920	Pinnītes (Valka).....4726	Rīga 24 (Rīga).....1024	Rundāle (Bauska).....3922
Nagļi (Rēzekne).....4631	Piņķi (Rīgas raj.).....2107	Rīga 26 (Rīga).....1026	Rundēni (Ludza).....5739
Nākotne (Jelgava).....3040	Plāņi (Valka).....4727	Rīga 27 (Rīga).....1027	Rušona (Preiļi).....5329
Naudaskalns (Balvi).....4561	Plātere (Ogre).....5046	Rīga 29 (Rīga).....1029	Ružina (Rēzekne).....4636
Naudīte (Dobele).....3724	Platone (Jelgava).....3021	Rīga 30 (Rīga).....1030	Rūjiena (Valmiera).....4240
Naujēne (Daugavpils).....5462	Pļavas (Talsi).....3268	Rīga 31 (Rīga).....1031	Rūpnīki (Saldus).....3896
Naukšēni (Valmiera).....4244	Pļaviņas (Aizkraukle).....5120	Rīga 33 (Rīga).....1033	Sabile (Talsi).....3294
Nautrēni (Ludza).....5727	Pļaviņas-1 (Aizkraukle) .5121	Rīga 34 (Rīga).....1034	Saikava (Madona).....4823
Nereta (Aizkraukle).....5118	Pociems (Limbaži).....4061	Rīga 35 (Rīga).....1035	Saka (Liepāja).....3464
Nesteri (Ludza).....5728	Podupe (Ludza).....5734	Rīga 36 (Rīga).....1036	Sakstagals (Rēzekne).....4638
Neveja (Talsi).....3271	Pokumina (Ludza).....5735	Rīga 38 (Rīga).....1038	Sala (Jēkabpils).....5230
Nīca (Liepāja).....3473	Pope (Ventspils).....3614	Rīga 39 (Rīga).....1039	Salacgrīva (Limbaži).....4033
Nīcāle (Daugavpils).....5463	Prauliena (Madona).....4825	Rīga 40 (Rīga).....1040	Salas (Rīgas raj.).....2105
Nīdrezers (Krāslava).....5675	Preiļi (Preiļi).....5300	Rīga 41 (Rīga).....1041	Salaspils (Rīgas raj.).....2121
Nīgrande (Saldus).....3899	Preiļi-1 (Preiļi).....5301	Rīga 42 (Rīga).....1042	Salaspils-1 (Rīgas raj.) ..2169
Nīkrāce (Kuldīga).....3320	Preiļupe (Preiļi).....5322	Rīga 44 (Rīga).....1044	Saldus (Saldus).....3800
Nīrza (Ludza).....5729	Priekule-1 (Liepāja).....3434	Rīga 45 (Rīga).....1045	Saldus-1 (Saldus).....3801
Nītaure (Cēsis).....4112	Priekuļi (Cēsis).....4126	Rīga 46 (Rīga).....1046	Saliēna (Daugavpils).....5469
Nogale (Talsi).....3267	Prikuļi (Preiļi).....5323	Rīga 47 (Rīga).....1047	Salnava (Ludza).....5740
Nukši (Ludza).....5730	Puikule (Limbaži).....4063	Rīga 48 (Rīga).....1048	Saraiķi (Liepāja).....3465
Nuķi (Valmiera).....4216	Purmsāti (Liepāja).....3485	Rīga 49 (Rīga).....1049	Sarkaņi (Madona).....4870
Odziēna (Aizkraukle).....5119	Puša (Rēzekne).....4635	Rīga 50 (Rīga).....1050	Satiķi (Saldus).....3873
Ogre (Ogre).....5000	Putāni (Daugavpils).....5467	Rīga 51 (Rīga).....1051	Sauka (Jēkabpils).....5231
Ogre-1 (Ogre).....5001	Puze (Ventspils).....3613	Rīga 52 (Rīga).....1052	Saulaine (Bauska).....3923
Ogre-2 (Ogre).....5002	Pūre (Tukums).....3124	Rīga 53 (Rīga).....1053	Sauleskalns (Krāslava) ..5656
Ogre-3 (Ogre).....5003	Ragana (Rīgas raj.).....2144	Rīga 54 (Rīga).....1054	Saulkalne (Rīgas raj.).....2117
Ogre-4 (Ogre).....5004	Raipole (Ludza).....5736	Rīga 55 (Rīga).....1055	Saulkrasti (Rīgas raj.).....2160
Ogresgals (Ogre).....5041	Ranka (Gulbene).....4416	Rīga 56 (Rīga).....1056	Saurieši (Rīgas raj.).....2132
Olaine (Rīgas raj.).....2114	Ranķi (Kuldīga).....3323	Rīga 57 (Rīga).....1057	Sausnēja (Madona).....4841
Omuļi (Valka).....4722	Raņķi (Ludza).....5737	Rīga 58 (Rīga).....1058	Sāti (Tukums).....3138
Ošāni (Jēkabpils).....5227	Ratnieki (Rēzekne).....4637	Rīga 59 (Rīga).....1059	Satiņi (Saldus).....3880
Ošenieki (Saldus).....3877	Rauda (Daugavpils).....5468	Rīga 63 (Rīga).....1063	Sāviēna (Madona).....4863
Ošupe (Madona).....4831	Rauna (Cēsis).....4131	Rīga 64 (Rīga).....1064	Secē (Aizkraukle).....5124
Otaņķi (Liepāja).....3474	Raunieši (Preiļi).....5324	Rīga 65 (Rīga).....1065	Seda (Valmiera).....4233
Ozolaine (Rēzekne).....4633	Rāmuļi (Cēsis).....4137	Rīga 67 (Rīga).....1067	Sedeskūdra (Valka).....4728
Ozolkalns (Gulbene).....4410	Rembate (Ogre).....5016	Rīga 69 (Rīga).....1069	Selekcija (Talsi).....3258
Ozolmuiža (Rēzekne).....4632	Remte (Saldus).....3871	Rīga 72 (Rīga).....1072	Sesava (Jelgava).....3034
Ozolnieki (Jelgava).....3018	Rencēni (Valmiera).....4232	Rīga 73 (Rīga).....1073	Sēja (Rīgas raj.).....2143
Ozolpils (Tukums).....3133	Reņģe (Saldus).....3894	Rīga 74 (Rīga).....1074	Sēlija (Jēkabpils).....5232
Pabaži (Rīgas raj.).....2162	Rēzekne (Rēzekne).....4600	Rīga 75 (Rīga).....1075	Sēlpils (Jēkabpils).....5233
Padone (Liepāja).....3445	Rēzekne-1 (Rēzekne).....4601	Rīga 76 (Rīga).....1076	Sēļi (Valmiera).....4213
Padure (Kuldīga).....3321	Rēzekne-2 (Rēzekne).....4602	Rīga 77 (Rīga).....1077	Sēme (Tukums).....3110
Paleja (Ludza).....5731	Rēzekne-3 (Rēzekne).....4603	Rīga 78 (Rīga).....1078	Sērene (Aizkraukle).....5123
Palsmane (Valka).....4724	Rēzekne-4 (Rēzekne).....4604	Rīga 79 (Rīga).....1079	Sērmūkši (Cēsis).....4145
Pamari (Madona).....4865	Rēzekne-5 (Rēzekne).....4605	Rīga 80 (Rīga).....1080	Sidgunda (Rīgas raj.).....2153
Pampāļi (Saldus).....3882	Riebiņi (Preiļi).....5326	Rīga 81 (Rīga).....1081	Sieksāte (Kuldīga).....3325
Paplaka (Liepāja).....3433	Rimicāni (Preiļi).....5325	Rīga 82 (Rīga).....1082	Sienezers (Ludza).....5741
Pasiene (Ludza).....5732	Rīte (Jēkabpils).....5228	Rīga 83 (Rīga).....1083	Sigulda (Rīgas raj.).....2150
Paslava (Balvi).....4593	Ridzene (Cēsis).....4136	Rīga 84 (Rīga).....1084	Silajāņi (Preiļi).....5330
Pastende (Talsi).....3251	Rīga (Rīga).....1000	Rīga 98 (Rīga).....1098	Silene (Daugavpils).....5470
Pašulīene (Daugavpils) ..5464	Rīga 1 (Rīga).....1001	Rīga PDP (Rīga) ..1101-1999	Silmala (Rēzekne).....4639

Piezīme: indeksam skaitlim jāpieliek prefikss LV - ! Piemēram: Aglona LV - 5304.

Silmede (Krāslava).....5651	Šautleri (Bauska).....3928	Valka-1 (Valka).....4701	Vilniši (Krāslava).....5669
Siļukalns (Preiļi).....5331	Šedere (Daugavpils).....5474	Valle (Aizkraukle).....5106	Viļpulka (Valmiera).....4241
Sinole (Gulbene).....4413	Šķaune (Krāslava).....5695	Valmiera (Valmiera).....4200	Viļaka (Balvi).....4583
Sise (Ventspils).....3625	Šķēde (Saldus).....3875	Valmiera-1 (Valmiera).....4201	Viļāni (Rēzekne).....4649
Skaista (Krāslava).....5671	Šķibe (Dobele).....3727	Valmiera-2 (Valmiera).....4202	Viļķene (Limbaži).....4050
Skaistkalne (Bauska).....3924	Šķilbēni (Balvi).....4587	Valtaiķi (Kuldīga).....3330	Vinga (Liepāja).....3432
Skrīveri (Aizkraukle).....5125	Štikāni (Rēzekne).....4644	Vanagi (Preiļi).....5336	Virāne (Gulbene).....4423
Skrīveri-1 (Aizkraukle).....5126	Tabore (Daugavpils).....5475	Vandzene (Talsi).....3281	Virbi (Talsi).....3292
Skrudalīna (Daugavpils).....5472	Tadaine (Jēkabpils).....5235	Vanga (Kuldīga).....3331	Vircava (Jelgava).....3020
Skrunda (Kuldīga).....3326	Tadaiki (Liepāja).....3447	Vangaži (Rīgas raj.).....2136	Vireši (Alūksne).....4355
Skrunda-1 (Kuldīga).....3327	Talsi (Talsi).....3200	Varakļāni (Madona).....4838	Virķēni (Valmiera).....4218
Skujene (Cēsis).....4143	Talsi-1 (Talsi).....3201	Varieba (Tukums).....3130	Višķi (Daugavpils).....5479
Skuķi (Krāslava).....5665	Tartaks (Daugavpils).....5476	Varieši (Jēkabpils).....5236	Višķi-1 (Daugavpils).....5480
Skulte (Limbaži).....4025	Taurene (Cēsis).....4119	Vaski (Tukums).....3141	Višķi-2 (Daugavpils).....5481
Slampe (Tukums).....3119	Taurkalne (Aizkraukle).....5132	Vāne (Tukums).....3131	Viteikas (Bauska).....3934
Slate (Jēkabpils).....5234	Taurupe (Ogre).....5064	Vārdupe (Kuldīga).....3332	Vitrupe (Limbaži).....4030
Smārde (Tukums).....3129	Tāši (Liepāja).....3460	Vārkava (Preiļi).....5337	Vizla (Valka).....4734
Smelteri (Preiļi).....5332	Teicija (Madona).....4836	Vārme (Kuldīga).....3333	Vīdāle (Talsi).....3277
Smilškalns (Ludza).....5742	Teņi (Bauska).....3929	Vārpas (Krāslava).....5668	Vīganti (Daugavpils).....5478
Smiltene (Valka).....4729	Tērvete (Dobele).....3728	Vārtulauva (Ludza).....5747	Viksna (Balvi).....4580
Snēpele (Kuldīga).....3328	Tilža (Balvi).....4572	Vārve (Ventspils).....3622	Viķi (Limbaži).....4044
Sniedze (Ludza).....5743	Tinūži (Ogre).....5015	Vecate (Valmiera).....4211	Vīpe (Jēkabpils).....5238
Sņķere (Dobele).....3726	Tiņģere (Talsi).....3261	Vecdaudzeva (Aizkraukle).....5107	Vītoli (Ludza).....5750
Sokolki (Rēzekne).....4640	Tīraine (Rīgas raj.).....2138	Vecirši (Aizkraukle).....5108	Zalve (Aizkraukle).....5112
Spartaks (Jelgava).....3043	Tīreļi (Rīgas raj.).....2102	Veckalns (Madona).....4856	Zaņa (Saldus).....3897
Spāre (Talsi).....3298	Tirza (Gulbene).....4424	Veclaicene (Alūksne).....4335	Zante (Tukums).....3134
Sproģi (Aizkraukle).....5127	Titurga (Rīgas raj.).....2128	Vecmokas (Tukums).....3126	Zariņi (Saldus).....3892
Sprūžava (Rēzekne).....4641	Tome (Ogre).....5030	Vecpiebalga (Cēsis).....4122	Zasa (Jēkabpils).....5239
Stabulnieki (Preiļi).....5333	Tožas (Valmiera).....4249	Vecpils (Liepāja).....3441	Zaube (Cēsis).....4113
Staburags (Aizkraukle).....5128	Trapene (Alūksne).....4348	Vecrikava (Rēzekne).....4648	Zaļenieki (Jelgava).....3011
Staicele (Limbaži).....4043	Trikāta (Valka).....4731	Vecsaule (Bauska).....3932	Zaļumi (Daugavpils).....5482
Stalbe (Cēsis).....4151	Tukums (Tukums).....3100	Vecsinepes (Ventspils).....3618	Zaķumuiža (Rīgas raj.).....2133
Stalidzāni (Madona).....4821	Tukums-1 (Tukums).....3101	Vecslabada (Ludza).....5748	Zaķumuiža-2 (Rīgas raj.).....2104
Stalģene (Jelgava).....3031	Tukums-2 (Tukums).....3102	Vecstrūžāni (Rēzekne).....4650	Zādzene (Ogre).....5043
Stāmeriena (Gulbene).....4406	Tukums-3 (Tukums).....3103	Vecsvirlauka (Jelgava).....3030	Zālite (Bauska).....3935
Stāķi (Gulbene).....4417	Tukums-4 (Tukums).....3104	Vectilža (Balvi).....4571	Zebrene (Dobele).....3731
Stelpe (Bauska).....3925	Tume (Tukums).....3139	Vecumi (Balvi).....4585	Zelmeņi (Dobele).....3730
Stende (Talsi).....3257	Turaida (Rīgas raj.).....2147	Vecumnieki (Bauska).....3933	Zelta druva (Dobele).....3732
Stepeļi (Cēsis).....4124	Turkalne (Ogre).....5050	Veģe (Talsi).....3296	Zeltaleja (Gulbene).....4404
Stiena (Limbaži).....4021	Turlava (Kuldīga).....3329	Velēna (Gulbene).....4415	Zeltiņi (Alūksne).....4345
Siigļava (Ludza).....5744	Turna (Valka).....4732	Venta (Ventspils).....3621	Zemgale (Daugavpils).....5483
Stīrniene (Madona).....4837	Tūja (Limbaži).....4022	Ventspils (Ventspils).....3600	Zemīte (Tukums).....3135
Stoļerova (Rēzekne).....4642	Ugāle (Ventspils).....3615	Ventspils-1 (Ventspils).....3601	Zentene (Tukums).....3123
Straujupe (Ogre).....5023	Ukri (Dobele).....3729	Ventspils-2 (Ventspils).....3602	Ziedkalne (Jelgava).....3027
Straume (Jelgava).....3025	Ulbroka (Rīgas raj.).....2130	Ventspils-3 (Ventspils).....3603	Ziemeri (Alūksne).....4334
Straume (Valmiera).....4234	Ulmale (Liepāja).....3467	Ventspils-4 (Ventspils).....3604	Ziemupe (Liepāja).....3462
Straupe (Cēsis).....4152	Uljanova (Rēzekne).....4645	Ventspils-5 (Ventspils).....3605	Zilaiskalns (Valmiera).....4222
Strautiņi (Alūksne).....4343	Umpārte (Bauska).....3930	Ventspils-6 (Ventspils).....3606	Zilupe (Ludza).....5751
Strazde (Talsi).....3291	Umurga (Limbaži).....4004	Ventspils-8 (Ventspils).....3608	Ziras (Ventspils).....3624
Strazdiņi (Balvi).....4564	Ungurpils (Limbaži).....4065	Ventspils-9 (Ventspils).....3609	Zirņi (Saldus).....3853
Strenči (Valka).....4730	Upatnieki (Balvi).....4563	Ventspils-10 (Ventspils).....3610	Zīles (Bauska).....3936
Strēlnieki (Bauska).....3926	Upegrīva (Talsi).....3266	Veselava (Cēsis).....4116	Zlēkas (Ventspils).....3617
Striķi (Saldus).....3883	Upeskalns (Ludza).....5746	Vestiņa (Madona).....4855	Zosna (Rēzekne).....4651
Strumpe (Ludza).....5745	Upmala (Preiļi).....5335	Vērēni (Rēzekne).....4647	Zūras (Ventspils).....3623
Strutole (Tukums).....3143	Urga (Limbaži).....4066	Vērene (Ogre).....5014	Zvārtava (Valka).....4735
Strūžāni (Rēzekne).....4643	Usma (Ventspils).....3619	Vērgale (Liepāja).....3463	Zvejniekiems (Rīgas raj.).....2161
Stukmaņi (Aizkraukle).....5129	Uzvara (Bauska).....3931	Vērsis (Valmiera).....4243	Zvidziena (Madona).....4832
Stūri (Jelgava).....3022	Užava (Ventspils).....3627	Vētraine (Alūksne).....4356	Zvindelišķi (Daugavpils).....5484
Stūrmuiža (Saldus).....3884	Vabole (Daugavpils).....5477	Vidaga (Alūksne).....4338	Zvirgzdene (Ludza).....5752
Subate (Daugavpils).....5471	Vadakste (Saldus).....3895	Vidriži (Limbaži).....4013	Žiguri (Balvi).....4584
Sudarbe (Balvi).....4562	Vaidava (Valmiera).....4228	Vienība (Tukums).....3140	=====
Sunākste (Aizkraukle).....5130	Vainiži (Limbaži).....4006	Viesīte (Jēkabpils).....5237	Šo pasta indeksu sastādi-
Suntaži (Ogre).....5060	Vaiņode (Liepāja).....3435	Viesturi (Valmiera).....4219	jis Miķelis Svilāns Otavā.
Sutri (Preiļi).....5334	Vainova (Rēzekne).....4646	Vietalva (Aizkraukle).....5109	Lūdzam to uzglabāt nākot-
Svente (Daugavpils).....5473	Valdemārpils (Talsi).....3260	Vijciems (Valka).....4733	nes vajadzībām! Intere-
Svēte (Jelgava).....3010	Valdgale (Talsi).....3253	Vilce (Jelgava).....3026	sentī var saņemt tā kopi-
Svitene (Bauska).....3927	Valgunde (Jelgava).....3017	Vildoga (Cēsis).....4109	jas pret ziedojumu un paš-
Saurumi (Preiļi).....5318	Valka (Valka).....4700	Vilgi (Ludza).....5749	apmaksātu un sev adresētu

LLatviešu
Nacionālā
Apvienība
Kanadā**N**Latvian
National
Federation in
Canada**A**Fédération
nationale
lettonne au
Canada**K**4 Credit Union Drive
Toronto, Ontario
M4A 2N8
Tel: (416) 755-2353

RUSSIAN PROPAGANDA APPARATUS ALIVE AND WELL! Latvians in Canada have had enough!

"Canadians of Latvian descent are sick and tired of lies about Latvia appearing in the media" says Latvian National Federation in Canada (LNAK) president Viesturs Zarins. "We're angry that lies fabricated by the Russian propaganda apparatus are being picked up by the media without any critical analysis. Russia is mounting a vicious campaign against Latvia as an excuse to keep troops there and reassert its control! It's still smarting from the loss of its colonial empire and covets the return of Latvian territories."

GRAVES OF RUSSIAN SOLDIERS WILL NOT BE TOUCHED

On February 3, 1993, the media picked up reports from Moscow that Latvia's parliament voted to remove the remains of hundreds of Red Army soldiers who had died fighting Nazis from a military cemetery in Riga. Three days later, syndicated columnist Gwynne Dyer continued the attack on Latvia.

These charges are not true says Ojars Blumbergs, member of Latvia's parliament and chairman of the parliamentary committee that oversees national monuments. In a February 3 report in the Latvian paper DIENA he says that "the allegations are lies because only about twenty Russian soldiers who were killed in World War II are buried at the cemetery and these graves will not be touched by planned restoration work. Affected will be only the graves of Soviet apparaciks buried between 1976 and 1986 as well as Latvians who were high level members of the Communist Party and the KGB".

The cemetery in question is the National War Cemetery on the outskirts of Riga. It was established in the 1930's as a final resting place for those who fought in Latvia's 1918-1920 War of Independence. During the Soviet occupation, authorities deliberately offended Latvian sensibilities by using the cemetery to bury leading members of the Communist regime.

UN FACT-FINDING MISSION VINDICATES LATVIA!

Much has been made of Russian president Boris Yeltsin's claims that there are large scale human rights violations in Latvia. Little mention has been given to the report submitted to UN Secretary General Boutros Boutros-Ghali by Ibrahim Fall, Director of the Centre for Human Rights and head of a UN fact-finding mission invited to Latvia last October by its president Anatolijs Gorbunovs.

The mission concludes that "the information received and examined by the Mission does not reveal gross and systematic violations of human rights in Latvia. Individual violations which have been reported are limited and not related to discriminatory policy.... it should be emphasized that no instances of violence, no mass dismissals from employment, exclusion from educational establishments, evictions from apartments, or expulsions were reported." Copies of the report are available from the Latvian National Federation in Canada.

MOST OF LATVIA'S INHABITANTS ARE CITIZENS

Russian propaganda claims, often repeated by the media, that 50% of the inhabitants of Latvia are disenfranchised, are wildly exaggerated. This is not true! In a February 1, 1993 report in the Latvian newspaper Diena, Maris Plavnieks, head of Latvia's Department of Citizenship and Immigration reported that 88% of Latvia's roughly 2.5 million inhabitants had registered and 75% of these qualify as citizens. Of these, approximately 25% are not Latvians, either descending from Latvia's pre-war independence era minorities or are later arrivals who have intermarried.

It should be noted that only 33% of Latvia's inhabitants are Russian. Belorussians, Ukrainians and Poles account for other sizeable minorities. Neither the Belorussian nor Ukranian governments have protested against Latvia's position on citizenship, while in July 1992, Polish Foreign Minister Krzyzstof Skubiszewski praised Latvia's record toward its minorities.

LATVIA'S JEWS SHOCKED BY DECEMBER 1992 LIFE MAGAZINE ALLEGATIONS

In the article "Soon they will come for us" published in the December 1992 issue of Life Magazine, correspondent Edward Barnes claimed that anti-semitism was set to become government policy in Latvia. The article is riddled with lies and falsehoods. Influential Jewish leaders in Latvia, like members of parliament Mavriks Vulfsons and Ruta Marjusa, and Grigorijs Krupnikovs, co-chairman of the Riga Jewish Committee, have charged that the article contains misconstrued facts leading to false and unsubstantiated conclusions.

Yet apart from acknowledging three material errors, Life magazine has refused to retract the article. "I'm not surprised" says Latvian National Federation in Canada president V. Zarins. "For Life to acknowledge that it's been caught with its pants down and printed lies, would damage its credibility. PBS, however, had more guts!"

Following an independent review, producers of the PBS news program "The McNeil - Lehrer Newshour" rejected a television documentary on the Jewish situation in Latvia by the same author as lacking in factual support.

"Latvia has nothing to hide," concludes V. Zarins. "But it lacks the money to take on the powerful Soviet propaganda machine now inherited by Russian nationalists. It's time that the media stopped being duped!"

On February 6, 1993 The Montreal Gazette published a special article by Gwynne Dyer "Errors of the flag" which appeared in page B5 in which he stated that the Latvian nationalists have made a big mistake. This article created many misgivings which were expressed in a number of letters to the editor. None of these have appeared in print. We publish two of them.

EG&A

EDWIN I. GARNIS, Eng.

PRODUCT AND BUSINESS DEVELOPMENT CONSULTING

CREATIVE PROFESSIONAL MANAGEMENT SUPPORT AND SERVICES

Project, technical, and entrepreneurial skills with a Latvian foundation

TEL.: (514) 345-5991

MONTREAL

EMBASSY OF LATVIA

4325 SEVENTEENTH STREET, N. W.
WASHINGTON, D. C. 20011

The Gazette, Montreal
250 Rue St. Antoine W.
Montreal, QC H2Y 3R7
Canada

February 16, 1993

To the Editors,

Had Gwynne Dyer bothered to check his facts before accusing the Latvian nation of stupidity, he may have realized that the biggest mistake revealed in his article ("Errors of the flag; Latvian nationalists have made a big mistake", Feb. 6, 1993) was his own.

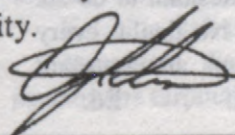
Latvia is not planning to "dig up the remains of all the Red Army soldiers buried in the military cemetery in the capital." In fact, very few Red Army soldiers are buried in this cemetery and their remains will not be touched. On Feb. 2 the Latvian parliament passed a resolution concerning the restoration of the Riga's Soldiers Cemetery ensemble. The cemetery, comparable in purpose and national symbolism to Washington's Arlington Cemetery, was created during Latvia's independence in the 1920's. The design and use of the cemetery was fixed by Latvian law, similar to the Arlington Cemetery.

When the Soviets occupied Latvia in 1940, the cemetery was closed and access to this national symbol was forbidden; those who attempted to lay flowers at the graves of loved ones were arrested. No Red Army veterans were buried there, and in fact, up until the 1970's, it was not used at all. In the 1970's, noticing growing international interest in this cemetery, Soviet authorities decided to dilute the symbolism of the cemetery. They began to fill decorative land strips with the remains of Communist Party officials, thereby destroying the original design of the cemetery. Many of those buried were KGB officials and other Soviets who had participated in the mass murders and deportations of Latvia's citizens.

The Feb. 2 resolution is intended to restore the cemetery to its original design. The large-scale reconstruction and conservation work will require some reinterments. However, the Latvian parliament clearly states that "the relatives of those to be reinterred will be contacted and given the opportunity to select a site for reinterment in a nearby Riga cemetery." A majority of the graves affected are those of Communist Party officials buried between 1972 and 1986, among whom are also ethnic Latvians. "Russian, Ukrainian, Georgian, Kazakh and other Soviet young men who died fighting Hitler," as Dyer erroneously writes, will not be affected.

This action is one of historical and architectural restoration, not national retribution, and is being handled by the Latvian government with the greatest care and sensitivity. Considering that not only Latvian symbols, but also tens of thousands of Latvia's inhabitants, were destroyed by the Soviet Communist Party during 50 brutal years of occupation, Mr. Dyer could partake of some sensitivity himself. He may also want to find out the truth before he accuses others of stupidity.

Sincerely,

Ojars Kalnins
Appointed Ambassador

THE ERRORS OF GWYNNE DYER

Gwynne Dyer is upset about "Latvian nationalists / having / made a big mistake" because, as he reports, "Latvian parliament, gathered in solemn conclave in Riga, voted to dig up the remains of all the Red Army soldiers buried in the military cemetery in the capital". Looking at things this way we all could fully sympathize with Dyer, though actually we hardly can, because he has made a big mistake - he did not check his facts. In fact there never had been even any discussions about digging up "all the Red Army soldiers / from / the military cemetery". What was discussed in that "solemn conclave" was first of all how to protect the dignity of the cemetery by not allowing street vendors to operate there under the guise of the new "capitalism". Further on it was decided to transfer some graves to new site because they have been blocking the restoration of that area to the original plan. It is very important to realize that: 1) the number of grave sites could be only somewhere from ten to twenty, no "all the Red Army soldiers", 2) none - not even one - of the grave sites contains "the remains of unlucky Russians who died young 50 years ago", that is in the II W. W. These particular graves contain the remains of burials from 1972 to 1986 only and moreover they are not even in the military cemetery itself but in an adjacent area and were dug there haphazardly without following the cemetery plan. Furthermore they are not all even Russian graves, as some of them are for Latvians who had survived Stalin's terror and returned home to find their last resting place that, unfortunately, now has to be disturbed. So much for the "churlish action" and "big mistake" of the Latvians.

So why all these memos from Moscow upon which, apparently, Dyer has built his case? It is because in the Soviet culture cemetery symbolizes power. The tradition about burials and re-burials in party cemeteries and in the Kremlin wall itself is too deeply rooted to disappear with the new approach to economy and political administration. It is still too well remembered that the Soviets in that particular military cemetery did dig out all the previously buried Latvian corpses and did put there, as Dyer properly says, "... the remains of unlucky Russians". Furthermore the Red Army in Latvia up to very recently kept destroying the monuments and graves of the soldiers fallen in the I W.W. It is no wonder that any post-soviet power struggle is couched in terms untranslatable to the Western observer - the terms are untranslatable, because they are rooted in such an isolated tradition.

But then - there is a Western isolation too. When the Westerner speculates about "tribes" don't we hear the missionaries preaching to erase the "pagan and primitive" cultures? Is it not the old colonialism dressed up as the new humanism? Dyer warns that "nationalism causes stupidity", but he forgets that even worse stupidity can be caused by half-truths and patronizing ideologies.

IMANTS STEPRANS

*****

WE would like to receive copies of your letters to the editors of the local newspapers on any topic, published or unpublished. There are many readers who would like to respond to number of subjects but are hesitant to do so. Your efforts may assist them to write. No doubt, every writer of a letter to the editor performs an important function. Please, continue the good work! Ed.

MONTREAL - RIGA

return special

Your Latvian expert has a few seats left on the confirmed June 13, departure. Very attractive price.

For further information please call Joan at MIKADO TRAVEL, 844-9304 during the day, or 345-0015 after 7 pm.

Dāvidu Pušpuru pieminot!

Pasaulē ir daudz asaru un sāpju,
Nespēju tām pāri kāpt.

Aprūka elpa, saļima kājas.

Ak Dievs, sniedz man palīdzīgu roku,

Lai es varu pie Tevis nākt.

Zvaigznes mirdzēdamas vizuļo un smaida,
Saule no debesīm uz zemi savus starus raida,

Kristus Dievs un Dieva māte

Par mums visiem lūdzas, un pie sevis gaida.

Tur mēs atkal tiksimies.

Draudzīgā mīlestībā, sāpīgās atmiņās

ADRIANNA UN ANNA KREIPĀNS

KĀ TOREIZ BIJA?

Dombrovska Nikolaja "Bijušās dienas"

- tulkojums angļu valodā

Cena - \$ 15.00

(pasta izdevumi ieskaitīti)

Pasūtīniet pie:

B. McLeod

39 Edgehill Rise N. W.

Calgary, AB T3A 2V3

NIKOLAJA GARĀ

GLEZNU SKATE

Latviešu centrā

3955 Provosta ielā, Lašīnā

Atvērta: sestdien, 20. martā, no plkst. 14 - 19
svētdien, 21. martā, no plkst. 14 - 19

Laipni lūdzam mūsu līdzstrādniekus rakstīt manuskriptus ar rindas atstarpi un iesūtīt tos līdz ik mēneša 15. datumam. Iepriekšējs paldies par atsaucību!

Redakcija

LAKONISKS SARĪKOJUMS

Montrealas Latviešu Biedrība šī gada 30. janvāri bija riņķojusi 45 gadu pastāvēšanas atceres sarīkojumu. Esam parādusi, ka šādos sarīkojumos tiek nolasīti daudz apsveikumu un sniegti "izsmieļoši" pārskati, tāpēc bijām priecīgi pārsteigti, ka biedrības priekšnieks M. Štauers visu sakāmo pateica bez izpušķojumiem un liekvārdības. Tomēr pašu galveno domu - ka biedrība ir mūsu Tautas Atmosferas laikmeta uzsāktā darba turpinātāja - par jaunu atgādināt lieki nebija. Varbūt, ka ir pienācis laiks padomāt, ka nedz pilsonība, nedz pavalstniecība, bet piederība tautas darbinieku saimei ir tā, kas šajos laikos būs vairāk un vairāk vajadzīga.

No Toronto bija ieradusies dzejniece Aina Zemdega, kas varēja likt klausītājiem pārdomāt par mājās pārnākšanas temu. Varbūt tā ir sagādīšanās, bet viešņa gan dzejā, gan prozā spilgti parādīja sava pseudonima jēgu - mūsu paaudzes slēpto, bet nedzēšamo kvēlošanu. Arī abi mūziķi - Andris Gūtmanis un Andrejs Vitols ļoti labi spēja atbalsot šī vakara temu - tautas garīgā mantojuma saglabāšanu. Gandrīz vai lakoniska vienkāršībā mūziķi sniedza ļoti savdabīgas un nedzirdētas melodijas un apdari. Un tomēr tā nebija šablonības vienkāršība, kas dažkārt iezogas tautas dziesmu apdarē, bet gan rūpīga izlase un apdare, kas mūsu tautas gara mantojumam lika atmirzēt jaunā gaismā.

Laika apstākļi vakaram labvēlīgi nebija, tomēr bija pulcējušies gana dalībnieku, kas varēja kopā pie ļoti klātiem galdiem pavadīt vēl dažu labu brīdi.

I. STEPRĀNS

*****

NĀKAMĀIS PALĪDZĪBAS SŪTĪJUMS

Lai dotu iespēju iepirkties nākošam sūtījumam dzimtenei, saiņu akcijas vadība pagaidām izlēmusi datumus, kuŗos atkal varētu sākt pieņemt pievestos saiņus saviem piederīgiem un arī palīdzības organizācijām, mācītājiem un daudz bērnu ģimenēm.

Paredzētie datumi ir šādi:

30. martā no plkst. 14:00 - 17:00,

31. martā no plkst. 14.:00 - 17:00,

1. aprīlī, no plkst. 16:00 - 19:00.

Neparedzētu laika apstākļu dēļ uzdotie datumi varētu mainīties. Tuvākai informācijai lūdzam sazināties ar -

Māru Valdmani, tālr. 484-0712,

Jāni Norvelu, tālr. 683-3342 vai

Viesturu Hūnu, tālr. 352-1359.

Lai izvairītos no sarūgtinājumiem un neērtībām, kas rodas, kad pievesto saiņu skaits pārsniedz tvertnes tilpumu, visi sūtījumi piesakāmi minētām personām līdz 21. martam, uzdodot saiņu kopējo skaitu un tilpumu kubikpēdās. Personas, kas nebūs pieteikušās līdz šim datumam, saiņus var atvest tikai pieņemšanas pēdējā dienā pēc plkst. 17:00, bet tas negarantē, ka tos varēs nosūtīt.

Caur vadību, sazinoties ar minētām personām, pieejama medicīna par ievērojami pazeminātām cenām. Pieejamas Tylenol (325 un 500 mg) tabletes ar vai bez kodeīna, Aspirīna parastās vai stiprās (325 un 500 mg) tabletes balonveidīgais mutē iepūšamais preparāts astmas slimniekiem, ko var dabūt gan šeit gan caur māc. A. Celma vadīto biroju, kā arī izņēmuma gadījumos antibiotiskās zāles, ja pasūtījums pārsniedz pāris simtus tablešu. Izsakāt savas vēlmes, kad piesakiet savus

nākamos sūtījumus! Pastāv iespēja iegādāties zivju eļļu un dažādus vitamīnus. Sakari nav pārtraukti ar Ogilvi uzņēmumu un ir iespējami vēl citi pārtikas pirkumi.

Saiņu sūtīšanas apmaksā līdz šim nav mainīta; ceram, ka tā paliks līdzšinējā. Ieteicam šajā sūtījumā uz Latviju sūtīt dažādas dārzāju sēklas, jo tās tur trūkst, un labus un izturīgus darba rīkus. Ar nelielu centību mēs bērnu un jauniešu apgādei varētu nosūtīt ap 50 drēbju un apavu saiņu, kā to jau darījām aizvadītās akcijās.

Caur Toronto var nosūtīt sekojošus saiņus:

Sainis Nr.1. - 16 kg cukurs. \$ 20.- ar pievešanu mājās.

Sainis Nr. 2. - Pārtika plastmasas spainī: 5 kg mannā, 3 litri eļļas, 2 kg cukura, 2,5 kg riekstu sviesta un 1 mārc. rozīņu. **Cena \$ 40.-.**

Sainis Nr. 3. - Pārtika: 10 kg miltu, 10 kg mannā, 5 mārc. piena pulvera, 4 kg cukura, 2 mārc. rozīņu. **Cena \$ 50.-.**

Sainis Nr. 4. - Pārtika: 10 kg miltu, 5 kg kartupeļu pulvera (atvieta ap 75 kg kartupeļu), 3 kg tauku, 2,5 kg riekstu sviesta, 5 kg risu, 5 mārc. piena pulvera, 2 mārc. rozīņu. **Cena \$ 50.-.**

Čeki rakstāmi uz "Relief for Latvia" vārda un sūtāmi: 1) LNAK (palīdzībai), 4 Credit Union Dr., Toronto, Ont., M4A 2N8, vai māc. A. Celmam, 47 Lord Roberts Dr., Scarborough, Ont. M1K 3W1. Jāpievieno puslapas lielumā ar trekniem drukātiem burtiem rakstīta saņēmēja adrese.

Varat pasūtīt arī eļļu, piena un olu pulverus, margarīnu. Informācijai zvanīt - 416-267-3507 vai 416-398-0881.

Tiem, kas vēlas atbalstīt piederīgos dzimtenē pēc iespējas ātrākā veidā, ieteicu izmantot šo palīdzības veidu.

Līdz nākamai saiņu akcijai ceram saņemt informāciju par iespējamiem pārtikas produktu iepirkumiem lielākā vairumā, un varbūt arī jau būsīm tos iepirkuši tālāk pārdošanai saiņu sūtītājiem. Pajautājiet par to pie reizes, kad piesakāt savu nākamo sūtījumu.

SKRASTIŅU INDULIS

*****

DV Toronto teātra viesizrāde

šā gada 24. aprīlī, plkst. 17:30,
Latviešu centrā, 3955 Provost ielā

Izrādis

Anšlāva Egliša lugu

JOLANDA DURBE

Režisors Gunārs Vērenieks

Ieeja: \$ 14.- no personas; \$ 12.- pensionāriem
Bērniem un jauniešiem līdz 16 gadiem
ieeja brīva.

Visus laipni ielūdz

DV MONTREALAS NODAĻAS VALDE

* Ilggadīgie montrealieši **Elfrīda un Kārlis Irbīši** šī gada 19. februārī atzīmēja **60 gadus laulībā.**

K. Irbītis plaši pazīstams kā lidmašīnu konstruktors.

Apsveicam lielajā jubilejā un vēlam vislabākos panākumus turpmākajās dzīves gaitās!

Redakcija

**MONTREALAS LATVIEŠU
KREDĪTSABIEDRĪBA**

PIEDĀVĀ Jums sekojošus pakalpojumus:

NOGULDĪJUMI:

Tekošā kontā zem \$ 2,000	3.00 % gadā
no \$ 2,000 - \$ 4,999	3.75 % gadā
virš \$ 5.000	4.50 % gadā

AIZDEVUMI:

Hipotekas uz 1 g. vaļējas	8.25 % gadā
Hipotekas uz 1 g. slēgtas	7.50 % gadā
Hipotekas uz 2 g. slēgtas	8.50 % gadā

PERSONĀLIE AIZDEVUMI:

ar noteiktu termiņu un atmaksas veidu	10.50 % gadā
---------------------------------------	--------------

Šis augļu likmes ir caurmērā .25 % labākas uz noguldījumiem un .25 % zemākas uz aizdevumiem, salīdzinot ar komerciālām finanču iestādēm.

Izmantojiet šo izdevību lai nómaksātu vai konsolidētu Jūsu pašreizējos parādus, uz kuŗiem Jūs maksājiet daudz augstākus augļus. Piemēram, Visa - 16.75 %, Master Card - 16.75 %, Hydro Quebec - 15.38 %, Petro-Canada - 24.00 %, Ultramar - 24.00 % un tā tālāk.

Birojs atvērts:

katru otrdienu, no plkst. 17:00 līdz 20:00.

Tālrunis - 514-634-4082

VALDE

ZIEDOJUMI ROBEŽSARGIEM

Atsaucība Jāņa Norvela un Bruno Innus **aicinājumam** ziedot Latvijas robežsargu apgādei izrādījusies sekmīga.

Atsaukušies: Bruno Innus, Laimons un Biruta Ozoliņi, Rasma Stelps-Kiršteins, Dzidra Innus, Gunārs Gemsts, Jānis Norvels, Jānis Birze, Jānis Ezerosis, Jāzeps Greizis, Jāzeps Začs, Broņislavs Krūmājs, Edgars Nelsons, Harijs Ulmanis, Antons Laizāns, Nora Saletes, Viktors Fride, Ruta Gabrušs, J. Graudiņš, Malda Skaistkalns, Uldis Lūsis, Jānis Verners, Pēteris Zaļums, Arvids Krauklis, Dr. Norbert Kazdan, Jānis Ļavs, Alma Gūtmanis, Valters un Spidola Zariņi, Valentīns Klētnieks, Tālvāldis Krauklis, Elmārs Bārdiņš, Imants Steprāns, Edvards Balulis, Imants Frišmanis, Marta Ērglis, Alfrēds Lapše, Jānis Blusanovičs un pāris anonīmu ziedotāju kopā saziedojuši \$ 1.333.-.

Visiem devējiem sirsnīgs paldies!

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību visiem, kas piedalījās mana dēla

Dāvīda

izvadišanā uz pēdējo dusu, un arī visiem, kas izteica līdzjūtības apliecinājumus man un manai ģimenei.

AUGUSTS PUŠPURS

**MLB ZIŅOTĀJA KARTOTEKA
1992. GADĀ**

MLB Ziņotāja kartotekā 1992. gadā reģistrētas šādas pārmaiņas:

	1991. g.	1992. g.	+/-
Kopskaits gada sākumā	953	947	-6
Dzimuši.....	3	2	-1
Iebraukuši.....	2	2	-
No jauna reģistrēti.....	23	18	-5
Aizceļojuši.....	15	-	-15
Miruši	20	18	-2
=====			
Kopskaits gada beigās	946	951	+5
=====			

Notikusi neparasta parādība - reģistrēto skaits mazliet pieaudzis - par 5 personām vai 0,5 %. Tas, galvenokārt. tā tamdēļ, ka arvien vēl atrodas cilvēki par kuŗiem mums agrāk ziņu nebija. Par tiem uzzinām no dažādiem avotiem. Turklāt patvērumu Kanadā mēģina nodrošināt vairāki latvieši no Latvijas.

Turpinājusies mūsu sabiedrības novecošanās, kas procentuēli ir daudz lielāka kā kanadiešu sabiedrībā. Gandrīz visās mūsu organizācijas biedru sarakstos ir vairāk pensionāru kā pārējo paaudžu pārstāvju kopā. Pieaudzis arī no darba atvaļināto skaits. Vēl jāatzīmē, ka katru gadu strauji pieaug astoņdesmit un deviņdesmit gadus vecie. Un, ja Kanadā šobrīd ir 3.700 cilvēku, kas ir vecāki par 100 gadiem, mums šobrīd ir viens! Tas ir 8 reizes vairāk kā Kanadas caurmērs.

Kartotekas ziņu vākšana līdz šim bijusi dažu individu darbs. Nebūt nevaram teikt, ka ziņas ir pilnīgas. Vēl, droši vien, ir daudzi, par kuŗiem neko nezinām, bet par kuŗiem zin kāds cits no mūsu sabiedrības locekļiem. Šķiet, būtu utopiski cerēt, ka uzzināsim visus latviskās izcelsmes cilvēkus, jo tas gluži vienkārši ir neiespējams mērķis, jo datu sniegšana kartotekai ir brīvprātīga. Viens otrs par katru cenu vēlas palikt nezināms. Un tur maz ko varam darīt, izņemot, ja saņemam demografiskās ziņas no citiem.

Aicinām sabiedrības locekļus dot regulāras ziņas par pārmaiņām ģimeņu sastāvos un savas dzīves vietas apkaimē, lai varam uzturēt MLB Ziņotāja kartoteku iespējami pilnīgu. Nekautrējaties un nāciet talkā Visas šīs demografiskās ziņas ir konfidenciālas. Izmantojam tās tikai ikgadējiem pārskatiem, lai sabiedrībai būtu kāda jēga par tās skaitlisko lielumu un lai organizācijas varētu lēst savu augšanas potenciālu. Piemēra pēc, no pieejamiem datiem varam lēst, ka Montrealas apkaimē ir ap 795 latviešu luterticīgo; Ev.-lut. Trisvienības draudzē, kas 1992. gadā kļuva par vienīgo Montrealā, ir 347 kristīto draudzes locekļu vai tikai 43.6 %! Kur paliek pārējie? Jāpieņem, ka zināms skaits darbojas un sastāv kanadiešu draudzēs, bet, šķiet, ļoti daudz - nekur. Procentuāli ar biedru skaitu daudz grūtāk iet gandrīz visām laicīgām organizācijām. Tām pieauguma potenciāls ir vēl daudz lielāks. Cits jautājums ir, cik tas ir reāls. Tomēr - augšanas potenciāls pastāv itin visām mūsu sabiedriskām vienībām.

MLB Ziņotājs sniedz regulāri iespējamo informāciju par mūsu sabiedriskās dzīves rosmēm. Tās taču varētu pamudināt malā stāvošos piedalīties mūsu pasākumu veidošanā. Atliek tikai izvēlēties, kuŗā vienībā to darīt.

KARTOTEKAS VADĪBA

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

Aprīlis ar savu joku
Aicinādams māj ar roku.

Gaidām Jūs kuplā skaitā
sestdien 3. aprīlī, plkst. 17:00,
Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā,
Lašīnā,

lai kopā sirsnībā pavadītu

g a d s k ā r t ē j o

syol vjndp
joka

v a k a r u

Piedalīsies:

dzejniece Ingrida Viksna no Toronto

Atbalss no Atbalss ansamblis

un citi mājnieki

Vakaru vadīs INTA HŪNS

SILTAS VAKARIŅAS - \$ 10.00

GARŠĪGAS TORTES - \$ 2.00

Kafija un speciāla viesmīļu apkalpošana -
par brīvu!

IEEJA: pret labprātīgiem ziedojumiem par
labu MLB Ziņotājam.

GALDIŅU REZERVĀCIJA:

A. Poriete-Bedard, tel. 697-6624,
Ilga Štauvere, tel. 457-9832

Apmeklēt aicina

MLB VALDE

ZIEDOJUMI MLB ZIŅOTĀJAM

1992. g. februāra mēnesī esam saņēmuši sekojošus
ziedojumus MLB ZIŅOTĀJA tehnisko izdevumu segšanai:

Alberts Caune \$ 7.50, Leons Varslavāns \$ 5.00, Dr.
Eduards Upenieks \$ 50.00, Lotārs Z. Belovs, Boonton,
NJ, ASV, \$ 8.50, Andrejs Jansons, Leonia, NJ, ASV,
\$ 2.38, Andra Lasdin \$ 15.00, Milda Ozoliņa \$ 30.00,
V. Dzenis, Bloomfield, NJ, ASV, \$ 50.76, K. Ivanovskis
\$ 30.00, R. H. Leimanis \$ 7.50, Jēkabs Šilfs \$ 10.00,
Dr. Antonija Tiltiņa \$ 5.00, Kārlis Timermanis \$ 12.50,
Gerald J. Švalbe \$ 27.50, Milda Ozoliņa, Windham, CT,
ASV, \$ 7.85, J. Purviņš Jurjāns, Viskonsinā, ASV,
\$ 6.61, Anna Sushko \$ 7.50, A. Vilks, Willowdale, Ont.,
\$ 10.00, Rita Bungay \$ 17.50, Konstantīns Čaks \$
17.50, Vera Ikaunieks, Gananoque, Ontario, \$ 27.50,
Maiga Kalniņa \$ 7.50, Uldis un Marga Lūsis \$ 2.50,
Rofls Šērs, Antogonish, Jaunskotijā, \$ 17.50, Elizabete
Kirstukas \$ 40.00.

1992./3. darbības gada 10. mēnesī no 26 lasītājiem
kopā \$ 423.60.

1992./3. darbības gadā līdz šim pavisam kopā no
141 lasītājiem \$ 2.084.91.

Spiestuves vajadzībām ziedojuši:

Roberts Klaiše, Toronto, Ontario, \$ 20.00, Jānis
Smelters \$ 50.00 un lietotu rakstāmmašīnu, Miķelis
Svilāns, Otavā, Ontario, \$ 22.50, Staņislavs Jerumanis,
Sherbrooke, Kvebekā, \$ 50.00, Bruno Innus \$ 100.00,
Sigurds Andersons, Otavā, Ontario, \$ 30.00, K.
Ivanovskis \$ 22.50, Jānis Odiņš \$ 50.00, Anta Paabo
\$ 12.50, Dr. Rofls Šērs, Antogonish, Jaunskotijā,
\$ 17.50, Hermanis Vilks, Dundas, Ontario, \$ 12.50.

1992./3. darbības gada 10. mēnesī no 12 lasītājiem
kopā \$ 477.50.

1992./3. darbības gadā līdz šim pavisam kopā no
57 lasītājiem \$ 1.380.00.

Abās kategorijās kopā no 198 lasītājiem \$ 3.464.91.

1992. gada Ziemsvētku Jaungada kopējā apsveikumā
līdz šim ienākuši \$ 1.802.50.

Ir vēl apsveikuma dalībnieki, kas nav nokārtojuši
savu pieteiktās vai apsolutās dalības maksas. Aicinām
tos tās iesūtīt ar atbildes pastu.

MLB mērķu sekmēšanai \$ 10.00 ziedojis Jēkabs
Šilfs. Šajā kategorijā tekošajā darbības gadā no 13
labvēļiem kopā saņemts \$ 217.50.

Varētu gadīties, ka esam kvitējumos kādu ziedotāju
izlaiduši. Ja tā būtu, lūdzam sazināties ar MLB kasieri
Anitu Porieti-Bedard. Pēc ziņas saņemšanas kvitēsīm
ziedojumus nākošajā ziņojumā

Sakām sirsniņu paldies visiem mūsu darba atbalstītā-
jiem!

Lūdzam MLB biedrus nokārtot savus maksājumus
par 1992./3. darbības gadu, kas strauji tuvojas savam
noslēgumam. Biedrībai līdzekļi ļoti vajadzīgi, lai neciestu
tās saimniecība un lai būtu nodrošināti vasaras mēneši,
kad maksājumi ienāk retāk.

Tāpat lūdzam MLB Ziņotāja lasītājus nokārtot
abonementu maksas. It sevišķi tos lasītājus, kas savus
maksājumus it kā aizmirsuši. Ja neesiet par tiem
skaidrībā, sazināties ar administrātori A. Porieti-
Bedard. Ja kāds no Jums izdevumu nevēlētos vairs
saņemt, lūdzam par to ziņot vai atgriezt sūtījumu ar
atzīmi - "Return to Sender". Ja mums šo ziņu nav,
turpinām sūtīšanu un gaidām samaksu!

MLB biedru rindās gaidām tos, kas līdz šim ceļu uz
biedrību nav atraduši. Kuplākā saimē darbs sokās labāk!

MLB valde

LATVIEŠU SKOLA MONTREALĀ

Skolas SĪKĀ klase ar savām lāču liecībām

No kreisās Kaiva Mateus, Inga Vītols, Evita
Ozoliņa, Jānis Vītols un Ansis Kalniņš skolas
1992./3. mācības gada I pusgada noslēgumā 30.
janvārī, centrā, atzīmējot Draudzīgo aicinājumu.

DIEVAM UN TĒVZEMEI

Ev.-lut. Trīsvienības draudzes gada sapulce notika 14. februārī, īgauņu Sv. Jāņa baznīcā, un tajā piedalījās 27 draudzes locekļi. To vadīja draudzes priekšnieks A. Spura, bet pierakstīja M. Peize.

Sapulces sākumā V. Paegle, bijušais Montrealas latviešu ev.-lut. draudzes, kas 1992. gada rudenī oficiāli pievienojās Trīsvienības draudzei, priekšnieks izteica pateicību visiem tiem, kas bija neatlaidīgi darbojušies, lai šāda apvienošanās varētu notikt.

Ar klusuma brīdi pulcējušies pieminēja visus mūžībā devušos draudzes locekļus.

Draudžu apvienošanās izvērtusi aizvadīto darbības gadu par svētīgu un raženu, atzina draudzes mācītājs Gunārs Hūns. Savā ziņojumā ziņoja, ka noturēti 53 (iepr. g. 48) dievkalpojumi ar 1987 dievlūdžējiem (2707), no tiem 7 (5) ar dievgaldu un 180 dievgaldniekiem (133); 7 svētbrīži ar 606 dalībniekiem. Pēdējā gaitā izvadīti 17 (no tiem 15 draudzes locekļi (10)) un 6 urnas. Kristīti 6 bērni (5) un laulāti 2 (4) pāri. Iesvētīti 5 jaunieši (0). Apmeklējis 85 vecos ļaudis un slimos 215 reizes. Pats piedalījies 12 valdes sēdēs, 5 luterāņu sanāksmēs, 2 sinožu un LELBA Kanadas apgabala sanāksmēs. 3 dievkalpojumus vadījis J. Tērauds. dievkalpojumus; 2 aizgājējus apbedījis māc. M. Ludviks no Otavas.

Draudzē uz 1993. gada sākumu 327 iesvētītu (iepr. g. 297) un 348 kristītu (323) locekļu. Gada laikā pārnākuši 39, bet iestāties 1. No Dāmu komitejas priekšnieces pienākumiem atteikusies I. Hūns. Viņai vietniece vēl nav atrasta. Tieši viņas vadībā labi izdevies draudzes gadskārtējais rudens bazārs. Izteica pateicību visiem draudzes darbiniekiem, it sevišķi tiem, kas apmeklējuši mājās vecos ļaudis.

Draudzes priekšnieks A. Spura savā ziņojumā darbu draudzes 44. pastāvēšanas gadā vērtēja par nozīmīgu. Draudze darbojusies budžeta robežās un tās vērtība pārsniegusi \$ 225.000.-, neskaitot nekustāmo īpašumu vērtību pieaugumu. Cildināja rev. kom. priekšnieka A. Vikmaņa ilggadīgo veikumu, viņam atsakoties no tālākās darbošanās. Daudz līdzēts māsu draudzēm Latvijā. Tiešos līdzekļos izdoti \$ 3.000.-, bet patiesā vērtība esot daudz lielāka. Pats apmeklējis tās savā Latvijas apciemojuma laikā. Atzinīgi novērtēja Dāmu komitejas darbu un pateicās tiem, kas izpalīdzējuši sirmgalviem. Pateicību saņēma Dr. A. Tiltiņa un M. Ikvilds, valdes locekļi, kas amatam vairs nekandidēja.

Grāmatvedis M. Peize ziņoja, ka 1992. gada budžets (sabalancēts \$ 45.000.- apmēros) izpildījies ar uzviju: Ieņemts - \$ 46.002,23; izdots - \$ 46.615,02; iztrūkums - \$ 612,79. Draudzes kasē ir \$ 132.132,77. Ārpus budžeta summām saņemti ienākumi, kas nosūtīti vai noguldīti pēc piederības dažādos draudzes fondos \$ 9.966,50 (\$ 13.135,90) apmēros, kas neparādas budžēta apgrozības summās. Tērvetes kasē ir \$ 20.400,93, bet Dāmu komitejas - \$ 632,28. Pie draudzes darbojas neatkarīgs Bēru fonds ar savu kasi, ko pārvalda M. Frišmane.

Revīzijas komisija visus dokumentus bija atradusi labā kārtībā un lūdza sapulci izteikt pateicību kasierim R. Kalniņam un grāmatvedim M. Peizem par labi veikto darbu draudzes labā.

Sapulce vienbalsīgi pieņēma valdes izstrādāto un rev. kom. atbalstīto budžetu 1993. gadam. Tas sabalansēts 49.250 dolāru apmēros ienākumos un izdevumos. Izdevumu lielo pusi sastāda mācītāja alga, ceļa un sociālās apdrošināšanas izdevumi. Ienākumos lielākais postenis ir ziedojumiem - \$ 17.050.-, seko draudzes locekļu nodevas -

\$ 12.700.- (draudzes nodeva ir \$ 42 gadā) un citi ienākumi. Tērvetes budžetu pieņēma 5.010 dolāru apmēros.

Valdes locekļu vēlēšanās ar aklamāciju uz 1 gadu ievēlēja Jāni Mateus, Rutu Gabrušs, Valdemāru Paegli un Dagmāru Ziediņu; uz 2 gadiem - Jāni Tēraudu, bet uz 3 gadiem - Jāni Birzi un Miervaldi Peizi.

Sapulce vienbalsīgi uzdeva valdei piedalīties apvienotās Latvijas ev.-lut. baznīcas veidošanā. Jautājums izraisīja dzīvas pārrunas.

J. Tērauds pieskārs draudzes garīga darba laukam un atzina, ka tas prasa daudz uzlabojumu un jaunu aktivitāšu. J. Mateus domāja, ka patreizējā draudzes vadība neesot vainīga pie pagātnes kļūdām, kādēļ tai jāraugoties nākotnē un jāmeklējat atrisinājumi šajā virzienā.

Pusotru stundu garā sapulce liecināja, ka draudzes darbs iegājis jaunās slīdēs un ka tās darbinieki ir gatavi kalpot tās turpmākai uzturēšanai un veidošanai. Tas iepriecina.

M.ŠTAUVERS

+++++

RAŽENS DARBA GADS

1992. gads DV Montrealas nodaļai izrādījies viens no raženākiem, liecināja dažādie pārskati gada sapulcē, kas notika 20. februārī, centrā, ko vadīja V. Paegle pēc divkāršām rakstiskām vēlēšanām, bet pierakstīja I. Steprāns. Sevišķi veiksmīgs un liels bijis palīdzības darbs uz Latviju. Tajā piedalījušies daudz talcinieku. Akcijas saimniecība: ieņemti 49.450, bet izdoti 45.755 dolāri, dodot 3.695 atlikumu. 14. jūnija un Ziemsvētku ziedojumu akcijas bijušas sevišķi sekmīgas un devušas kopā \$ 9.240. Lauku īpašums "Dzintari" atkal prasījis \$ 910,35 piemaksu. Nodaļas kasē ienākumi \$ 20.411,10, bet izdevumi \$ 18.311,94, dodot atlikumu \$ 2.099,16. Tajā patlaban \$ 44.316,63. Vanadzes ieņēmušas \$ 4.270,95, bet izdevušas \$ 3.430,15; atlikums - \$ 840,80. Kopas kasē \$ 18.871,01. Nodaļa bagāta - abu kašu kopējie līdzekļi sastāda \$ 63.187,64. Bez tam tai vēl ir plv. Tirziņa mantojuma konts, no kuŗa tā lieto līdzekļus speciāliem gadījumiem, kā aizvadītajā gadā - Latvijas robežsargu atbalstam. Budžetu 1993. gadam pieņēma \$ 13,490 apmēros ienākumos un izdevumos, uzticot vēl valdei līdz \$ 5.000.- no uzkrātiem līdzekļiem svarīgiem speciālprojektiem.

Biedru skaits sarucis par 1 (miruši 3, iestājušies 2), patlaban ir 114. Vanadzes ir 24, no kuŗām tikai 12 ir aktīvas.

Citos ziņojumos uzzinājām, ka savesta kārtībā nodaļas inventūra, Tās bibliotēka likvidēta, nosūtīta uz Smiltēnes DV nodaļu. V. Hūns ar palīgiem apmeklējis 86 personas 66 dažādās vietās Ziemsvētku laikā. E. Reveliņš ļoti garā (30 min.) ziņojumā sīki iztirzāja savu darbību nodaļā kopš 1968. gada, pieminot, ka izkārtojās nesaskaņas plkv. Tirziņa mantojuma lietā. Ziņojuma beigās paziņoja, ka atsakās no valdes locekļa un Dzintaru pārdevēja pienākumiem.

Valdes vēlēšanās ar aklamāciju ievēlēja visus pārvēlamos - K. Čaku, L. Dedeli un J. Bilinski, bet no jauna Br. Innusu un I. Steprānu. DV Kanadas delegātu kongresam par delegātiem izraudzīja J. Norveli un M. Štauveru. Revīzijas komisijā no jauna ievēlēja A. Laizānu.

Revīzijas komisija visu bija atradusi labākā kārtībā, par ko kasieris K. Čaks saņēma īpašu pateicību.

Plašas bija pārrunas par nākotnes darbību gan Latvijā gan šeit. Atzina, ka turpināms palīdzības darbs un ka meklējami ceļi un iespējas, kā palīdzēt tautai tēvzemē un kā nomierināt dažādos strīdus pašā DV organizācijā, lai no tiem neciestu darbs un vienība.

Sapulce ilga 3 stundas. Tajā netrūka domu izmaiņas un jaunu ideju.

Pēc sapulces vanadzes bija klājušas vakariņu galdus, kas ilgās sapulces dalībniekiem garšoja teicami. Pie galdiem turpinājās pārrunas par dažādiem tematiem.

M.Štauers

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS

Biežāk lietoto telpu adreses Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
 Ev.-lut. Trisvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, telefons 489-3224
 Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, telefons 634-4082

3. martā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.

6. martā, plkst. 16:00, Latviešu centra Kamina zālē, plkv. O. Kalpaka, kalpakiešu un Latviešu leģiona atcere.
 Referēs Bruno Innus.

7. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes plkv. O. Kalpaka piemiņas dievk.

10. martā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu sabiedriskā centra valdes sēde.

11. martā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme. Pēc tam apvienības gada sapulce.

14. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes kārtējais dievkalpojums.

20. martā, plkst. 14:00, Latviešu centrā, māksl. N. Garā gleznu skate. Skatiet paziņojumu 26. lpp.

21. martā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelē, 426 St. Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes dievkalpojums.

21. martā, plkst. 14:00, Latviešu centrā, māksl. N. Garā gleznu skate. Skatiet paziņojumu 26. lpp.

21. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes kārtējais dievkalpojums.

21. martā, plkst. 15:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu sabiedriskā centra gada sapulce.

3. aprīlī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu biedrības gadskārtējais **APRĪĻA JOKS** sarīkojums.
 Piedalās dzejniece **Ingrīda Viksna** no Toronto. Skatiet paziņojumu 29. lpp.

4. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

7. aprīlī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.

9. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

11. aprīlī, plkst. 7:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes Lieldienu rīta dievkalpojums.

11. aprīlī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelā, Montrealas latviešu katoļu draudzes Lieldienu dievkalpojums. Pēc tam prāv. A. Pekša godināšana saietu zālē.

18. aprīlī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trisvienības draudzes kārtējais dievkalpojums.

18. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības 20 gadu pastāvēšanas atceres svētki. Plašāka informācija nākamajā MLB Ziņotājā.

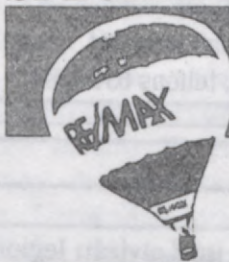
24. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu kredītsabiedrības gada sapulce.

24. aprīlī, plkst. 17:30, Latviešu centrā, DV Toronto teātra viesizrāde. Izcēlums A. Egliša "Jolanda Durbe". Skatiet paziņojumu 27. lpp.

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem.

0312017070

SPECIALIZĒJOS VISĀ MONTREALAS RIETUMU SALĀ**RE/MAX**
royal (jordan) inc
independent member broker**renda e. lasdin**agent d'immeuble
real estate agent101 amherst
beaconsfield, que. H9W 6Y7
res.: (514) 630-7105
fax: (514) 694-8176**694-6900****PĒRCIET VAI PĀRDODIET?****Tulītējs BEZMAKSAS Jūsu īpašuma tirgus cenas novērtējums****Lūdzu, zvaniet šodien!****RENDA LAZDIŅŠ - 630-7105**Šo **MLB Ziņotāja** numuru izdalām lasītājiem uz rokas 28. februārī, bet pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 1. martā.

Lūdzam lasītājus ziņot redakcijai par katras burtnīcas nesapemšanas gadījumu. Itin bieži tās vienkārši noklist pastā

1993. III   **MLB Z**   1.175 e**COLLINS CLARKE**
MACGILLIVRAY
WHITEFLOWERS
by
Ferguson**Funeral Directors**5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal - Business Office
514 - 483-1670*****
MLB Ziņotāja administrātorai, A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tel. 514-697-6624 Ar šo nosūtu **MLB Ziņotāja** abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 27.50 un \$ 22.50; skatiet zemāk) .....\$ _____**Gaisa pasta piemaksu** (ASV - \$ 6.00, citos kontinentos - \$ 20.00) .....\$ _____**Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai** .....\$ _____**Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu iegādei** .....\$ _____Vēlos saņemt **sekojošus MLB Ziņotāja agrākos** numurus _____ ā \$ 2.50 ziedojums.....\$ _____**Dāvinu MLB Ziņotāju** .....\$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese , pasta kods, telefona numurs)   Paraksts

*****
MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227 - 2433**IZDEVĒJA:** Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832**REDAKTORS:** Mārtiņš Štauers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832**ADMINISTRATORE:** Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624**EKSPEDĪCIJA:** Velta Ozola   **DARBINIEKI:** Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Imants Freibergs, Anna Kreipāns, Inese Ortmane, Voldemārs Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Ilga Štauvēre, Vilma Ulmane un daudzi citi.**MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA:** \$ 27.50 gadā; **MLB biedriem, pensionāriem un kaķa invalīdiem** \$ 22.50; **gaisa pasta piemaksa uz ASV** \$ 6.00, **uz citiem kontinentiem** - \$ 20.00 gadā; **atsevišķas burtnīcas** - pret \$ 2.50 ziedojumu.Lappušu sleju maksas: mazākais paziņojums \$ 20.-, 1/4 lpp. - \$ 25.-, 1/3 lpp. - \$ 30.-, pilna lpp. - \$ 60.-, paziņojumu sagatavošana - \$ 20.-; čeki rakstāmi uz **Montreal Latvian Society** vārda. **MLB Ziņotājs**, tāpat kā **MLB**, ir bezpeļņas pasākums.**MLB Ziņotājs** iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne **MLB** valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatus iztīrātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstas. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

MARCH 1993 MARS

MONTHLY BULLETIN **MLB ZIŅOTĀJS**
BULLETIN MENSUEL **MLB ZIŅOTĀJS**

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Quē., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832